

A NOSA TERRA

N.º 88 * DO 28 DE XADAL
AO 10 DE XANEIRO DE 1980 * 40 PTS.

PERIODICO GALEGO SEMANAL

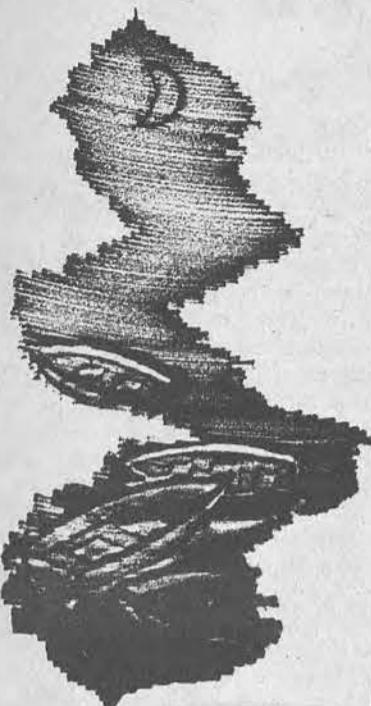
especial
aninovo e reis

1930

Alqued
79

A GUERRILLA GALEGA
TENTA MATAR
A FRANCO

XOXARDO

NOTICIAS DE QUIROGA

As reaccións entre a fauna parlamentaria verbo do "Real Discurso" da Noiteboa tiñan de ser, por forza, satisfeitas. Polo que nos afecta, collemos a de D. José Quiroga Suárez, Presidente do "órgao preautonómico". "El discurso de Su Majestad el Rey ha sido un discurso magnífico y adaptado al momento actual. El Rey de España ha invocado el artículo segundo de la Constitución en el que se recoge el espíritu de la promoción de las regiones, y solamente potencianando las singularidades de éstas se consigue fortalecer la unidad de España, cuyo sentimiento está fuertemente patente en nuestro pueblo. En este sentido es enormemente positivo el acento en favor de la unidad de España evidenciado por Su Majestad".

Como se "Su Majestad" pudiera abogar por algo que non fora a "unidad e integridad" do seu reino... Pero en fin, é enormemente positivo que se evidencie unha vez máis que Quiroga non abre a boca máis ca para nos lembrar, ergiendo o dedo dogmático, que somos "región en base a la grandeza de España".

O MINISTRO PRIVADO

A ofensiva dos "papás-que-quieren-para-sus-hijos-colegios-religiosos-subvencionados" está en plena euforia. E non sendo porque más ben cabrea, resultaría distraído e hasta un lecer o regalarse coas "pelras" que aparecen na prensa diaria cando se despachan ao seu gosto. Houbo quen esoutro dia se laiaba de "los padres de familia humilde que no podrán mandar a sus hijos a los centros privados, porque el Estado no los subvencióna". Houbo tamén quen, con "jeta" xá agresiva, protestaba polo feito de que "los

centros de enseñanza privada tienen a más de 40 por ciento de los alumnos, y no llega al 15 del presupuesto estatal la subvención a ellos destinada". Que hai quen non se conforma con pouco, e así queden fora a mitade dos cativos que hoxe se amorean en Grupos Escolares e Institutos, pero o ensino privado ha de ter más subvención, que carai... Pero vaia, que chega en plan "armonizador" o ilustre sr. ministro Otero Novás, e pontifica que "El Estado no financia centros privados, sino puestos escolares". A noticia é, ¿cómo o

souperon, de "El Ideal Gallego", de pasado día 21. Pero inda hai algo moito más curioso. Despois de falar que eso é por mor de "garantizar la opción", aboga porque ningunha opción política, "pueda utilizar el pupitre para condicionar u orientar el juicio del educando en perjuicio de las demás opciones".

Como quen dis, que a escola privada é o más aséptico que hai, que non comporta ningunha orientación ideológica, que non "educa" nun certo senso... Qué cucada de ministro.

ESPAÑOLES "DE TODA LA VIDA"

Antonio Rosón deu unha conferencia o pasado dia 19 para explicar de vez a sua postura diante do Estatuto. E polo meio, se ve que se viu na obriga de explicar algunha cousa mais. Verbigracia, o pouco caso que seca nos fan os españoles. Rosón teno moi claro: "Los gallegos tenemos conciencia de nuestra participación en la formación de la realidad española, y nos sentimos españoles, precisamente por ser gallegos, como tales

gallegos. Lo que pasa —y esto ha gravitado otra vez en todo el proceso del Estatuto—, es que, producto de nuestra larga marginación somos incomprendidos, y en algunas ocasiones subestimados".

Non, a verdade é que os españoles sempre nos miraron coma a unha cousa rara e más ben estranxeira. E en canto a nós xa saben o conto do galego que foi a Madrid cuns compadres, e aos tres días, farto daquello, lles propuxo aos outros "voltarase para España que el xa non paraba coa morriña". Un "españolismo" ben curioso.

regala

O son de Galicia

Nosa Señora da Luz, 18 baixo-A Coruña-Tlf. 242011-2180-2188

CRONICA DO SETENTA E NOVE

As bolsas de petróleo de mais de 20 centímetros de espesor que saíron do "Andros Patria" chegaban as costas luguesas nos primeiros días no ano 79. Ao tempo, convocaban eleccións xerais ao Parlamento español co telón de fondo da recién formalizada Constitución.

Neses días, e co gallo da campaña "Idioma galego, idioma oficial", a represión gubernativa atinxia a membros da AN-PG por proceder ao tachado simbólico de letreiros sustituídos por outros que devolvesen o nome popular e galego as ruas e lugares públicos. Pero non ia ser ésta a única agresión á nosa língua, aos nosos dereitos. Coa promulgación do Decreto de Bilingüismo, inscrito no marco das alternativas bilingüistas a cooficialistas, tentase consolidar a hexemonía do español, tratando ao galego como língua extranjeira e reducendo a sua legitimidade social. Da man do Decreto andamos a asistir, cando remata o ano, á persecución dos milleros de ensinantes que practican o direito o uso do noso idioma.

AS DUAS ELECCIONES

Os resultados das eleccións xerais, se ben Galicia non conseguira parlamentarios de seu que a defendesen, amosaron como o maior número de votos, dentro do movemento amplamente anomeado galeguista, foron para os que levan traballando arreio polo país, triplicándose en ano e medio o número de votos do nacionalismo conocido pola sua práctica, o BN-PG. A seguir, as municipais sinalaron o baixón espectacular da esquerda e dereita estatalistas ao que non foi alleo a alternativa da autonomista, da UGT que sirve de polo de atracción para determinados sectores das clases medias, ao amparo da galéguización sentimental de parte do electorado. Os votos do Bloque, pola contra, falaban, outravolta do seu traballo político e da sua introdución social. Negociacións posteriores entre PSOE-PCE e UG por unha banda, e as organizacións do Bloque pola outra, impedirían que a dereita española se fixera coa alcaldía nunha vintena de Axuntamentos.

DEFENSA DO POSTO DE TRABALLO

Coa reivindicación de postos de traballo, contra os peches e regulacións e pola solidaridade antiimperialista, a central galega

ING convocaba o primeiro de maio, nun panorama de conflictividade e desmantelamento do noso sector industrial, dos que son exemplos Ascón, Corfi, Vidrios de La Florida, Cengal, Regojo, Frigsa...

E paralelamente as centrais estatais, seguidas polo PCG, POG, PSOE e outros, o

celebraban baixo un aspecto multiforme nas suas consignas, entre elas as referidas ao paro e co Estatuto de Autonomía sempre presente. Pola sua banda, a reposta institucional ás esixencias da clase trabaliadora collería corpo coa presentación nas Cortes do proxecto do Estatuto del Trabajador, tecnicamente regresivo respecto das leis anteriores e orientado politicamente a coutar as posibilidades do establecemento dun marco galego de relacións laborais.

CAPITALIDADE VERSO PATRIA

Un feito novo aparecía polo

país en forma de disputa pola "capitalidade" promocionándose enfrentamentos tribais e coa demagogia de que a ubicación física das institucións resolvería a grave crise económica que están a padecer as nosas vilas e cidades. A campaña iniciada polos españoles "coruñeses" metería no mesmo saco a toda a esquerda estatal e ás formacións galegas autonomistas, do que foi broche de ouro o dia "C" coruñés. Nestas mesmas datas, a UCD procedería ao relevo na presidencia da Xunta por un incondicional intermediario dos monopolios e a entrada no MCE, señor Quiroga.

O lema da soberanía nacional norteou no 79 a celebración do Día da Patria e isto ano, como os anteriores, a manifestación do Bloque superou en participantes, coeréncia e organización, aos restantes actos celebrados, que para uns era "Día Nacional de Galicia", —PC, PSOE— con festas na periferia do país, namentres outros —PG, POG— estrenaban a denominación "Día da Patria"...

O CONGRESO

Sobrancea no ano 79 o primeiro Congreso das Comisións Labregas que tivo lugar o 29 de abril en Sigüeiro, recollendo as loitas agrarias no noso país —cuota empresarial, precios dos produtos...— e culminando un proceso organizativo para millor enfrentar a política agraria gubernamental que se traduce en feitos como a caída do precio da carne, o Estatuto do Leite ou a Lei de Montes. Asimesmo, o Partido Comunista patriótico UPG celebraba en outono o seu Segundo Congreso, reafirmando a sua línea antiimperialista, nemiga da entrada no MCE e na OTAN, a oposición ao proceso autonómico, e o apoio ao fronte patriótico AN-PG e ao seu programa, as Bases Constitucionais.

No Nadal, a AN-PG chegaría ao seu Cuarto Plenario que marcou a linea vindeira a seguir por esta organización contra os monopolios e o colonialismo, destacando a grande participación e posicions críticas nos debates seguidos polos delegados do fronte interclasista.

A elección de novo secretario xeral no congreso do PG é o cambio na secretaría do PCG foron outros tantos feitos que aconteceron neste ano 79, que veu rematar coa repetición da campaña pro-estatuto de hai dous anos, á que ainda estamos assistindo.

Edita: Promocións Culturais Galegas, S.A.

Comisión de Fundadores:
Acosta Béiras, Xoaquín.
Fontenla Rodríguez, Xosé Luis.
López Gómez, Felipe Senén.
Morales Quintana, Xosé Enrique.
Varela García, César.

Directora: Margarita Lledo Andión

A NOSA TERRA

PERIODICO GALEGO SEMANAL

Redactores

e Colaboradores: Xosé Ramón Pousa, Antón L. Galocha, Lois Celeiro, Pablo Viz, Paco Arrizado, Fernando Franco, Ignacio Briset, Suso Piñeiro, Guillermo Pérez, F. Cusí, Xosefina L. Corral, Emilio Veiga (Países Catalanes),

P. Iparraguirre, Maialde (Euskadi), María Alonso (España), Carlos Durán (Londres), A. P. Dasilva (Porto), Juanjo Navarro, Llatzer Moix, Patiño, Vázquez Pintor.

Diseño e Confección:

"Galicia, Estudo e Formas".

Fotografía: Brais, Xurxo Fernández, Fernando Bellas, Abel de Louzas.

Dibuxos: Xaquín Marín, Xulio Maside, Alfonso Sucasas, Xurxo Fernández, P. A. Estevez, Fiz Valcárcel, Pepe Barro.

Redacción e Administración:
Troia 10-primeiro Santiago
Redacción: 582681
Administración (de 10 a 14):
582613.

Imprenta: "La Región, S.A." Offset C. Quiroga, 11-15. Ourense
Dep. Legal: C-963-1977

Distribución: A Coruña, Librería COLON. Real 24, telf. 222206. Santiago e Lugo, PRENSA NACIONAL, Telf. 583456. Pontevedra, Librería CAO, Telf. 855374. Vigo, Distribuidora VIGUESA, Telf. 414570. Ferrol, Distribuidora VELO, Telf. 357707. Ourense, Vda. de Lisardo, Telf. 230218. Bilbao, Distribuidora Vasca, Telf. 4231933. Barcelona, F. Rafales Artes, Telf. 2433658.

CONTAMINACION: O 1979 FOI UN MAL ANO

Se en términos xenerais, podemos dizer que a década dos 70 trouxo consigo cambios cualitativos e cuantitativos de transcendental importancia a nivel de meio ambiente galego, o ano 1.979 ven a significar a culminación do desastre ecolóxico que se vía vir cada vez con maior intensidade desde o comezo da decade. Ao mesmo tempo o estudo dos feitos acaecidos nestes últimos anos, servenlos de claro indicador do que nos espera para o futuro imediato. Non podemos esquecer ao analizar o fenómeno do esnaquizado do entorno, que este vai ligado a un modelo e práctica socioeconómica e política moi determinada, e polo tanto, non é casualidade que Galicia estexa a sofrer a desfeita do seu meio ambiente, e incluso que esta desfeita se agudizase nos últimos anos. A introducción nuns casos, e a expansión noutras do capital monopolista nun país dependente e colonizado como o noso, son os eixos que definen e provocan no esencial, o desastre ecolóxico.

O ano 1.979 escomezou xa nos primeiros días cun grande desastre: o petroleiro "Andros Patria" vertía no mar máis de 50.000 tnl. de petróleo, a marea negra que produxo sembró de morte o mar litoral da costa de Lugo: miles de aves mariñas, peixes, moluscos, algas...etc. sucumbiron non so polos efectos do petróleo senón tamén pola irracional forma de combater as manchas, únicamente a base de deterxentes e dispersantes, produtos químicos que chegan a facer case tanto mal na vida do mar como o petróleo mesmo.

Nen que dizer ten que o responsable desta catástrofe económica e ecolóxica foi o Goberno español que consinte que diariamente atravesen polos nosos caladeiros de pesca e moi perto das costas galegas, petroleiros cargados con máis de millón e medio de toneladas en condicións de mínima seguridade, como se demostrou nos tres accidentes graves que se produxeron nesta decade frente as nosas costas. Tamen hai unha total permisibilidade do Goberno no que se refire a práctica, proibida noutros países, de lavado dos tanques dos petroleiros a altura do noso litoral e que representa o vertido ao mar do aprox. 3 por cento de todo o petróleo que circula pola zona, esta práctica contamina amplas árees marítimas con efectos perjudiciais para toda a vida do mar.

As industrias contaminantes foron noticia durante todo o ano, a fuga de gas cloro o 15. de marzo nun camión que continha 38 Tn. na factoría de Elnosa de Pontevedra, aínda que non produxo accidentes, a nube de cor marela do gas tóxico, pudo significar a morte das persoas dos arredores. Este feito veu demostrar o desprécio da empresa non só polos obreiros da factoría, senón tamén polos habitantes de Pontevedra, pois é o segundo accidente con fuga de gas cloro que se produce en menos dun ano, cusando o primeiro a morte de duas persoas (xullo do 78). Dispois destes accidentes non é esaxerado presionar para que Elnosa se instale noutro lugar máis axeitado.

O complexo industrial Alumina-Aluminio foi noticia a meados de ano, por provocar a contaminación dunha área de moitos Km. cuadrados. Un elemento químico, o Fluor, desprendido no proceso de fabricación do aluminio traixa consigo a perda das colleitas do ano así como enfermedades e morte de animais e casos de fluorosis (enfermedade provocada polo fluor) nas persoas; as pérdidas económicas foron de varios millóns de pesetas. A negligencia e irresponsabilidade da empresa e mesmo o desprécio pola nosa realidade, estivo neste caso como en case todos avalada e protexida polo Goberno e a Administración española como quedou demostrado despois da xustificación pública que fixo o Ministerio de Industria (prensa de meados de novembro). Volverá a ser noticia nun corto espazo de tempo, pois se esta vez foi o fluor, ainda falta por vir a contaminación por lodos roxos, anidrido sulfuroso, carbonico...etc. Se só empieza a funcionar a cuarta parte do complexo e produxo

un gravísimo desastre, as previsões para o futuro en pleno funcionamento de toda a planta non poden ser más negras.

Tamén no verán os incendios forestais alarmaron con razón ao pobo galego, cunha intensidade e características maiores que noutros anos, propagáronse non só por masas forestais, senón tamén polo monte baixo, posibelmente se superaran as perdidas de 17 mil millóns de pts. que houbera no 1.978. O desastre ecolóxico que produce a queima do monte pode ter repercusiones importantes nun futuro non lonxano, a erosión do chan galego é hoxe un feito agudizado ano tras ano cos incendios forestais, eran no ano 1.977 595.897 Has. de chan galego que estaba sendo arrastrada lixeiramente sobretodo pola chuvia, e perdendo para o cultivo, non menos importantes eran as 700.211 Has. que tiñan erosión moderada, 178.601 Has. con erosión forte e 2.200 Has. con erosión moi forte, nestes dous últimos casos o chan estaba perdendo de 15 a 25 cmts. de terra, quedando inservíos totalmente para o cultivo. Se a isto somamos a contaminación ambiental que se produce nos incendios, incluídos produtos canceríxenos para as persoas, así como a morte de micro-organismos do chan, fauna, e mesmo a estrutura da

terra temos que o balance non pode ser máis negativo. De trás destes desastres socioeconómicos e ecológicos está a planificación sistemática dunha maq. que intenta crear o desánimo e desmoralización dun pobo, xunto coa sua catástrofe económica, para unha rápida introducción dos monopólios no agro galego, vistas a entrada do Estado no Mercado Común e coa intención de substituir as especies arbóreas hoxe existentes por outras (á vista está o intento de instalar novas celulosas a base de alcotitos), así como para convertir en pradeiras grandes extensões cara a explotación de gando vacuno para Europa. Mientras os monopólios da madeira seguén beneficiándose do baixo prezzo das árbores queimadas. Ao mesmo tempo unha campaña de desprestixio das forzas nacionalistas e antimonopolistas achacandolle a queima dos montes, estivo en marcha cunha meditada planificación.

Os ríos galegos tampoco estuvieron alonxados da contaminación, a morte de peixes foi noticia en todos os meses do ano, e foi raro o río que se escapase dela; os vertidos de industrias, así como de augas residuáis son as causas más correntes destes desastres na fauna dos ríos, o 12 de Nadal aparecía na prensa a noticia da morte de grande cantidade de reos no río Eume, era a mesma noticia de há un ano. Os organismos de "protección" da natureza seguén dando como resposta o seu silencio igual que daquela.

Duas ameazas para meio ambiente galego, foron tamén puntos de atención no 79: no primeiro caso a aparición no "Boletín Oficial del Estado" da aprobación do proxecto do salto do Sela, vai significar a desaparición das pescuerias tradicionais do Baixo Miño, así como a do viño do Condado, ademáis de asulgar extensões importantes de terras fertiles. Este proxecto, que ten como interesado máximo a Fenosa tivo xa unha resposta clara de máis de 1.000 persoas que se manifestaron en xuño deste ano. Pero o proxecto segue en pé.

A segunda ameaza xa non é nova, desde o ano 1.975 existe unha clara resposta do pobo galego ao intento de construir a Central Nuclear de Xove, en maio máis de 15.000 persoas participaron nunha marcha de máis de 12 Kms. para dar un Non rotundo a este proxecto dos monopólios da electricidade (Fenosa entre outros). A contaminación radiactiva, térmica e química representarían un grave perigo en moitos Kms. cuadrados arredor da central, e despois do accidente de Harrisburg quedou demostrado o perigo que encerra en caso dun líxeiro accidente. Por outro lado, ademáis das razones ecológicas, hai tamén razones socio-económicas dabantos que xustifican totalmente a nosa oposición.

Para rematar, non podemos esquecer as condicións de traballo en numerosas industrias galegas, a contaminación por calor (termica), sonora e mesmo por pó están presentes en moitos casos e son bons exemplos de sobreexplotación e condicións de traballo inhumanas. A fábrica de Carburos Metálicos de Cee, produxo este ano intoxicación por pó de silicio e magnésio en algunos traballadores, mareos, somnoléncias, dores de cabeza, adelgazamento, silicosis e outras enfermedades e o prezzo que paga a clase obrera galega por unha sobreexplotación do capital.

O pobo galego ten ante si unha dura batalla que librar, a clase obrera e as demáis clases populares organizadas en alternativas antimonopolistas e anticoloniais son as que farán frente aos proxectos que unicamente van destruir ainda máis o medio ambiente: por iso podemos afirmar que o problema non é ecolóxico simplemente, non se atalla coa defesa do medio ambiente, a relación ecoloxía-política no noso caso é tan evidente que resalta a dependencia política quedan postas as bases para dispor dun medio ambiente ao servizo do pobo galego.

RAMON VARELA DIAZ

a Tobeira
do Pedrouzo

Unha tenda galega ao teu servicio

BRICOLAXE

* Cerámica.

* Obxectos pra quedar bén.

* Moblaxe...

GALERIAS COMERCIAIS "O PARQUE"
OURENSE

LIBRERIA

esmorga

Gamboa, 5

Teléfono 21 76 23

VIGO

feyru
TV

ELECTRODOMESTICOS

Rua Nova, 24

Teléfono 21 30 88

LUGO

Mucha
AJUARES VESTIDOS NOVIA
Galerías Cruz-Armaná
TELÉFONO 21 03 33 LUGO
PARTICULAR 22 00 90

CAVILACIÓNS SOBRE DUN ANO DE "NOVEDADES" PARA O SISTEMA EDUCATIVO

Hai algo máis dun ano que se fixo o referendo da Constitución española. Arrepia ver con qué facilidade e con tanto cinismo pode un pobo ser levado a votar afirmativamente un proxecto político reaccionario, en nome precisamente da "libertade". Posiblemente non haxa hoxe palabras más manipuladas, actuando como fetiches en mans do poder, que "espírito democrático", "convivencia democrática", "libertade". Constituen a lábia palabreira na que agachan os seus presupostos reais, de intención e práctica anti-social e antipopular, os sistemas adubados formalmente para continuaren subsistindo. Non podo ocultar certo desacougo cando vexo que moitas forzas políticas, autodenominadas de esquerdas, fan campañas que en nada se diferencian das do Goberno, a non ser en que lexitan más as saídas monopolistas e pro-imperialistas a nivel social. Entre as amenazas duns e as intimidacións irresponsábeis doutros tentaron connotarnos de "fascistas" e "terroristas" aos que nos opuxemos verdadeiramente á Constitución española por reaccionaria e colonial. Se non fose unha manipulación embaucadora, resultaría mesmamente irónico. Aqueles que padecen as consecuencias do colonialismo, aqueles aos que se lles quer negar o futuro de pobo celibe, os que, amedonados pero con urgente necesidade, asentaron as bases populares do nacionalismo galego, que agora están despostos non so a salvagardar senón a reforzar e facer medrar nas novas condicións, unha loita imparábel, resultan lóxicamente os malos da pelcula, porque son os únicos enemigos reais do fraude.

O glorioso artigo 27 da Constitución, o referido á educación, é unha auténtica xoia reaccionaria, represiva, atentatoria contra os dereitos e dignidade dos traballadores, dos alumnos e das necesidades reais e urgentes do pobo. Significa un cheque en blanco á manipulación ideolóxica, á confesionalidade, ao clasismo, á persecución e eliminación dos disgresantes, ao divisionismo, aos interesados en facer inviável un servicio público único, igual para todos, laico, fundamentado en criterios de servicio social verdadeiro. Os falsos demócratas presentárono como un abandono do concepto de "libertade". Na sua filosofía e na práctica representativa un retroceso total incluso respecto da legislación fascista.

O curso pasado desenvolveuse, nos centros, cunha aparente, soio aparente, tranquilidade global. A conflitividade aberta e trascendente correu por conta de sectores de mestres desplazados fora de Galicia, de parados, de veciños cansos de aturar o deterioro sistemático do ensino estatal e a falla total de cobertura das necesidades escolares mínimas. Pero foi un curso sintomático porque se empezaron a introducir, como quen no quer a causa, prácticas "democráticas", cunha clara finalidade: acostumiar ao personal a un funcionamento esnaquizado do ensino estatal, introducindo unha mecánica privatizadora, asegurar o control ideológico dos centros, crear unha conciencia paternalista e servil no profesorado. Queren que nós mesmos colaboremos nos seus proyectos anti-sociais. Resulta indignante a frialdeade cínica coa que se van organizando Asociacións de Pais de alumnos con fins represivos e privatizadores. Aparte da significativa composición de moitas de suas Xuntas directivas, ben eloquente dos intereses aos que sirven, o primeiro comitido algunhas foi discutir cuestións referidas á ideología dos profesores. Certas direccións, serviles cos proxectos da Administración, queixeron meter representación dos pais nos claustros para reforzar as suas posiciones. Aldea que, polo menos dinalmente, os traballadores reaccionásemos case todos contra intromisión e intimidación tan indigna e intolerable. Sabido é o que, na práctica concreta, —debido a condicionantes sociais, económicos e políticos—, acabam sendo as Asociacións de Pais, por regla xeral: organismos caciques ou paternalistas ao servizo do sistema. Os que se fan cos postos directivos, os dispuestos ás funcións de vixilancia paternal, non son os más criticamente conscientes frente ao sistema social e, moito menos, os de condición más popular, normalmente abafados por preocupacións e tarefas más necesarias. Inda enriba, o problema está en que, na caste de conflitos que estamos a vivir, todos eles eminentemente políticos, os pais, pola propia mecánica do sistema, en canto tales, defenden as opcións más dacordo coa "normalidade" oficial; non queren lios que sitúen aos seus fillos criticamente.

Pero, en definitiva, o que é más incorrecto, reaccionario e antisocial é situar a representación dos pais dentro dos organismos internos de dirección dos centros educativos, cando son elementos alleos, os direitos dos cales, verbo do sistema educativo, non poden ser superiores aos do resto dos cidadáns, entre eles básica e fundamentalmente os traballadores do ensino, adicados á función educativa. Unicamente leis colectivas, leis de intención social, non individualizadoras, atomizadoras e familiares, deberán ser tidas en conta á hora de erguer o sistema educativo. Os pais poden ser continuadores destes presupostos sociais, que o ensino, como servicio público, debe reunir. Nunca ao révés. Soi para reforzaren e administraren leis anti-populares e retrógradas pode utilizar o sistema a intromisión dos pais dos pais nos

En nome da democratización, e con igual filosofía antisocialista e atomizadora, a esquerda española e o seudonacionalismo defenden esta funcionalidade dos pais, coincidindo na práctica privatizadora e "auto-xestionaria" dos centros, esto é, na destrucción do ensino estatal.

Non deixa de resultar, con todo, cabreante ver os seudodemócratas defendendo, con evidente mala conciencia en ocasións ou con argumentos puramente demagóxicos noutras, a sua política "democratizadora", forzosamente assumible soi no caso no que estea disposto a sogar controlando o sistema educativo, obxectivo que o españolismo de esquerdas espera conseguir, naturalmente compartidamente co españolismo gubernamental. Non en balde son todos eles tan abertos defensores da "constitucionalidade".

A política "democratizadora" tamén chegou ao terreno laboral. Agora que hai unha mayoría de profesorado funcional no centro do estado, o Sr. Delegado, segundo a filosofía do sistema, incitou ao Sr. Director a que, reunida a Xunta de xefes de Seminario ou o Claustro, previo análisis das instancias presentadas para ocupar plazas de bares arregalados en Madrid. Objetivos a conseguir: a Administración aparece como responsável; a entrega dos escasos postos de traballo atomízase, individualízase a nivel de centros; son os propios traballadores os que cargan coa responsabilidade de eleger entre unha morea de parados; iniciase unha práctica que fai posibel, andando o tempo, o contrato laboral como na empresa privada; acábase controlando mellor o acceso do profesorado; os requisitos mínimos de publicidade e xeneralidade, para o acceso ao posto de traballo, desaparece en favor da clandestinidad localista e da atomización anti-social, imposible de controlar na práctica. En fin, tamén o próprio Goberno ten na cabeza filosóficamente un modelo de escola "pública", coincidente coa esquerda española, para verificar por pasos.

Neste curso, xa non hai somente tanteos; hai realidades palpexábeis, ameantes.

A Constitución estase a concretar en decretos como o Estatuto de Centros non Universitarios, a Lei de Autonomía Universitaria, o Decreto de Bilingüismo. As reaccións contra as subvencións ao ensino privado e en defensa do ensino estatal, reaccións perfectamente anti-constitucionais, non se fan esperar. Escomenza a evidenciarse na práctica o carácter privatizador da Constitución, diante de amplos sectores dos traballadores do ensino. Curiosamente, os

reclamos á denuncia deste feito proveñen, non dos chamados en abstracto fascistas ou reaccionarios, senón dos sindicatos españoles "democráticos". A sua posición nas asambleas, paros e manifestacións, levados a cabo en toda Galicia a comezos do curso (Outono e novembro), en defensa do ensino estatal, pola estabilidade no posto de traballo, contra as subvencións ao ensino privado, foi ben sintomática. Na práctica boicotearon a mecánica de clarificación que o proceso levaba, recorriendo a posiciones ambigas, contraditorias ou de simple enganche oportunista, onde non tiveron outro remedio.

A oposición dos sindicatos e partidos españoles de esquerdas ao Estatuto de Centros non Universitarios está basada exclusivamente nos seus aspectos non democráticos formalmente (elección do director, funcións do Consello Direutivo, do claustro, etc...), así como na ausencia de reglamentación e requisitos das subvencións á privada. Non din unha palabra sobre da confesionalidade política e moral dos centros, tanto "públicos" (ningún lles quer chamar estatais) como privados, que pode convertir nunha auténtica caza de bruxas a persecución dos disidentes; non unha palabra sobre da presencia do país e do Axuntamento nun organismo directivo, interno ao centro, como o Consello de dirección; non unha palabra contra a imposibilidade de normalizar a nosa língua e cultura nos sectores educativos de EXB, BUP e FP, reafirmada no Estatuto por ser se non estiver clara na Constitución; non unha palavra contra das subvencións ao ensino privado.

As consecuencias prácticas dos intentos de aplicación do decreto de Bilingüismo empezan a producirse. Varios profesores denunciados, a meirande parte deles membros da ING, campañas de intimidación e información policial por conta de Asociacións de Pais, Directores, etc. Pero a reacción foi instantánea: cartas de solidaridade, asambleas de traballadores, mesas redondas, perspectivas de formación dun amplio fronte de todos os sectores do ensino para conseguiren a inaplicación do Decreto, posta en marcha dunha carta de auto-denuncia solidaria, están a dar boa proba de que non estamos dispostos a que paralicen o proceso de galeguización do sistema educativo.

O que foi saludado, polo españolismo de esquerdas e polo seudonacionalismo, como un primeiro paso positivo e aproveitábel, aparece na sua verdadeira faciana represiva. As nosas aspiracións populares van moi por diante. Os intentos da Administración, o silencio cómplice do seudonacionalismo de esquerdas, a ambigüedad do seudonacionalismo, van ter marxes de manobra menores na medida en que respondamos contundentemente ás agresiones coloniais e anti-democráticas, como as derivadas da aplicación do Decreto. Foi este tipo de resposta a que, en primeiro lance, conseguiu a solución do caso da compañera de Marín, alumna represaliada por empregar o galego nun exame de matemáticas. Esta resposta, na que nos vai a vida, é a única que pode lograr que haxa leis que non se apliquen e teñan que ser retiradas ao cabo.

Non se pode ocultar que a organización e comportamento a nivel nacional galego son as únicas garantías de oposición real, coerente, non manipulada, frente aos proxectos dos traballadores galegos do ensino por eles mesmos. Por eso, que a dinámica sindical xurda, con óptica do noso país, cun contido clarificado nos seus presupostos e obxectivos, é a única garantía de situar a loita nun vieiro transparente, de servir aos nosos intereses reais. Téñase en conta, por exemplo, que soi así conseguimos oponernos por primeira vez na práctica ás subvencións ao ensino privado; soi así defendemos os nosos compañeiros denunciados por impartirem as clases en galego; soi así poderemos clarificar por qué o Estatuto de centros non Universitarios é realmente rexeitábel; por qué o ensino estatal é o único que pode resultar social e progresista. Soi así loitaremos pola volta dos nosos compañeiros desplazados, polo dereito a un posto de traballo na Terra. Un, por más que cavila, non topa nen un soi problema importante, no terreno educativo, cuia solución non pase por unha negativa rotunda da filosofía constitucional ao respecto. Cos seus artífices e servidores poderemos movernos na rutina do que dá voltas arredor do mesmo muíño, nunca camiñar a algures.

Francisco Rodriguez

MASIDE
REGALOS
RUA DO VILAR, 4
SANTIAGO

Autos AMOEIRO
RECOMPRA GARANTIZADA
A EMIGRANTES
Rúa Saenz Diez, 60
Teléfono 234607
Rúa Saenz Diez, 12
Teléfono 233015
OURENSE

a **PRA MOBLAXE CONSULTE-NOS!**
ALMACENS FERNANDEZ
REZA, 15 – OURENSE
CALIDADE AO MERCAR, COMODIDADE AO PAGAR

resumes

Meilan Gil pasase ao "sector galeguista" da UCD.

Despois da sua sonada baixa no Opus Dei o diputado da UCD pola Coruña e cabeza visíbel do partido do Goberno nesta provincia vén de pedir o ingreso no Círculo Galego de Opinión que, como é sabido, congrega aos sectores discrepantes da UCD en Galicia.

Victor Moro pide a entrada no Partido Galeguista.

O candidato á alcaldía de Vigo pola UCD e ex-subsecretario, señor Víctor Moro, ven de presentar a sua baixa no partido do Goberno para pedir a sua entrada no Partido Galeguista. "El Estatuto ha sido la gota que hizo colmar mi paciencia", di, ainda que outras fontes aseguran que a verdadeira razón foi o fracaso da sua candidatura á presidencia da executiva da UCD en Pontevedra, e coida millor retirarse diante dunha presumible derrota a mans do ministro Sancho Rof.

GARFeR

JOYERIA E RELOXERIA

Ruanova, 31—Tel. 215577
Galerías Villamor
(Sto. Domingo)
Teléfono 224404
LUGO

LIBRERIA

Vila de Negreira, 3
Tlf. 261975
A CORUÑA

LAGE-COSTAS

San Pedro, 32—Tel. 215287
LUGO

PONTEVEDRA
SOPORTAIS DA FERRERIA, 4

FUSION POG-PCG

Fontes merecentes de todo creto afirmaron que no vindeiro mes de xaneiro se anunciará a fusión do Partido Obrero Galego e o Partido Comunista de Galicia, organización autónoma do PCE. As conversas, mantidas en segredo nos últimos dous meses, reamtan agora con ista fusión que, ainda que non pode sorprender excesivamente a calquera observador do panorama político galego, contradícese coas ofertas que no mesmo senso lle fixera o POG ao Partido Socialista Galego, salientadas por toda a prensa.

Compre engadir que Camilo Nogueira Román será o Presidente do partido nacente, mantendose na segredaria xeral o actual do PCG, Anxel Guerreiro. Este cargo —a presidencia— hasta de agora non existia no partido, a diferenza do PSUC e do Partido Comunista de Euskadi. Tema fundamental que posibili-

tou as conversas foi o acatamento explícito das decisións emanadas do Parlamento español que despois dun debate moi duro xa tiña aceptado o POG na documentación presentada solicitando a sua legalización. No comité central que nace da fusión, os cargos repartiranse nunha proporción dun tercio para o POG e dous tercios para o PCG mentres que a representación no comité executivo será do cincuenta por cento.

O novo comité central dixitado constará de 104 membros e o Executivo de 42. Andrés Sagueiro e Xan López Facal, ademais de Camilo Nogueira, parece que serán os membros que o POG aoirá ao novo secretario político que nace da fusión.

Coa desaparición do POG remata unha etapa caracterizada por un achegamento coada vez maior diste partido ás forzas estatais e un afastamento progresivo do autoproclamado nacionalismo. O PCG, chunha crise recién nas suas ringleiras, adequire esa imaxe "galeguista" da que a percurá foi un dos obxectivos máis perseguidos polos eurocomunistas galegos nos últimos tempos.

Supónse que o regaleguizado PCG tentará agora unha fusión co PSG para eliminar competidores políticos e rematar, ao fin, por facerse coa imaxe galega tan afanosamente percurada.

carta entreada

Castrelos, a obra dun home

Querida Directora:

Esta chegando xa a fin do ano, e poida que seña hora de facer algun reconto. E posto a recontar, eu recontaría as mortes de catro importantes, senlleiras figuras das Letras Galegas. Lorenzo Varela, poeta dos héroes da Patria, de acentos épicos e sabia música, cantor dos Irmandiños, de María Balteira, de Manuel Ponte e Manuela Sánchez. Luis Seoane, grande pintor e impulsor das artes galegas, poeta inmenso que construíu ó longo dos seus libros a grande épopeia da emigración galega, dos homes humildes que foron constructores, libertadores ou líderes obreiros doutras nacións. Ou que foron, pura e simplemente, fracasados. Celso Emilio Ferreiro, poeta que sacudiunha xeneración e que brilla no canto do seu eido nativo e das cousas da lembranza e da vida cotidiana das ruas e das tabernas. E Eduardo Blanco Amor, ponte entre antes e despois da guerra, home de inquestionable gallardía, que deu á nosa literatura algunas das suas novelas más altas.

Mais non só foron estas mortes. Houbo outras mortes, ou polo menos eu coido que a causa foi mortal, e desta vez o defunto non é un home, senón a obra dun home.

Hai unhas semanas saiu na prensa, e non moi salientada, a noticia da merca da Editorial Castrelos por Galaxia. Seica van incorporala ó fondo desta última, mais eu penso que o seu espírito morreu.

Pra min é coma un anaco da miña morte. Estiven cinco anos en Vigo traballando nela. Ti dirás que se digo que foron anos inesquecibles non digo máis ca un lugar común, mais a pesares de todo, quero dicilo.

Ali facíase de todo: desde correxer probas astra go-

bernar un pouco a ortografía dun escritor un pouco descoñecido, desde facer unha factura astra levar os paquetes —ó lombo, que non había coche— a Correos. Un chegaba astra a facerlle irrespetuosamente súixerencias ós autores: "Párceche ben se suprimiríamos esto, se trocáramos este xiro...".

A Editorial Castrelos xurdira aló polo 68, un pouco como un desacordo precisamente con Galaxia, pra facer algúns cousas que Galaxia non facía. Era o 68 compostelán, eran os anos en que a Galicia política xurdía con forza, coma unha patria recuperándose, e Castrelos estaba dentro deste rexurdir.

As intencións eran de popularizar o libro galego, levalo ás aldeas e ós barrios, facelo saltar do circo pecho da élite intelectual e culturalista estreitamente en que se movía: a colección "O Mousco" foi un fito, e o seu primeiro libro, "O catecismo do labrego", o máis grande éxito editorial galego de todos os tempos. Era unha colección popular e mesmo populista, e o lema de libros do pobo pró pobo reflexaba a sua filosofía.

Era o tempo en que o pobo galego se enfrentaba de novo coa sua identidade nacional. O éxito masivo das obras

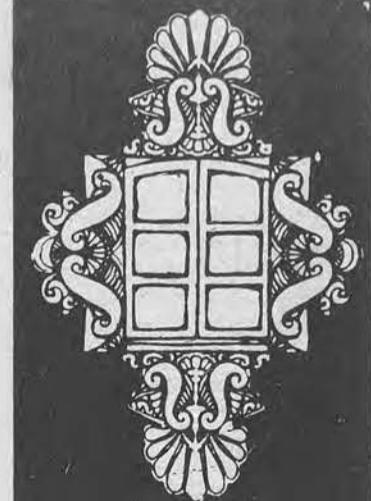
de Curros, Rosalía e Pondal, con milleiros e milleiros de exemplares vendidos, demostrou o despertar, e demostrou tamén que algúns estaban perdendo o carro da Historia coas suas traducións esotéricas e cousas semellantes. Demosfrou que o mimetismo, o papantismo europeísta, o desejo de facer unha cultura aséptica, non era o que ia encarreirar a nosa cultura pró futuro. Castrelos representou neste sentido unha autoafirmación.

Foron pasando os anos e as dificultades, principalmente económicas, coutaron moitos camiños. Non pudo ser realidade o proxecto dun diccionario "galego-galego", un diccionario normal dun país normal, e non con referencia a algo de fóra como é o español. Non foi posible tampouco o editar "As Fontes", a obra monumental de Xosé María Alvarez Blázquez, director da Editorial, no eido da percurá. "As Fontes" é a recolleita de case todo o que se escribiu en galego nos chamados "séculos escuros": teatro, vilancicos, panfletos políticos, etc., e que representou o traballo dunha vida enteira de fozar en bibliotecas e arquivos, con paciencia enorme, cun amor inmenso pola cultura galega.

Agora, a Editorial Castrelos desaparece como tal. Quedan atrás cerca de cen libros galegos, uns más afortunados e outros menos, e un espírito novo e botado pra diante que representou unha rutura con vinte anos dunha política editorial galega que non fora capaz de estar á altura dos tempos.

Castrelos desaparece e Galicia é máis pequena.

DARIO XOAN CABANA

Xelmirez, 10

e

Rua Nova, 14

SANTIAGO

Xonelo
Arte popular

Fotos. Camino

Comenza falando da tua nenez

Pois eu nacín nun pobo de Sevilla que se chama Cantillana. Levei unha infancia normal e tranquila, como todos os nenos daqueles pobos e aos doce anos, cando morreu o meu pai, tiven que ir collecer aceitunas para sobrevivir, co resto da miña familia. Ali a xente era moi fillo de puta, e como vian a miña boa fé abusaban de min, da miña vontade, así que aprendin axiña a putealos eu tamén... valeirabanme a auga ou tirabanma e bebianma, a auga do porrón que tiña para toda a tarde... houbo un dia, cando descubrín quen era o que me facía estas putadas, que cheguei a valeirarlle o seu porrón e mexarlle dentro. Fixen a mili en Madrid e despois fumel para Barcelona, ainda que me gustaba vivir no pobo —pero ao mesmo tempo sofría moito porque había moi bons garulos aos que non podía “tirar”— e ali comecei a pintar en serio.

E como se che deu por ser pintor?

A min non se me deu por ser pintor senón que nacín pintor. Igoal ca Isadora Duncan, que danzaba no ventre da sua nai, eu tamén nacín cos pinceles no ventre da miña nai, pintor de verda, xenio desde que nacín porque a miña nai paríame así centelles? e a quen lle doa que rebente; porque a única escola de pintores xeniais que coñecín é a dos pintores de paredes, os de bro-

cha, e o mellor dentre eles o meu tío Xoan que me ensinou a misturar as cores e a collerles lei, claro que a min non me sostaba moito pintar teitos, mais, xa ves, pouquinho a pouco funlle dando e daí saeu a pintura cañi.

Coidas que son necesarias certas condicións para sere pintor?

Pois mira fillo! ter moito sentido da cor, moitas ganas de traballar, moitas ganas de pintar, que a ún lle preste... e tamén ser un chisco desviada, non, non, eso é de coña.

Nesta sociedade compensa ser pintor?

A min non me fagas esas preguntas que non as entendo! Eu pinto porque me gusta e vou sacando cartos para artellar novas exposicións e novos montaxes... e para algún chulo que outro, ja, ja, e son moi feliz.

Hoxe nos pintores hai concencia social?

Ei, e eso que é, vida! que eu non entendo desas cousas.

Pero nunha ocasión dixeches que o que lle andaban a facer aos bascos era unha putada ¿non?

Si pero o caso dos bascos para min é un caso aparte; todos os países do Estado español sufren moito pero neste momento o único lugar onde ainda hai mortos é

Conocido popularmente por Ocaña, este pintor, personaxe público en Barcelona condúcese vivo e simpático nunha sociedade que dispuxo a noram para reducir e encarcerar aos transgresores. Naceu baixo o siño do sol, e "por iso, atraenos a vida, o éxito, a popularidade, popularidade que pode mover milleiros de persoas a berrar po la sua liberación e a do seu amigo o pintamóns, Nazario. Unha vez más, e xa van tres, vén de ser detido na rua, paseando como tododiós...

OCAÑA

As contradicciones da vitalidade

ali; e desde logo, é unha xente encantadora e hai bascos que están requeteben por iso compre que-los moitísimo ique coño! e tamén teñen sofrido moito.

Coidas que son un caso único?

Non, xa te dixen que tosos sufren moito pero como é o más presente, o que está más á luz cada dia.

Será que teñen unha política de liberación nacional más introducida?

Quizais, pero eu opino que non estamos acó para iso, que viñemos para vivir, amar e follar e non para arranxalo todo.

Que opinas das definicións da arte?

Pois que me parecen absurdas e ridículas! ¿Como van clasificar unha persona como min?

A película “Ocaña, Retrat intermitent” ten fidelidade autobiográfica?

Si, si, quería amosar como é Ocaña: unha parte en certo xeito mística, outra de cachondeo. Eso si, deixando sen contar a mitade das cousas, para despois... xa me sabes!

A tua definición homosexual na película ten repercusións na tua pintura?

Boeno, eu creo que unha persoa por ser homosexual non ten por qué andar pintando pollas —porque as pollas comoas e non as pinto— eu prefiro pintar coussas más populares: vellas, cemiterios, xanelas, hospitais, xentes durmindo nos bancos, que son cousas para min más fermosas e que ademais dinlle más á xente.

Esa declaración de homosexualidade trouxoche algún atranco?

Mira, deuse a casualidade de que empezaba unha época das "modernas", esa na que se lle empaza a facer caso aos "gays", boeno maricones, palabra que lles resulta peiorativa e por iso colleron esoutra ianqui —pero eu prefiro que me sigan chamando maricon, maricón e maricón, quero que siga a ser peiorativa polo menos para mim— ben, pois como che decia, coidaron que estaba "a moda" e non supuxo ningunha desventaxa, ao contrario.

Ti que probaches a política repressiva do Goberno español que opinas dela nesta democracia?

Que si antes era café, agora é café con leite pero que segue sendo repressiva, que todo é un disfraz para enganar á xente.

Podeste definir políticamente?

Eu non teño definición política pero prefiro estar más á esquerda que o que é habitual na xente, sempre e cando a esquerda, cando este no poder, non decepciona a quen os votou como ven pasando ultimamente.

Nunha ocasión definiaste anarco ¿non?

Boeno, xa sei do que falas, mais naquela ocasión falaba da miña vida, do meu método de vivir, non da miña postura política, eu non son anarco. Porque tamén cando me sacaron da carcel quen se interesou por iso foron os abogados do PSUC, pero non quere dizer que ese partido estivera interesado en defenderme a min senón que esas persoas, que me coñecían, eran realmente encantadoras e moi boas, e non que eu fose comunista. Por mais que esté á esquerda. Incluso importante pouco regalarlle o que sea a quem sea, agora veño de dar o importe da venda dun cadro ás "Juventudes aragonesas revolucionarias" para pagar a fianza de tres deti-

dos nunha manifestación nas festas do Pilar.

As películas que rodaches influiron na forma de enfocares a arte?

Non, ainda que me enredaron moito e non me permitiron seguir pintando, non me cambiaron, quizais fixéronme máis popular e «hastra ao millor aumentei as vendas, pero no fondo son o mesmo e non vou pola vida de "divo", "estrela de cine" ique ridículo, por dios! eu son do pobo.

Que opinas das posturas dos nacionalistas que piden autodeterminación.

Deixa de rollos, o que debe facer todo o mundo é gobernar a sua casa... e que deixen alguns de dizer tonterías como o vaina ese... el ¿como se chama? el Rojas Marcos, a maricona esa, que anda pendindolle aos andaluces en Cataluña, coma min, que vaian votar a Andalucía sen ter en conta que os señoritos como el non fan mais que dizer cretineces, porque ade más son os que teñen os "cortijos" e os outros o que non teñen é traballo e por eso teñen que emigrar.

Mira, que se deixen de politiquear e que folle, que se follan vivas e que non veñan despois aqui, para Barcelona, a soltar as suas plumas, a mariconear e a facer a competencia.

Resta, ainda, a vixente lei de peligrosidade social pola que te detiveron tres veces

Pois é unha tontería pero fixeron ben inventandoa, eu nacín peligroso, eu son un peligro social, un peligro público porque se me fixeran caso a min desde logo non habería quen cumplira esa lei, que se empeñaron en fabricar para deternos inocentemente. Que sigan, que fagan o que lles dea a gana.

A ordenación do noso territorio ao longo da historia

Podemos decir que **comenzou** coa colonización dos **Keltaikoi**, no lento e incompleto proceso de romanización que se deu na nosa nación.

Se partimos da conquista de Lugo, danos unha idea de cómo dominar un territorio, xa que despois das etapas de penetración e sometimento, o xeito de se asentar no noso territorio, foi primeiramente, sobor do núcleo relixioso máis importante. **AGRO**

A conquista do **bosco sagrado** que acolle ao Lugo actual, moral e estratéxicamente de incalculable importancia, ta por ser o gran santuario dos celtas "onde se venera ao deus Lug, o da lanza e a onda invencibles, que domina a vida Lactea".

A importancia estratéxica de Lugo dentro da Galicia romana conlleu a sua función de capital administrativa no alto imperio. O tipo de urbanización a que foi sometido o convento xurídico é posterior e non é o mesmo que o que sufriu Lugo. Sendo Lugo unha autentica fortaleza, sen darme do ouro, a sua utilización non foi a mesma no baixo imperio onde é mais capital administrativa.

A organización, que foi establecida no interior, manteñ a xerarquia de núcleos das que Lugo e unha primeira estructura, con poder económico, que eran as **villae**, con unha segunda estructura mais ampla e próxima dos indíxenases, os **vicos**, onde habitaban traballando na terra os mais assimilados.

Coñecedores os romanos das estructuras sociais e económicas indíxenases, os primeiros lugares en dominar foron os mercados e os territorios onde tiña lugar o mercado, foron os primeiros en someter a control administrativo. As ciudades e poboacións creadas polo imperio romano en Galicia, foron creacións artificiais, non teñean nada que ver co seu entorno.

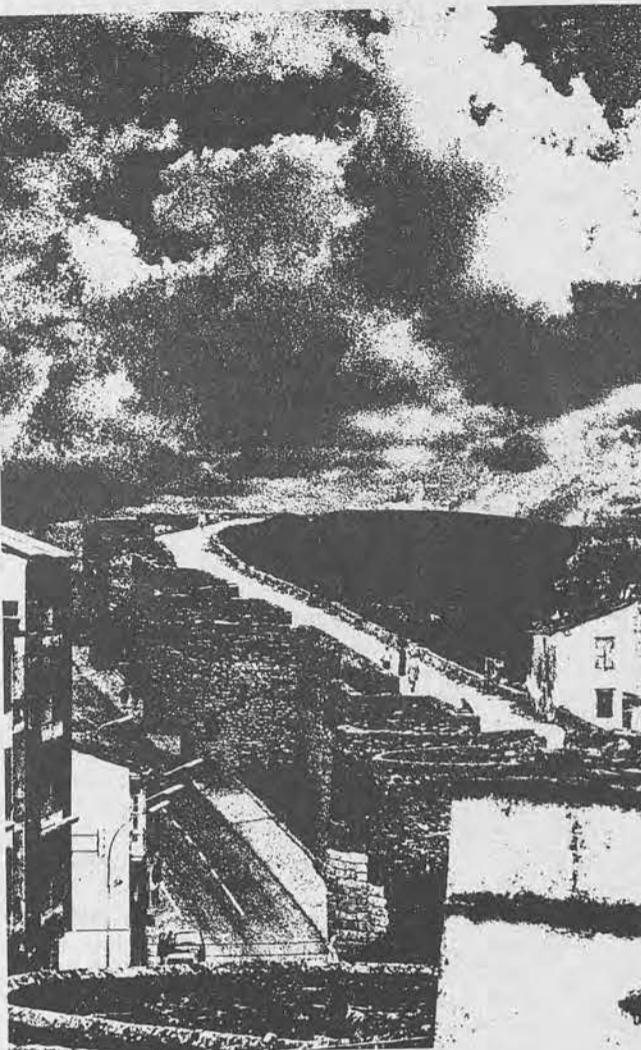
Disolto o imperio romano, e tendo como protagonista afectivo da idade media ao feudalismo, é a crase señorial a propietaria da terra, sendo cada señorío un pequeno estado. Nesta época altomedieval as ciudades acollen á eirexia, ás sedes episcopais. Na Galicia altomedieval sobreviviron como ciudades aquellas que acollerón a unha diocese episcopal, fora delas a vida urbana foi praticamente nula. Co feudalismo de base maiormente agraria, o xeito de ordenación será o de moi numerosos núcleos.

Na baixa edade media o mercantilismo impónse pouco a pouco.

Coa decisión do futuro da nosa nación como colonia van a aparecer fenómenos alleos traidos por un urbanizador que tiña o poder político sobor de nós.

O cristianismo será a nova ideoloxía que aglutinará ao novo orde das clases dominantes.

A nobreza, laica e eclesiástica, promoverá duas opcións na organización dos seus territorios, isto é craro polos distintos xeitos de vida administrativa dentro dos seus dominios, sendo os territorios eclesiásticos os que teñen más claramen-

te un núcleo central, nun territorio que se mantén ou medra. Os señores laicos teñen unhas territórios con multiplicidade de núcleos arredor de fortificacións, ademais de que as particións entre eles eran constantes.

No século XII vai aparecendo a cidade, e nela a burguesía que a habitará con bastante poder. Nestes séculos as ciudades van sendo Santiago a capital económica de Galicia e aparecendo con menor importancia Lugo, Ourense e Mondoñedo. E o tempo da aparición do camiño de Santiago como feñómeno urbanizador, tragando un feixe de vilas lineais cunhas características moi concretas. O románico rural será un fenómeno urbanizador de meirande importancia.

A nuclearización, nas suas distintas formas, é moi forte

nestes séculos, hasta o XV, tendo os núcleos habitados as suas funcións o máis perto do territorio ó que pertenezan. En diante, as vilas e cidades voltaranse contra do entorno e contra dos habitantes das mesmas.

A partir da agresión española a América, e co protagonismo do mar desde aquela, é a costa a que pasa a atraer a poboación e aparecendo numerosos núcleos. No século dazaseis é Pontevedra a cidade que máis poboación ten, seguida na grande parte de vilas e cidades da costa como Viveiro, A Coruña, Betanzos, Redondela, e no interior Santiago, Lugo e Ourense.

A comercialización de peixe, no século XVIII vai afotalar a costa, aparecendo unha burguesía marítima e industrial e certa fidalguía. Neste século é cando se produce a maior urbanización da costa. Galicia está administrada en sete provincias que son Lugo, Ourense, Pontevedra, Tui, A Coruña e Betanzos, e estas en xurisdiccións e cotos.

En era contemporánea cando Galicia se volta un pouco cara o interior, medran Lugo e Ourense e tamén as vilas ca costa pero as cidades costeiras retroceden en xeral. A ruralización no noso país é do 80 por cen aprosemadamente tendo a ter menos poboación.

Desde o XVII a poboación aumenta e no século XIX este aumento é grande, anque no XX aprosimamnos outra vez ao XVII a partires dos anos sesenta.

As cidades e vilas medran moi pouco. E significativo que no 1857 Pontevedra e Ourense teñen entre sete e oito mil habitantes. A terra sofre unha grande fragmentación, que implica ter as casas próximas ás leiras e o espallamento das mesmas.

A desamortización afecta aos núcleos monacais e ás súa esfera de influencia.

A chegada do ferrocarril, nos dous recorridos actuais, fai crear innumerables núcleos durante a sua construcción mantendose algúns posteriormente, e facendo verdadeiras mallas de transportes e servicios.

Nos derradeiros anos, presiden a ordenación do territorio na nosa nación os intentos da oligarquía española por sistematizar, dun xeito coordinado, a depredación do noso territorio, poñendo todos os medios de infraestructura necesarios, nos sitios más clementes, para a explotación dos nosos recursos. Estoume referindo ao Plan Director Territorial, ainda que non debemos simplificar o problema do plan porque o máis grave é o intento de cambiar a estructura do territorio, é decir: concentración da poboación nas costas e desertización do interior, onde os monopolios especializan os territorios según, etc. etc.

Como punto final, podemos asegurar que, cambiarlle a un pobo a súa estructura territorial e casi tanto como cambiarlle ao clima.

CESAREO SANCHEZ IGLESIAS

POLO DIREITO IRRENUNCIABEL AO USO DO NOSO IDIOMA *Contra o decreto de bilingüismo*

Os abaixos firmantes, ensinantes de todos os sectores, ante as denuncias feitas en varios puntos da nosa nación (C.N. de Foxo-A Estrada, C.N. de Corme-A Coruña, Instituto de Burela, e noutras lugares onde hai presións pra impediren as clases en galego) a compañeiros nosos polo feito de daren as clases no noso idioma, manifestamos o seguinte:

1.- Denunciamos a política represiva que o Goberno Español, por medio das Delegacións de Educación e das Inspeccións, está a levar sobre a nosa lingua e a sua normalización. Denunciamos tamén a utilización que está a facer das Asociacións de País para que sexan os propios galegos os que repriman o uso da nosa lingua e que así pareza que o conflito é entre galegos.

2.- Rexeitamos o decreto de bilingüismo como corsé legal, que, mediante a introducción do galego como asignatura, quere frenar o proceso crecente de galeguización do ensino e neutralizar os avances xa conquistados.

3.- Denunciamos como se está utilizando precisamente este decreto para reprimir e sancionar aqueles que na práctica está a pontear e defender o noso idioma.

4.- A nosa lingua é un dereito irrenunciable. O seu uso non solo pode regular nem o poder español nem ninguén. Estes mestres denunciados non fan máis que exercer este dereito.

5.- Somos moitos ensinantes galegos os que estamos a practicar un ensino galego. A nosa solidariedade non é unicamente moral, senón que moitos asumimos a mesa postura dos compañeiros denunciados.

Por todo isto, os abaixos firmantes solidarizámonos cos compañeiros denunciados por dar as clases en galego e esiximos o recoñecemento do dereito a ter unha práctica consecuente coa nosa lingua e coa nosa nación.

Siguen duas mil firmas de traballadores de EXB, Ensino Médio, Formación Profesional, Universidade e Preescolar.

Dianete da negociación colectiva do 1980

Fernando Acuña Rua.

A importancia dos convenios para a millora das condicións laborais salarias e sociais, e para o avance na conciencia dos traballadores, que os arrodea de seren comenmente desenrolados, vaise ver multiplicada na nosa nación e nos primeiros meses do vindeiro ano, ao enfrentarnos a unha situación connotada pola constante desaparición de postos de traballo. Hoxendia, é ademais na negociación dos convenios onde con más craridade se pode contrastar a practica das diferentes centrais que no país se moven.

A correcta situación do que vai ser a negociación colectiva próxima, esfíxenos considerar tanto os aspectos sotranceiros que configuraron o último ano sindical en Galicia, como o entramado político a nivel do Estado Español, que van enmarcar os convenios.

Non é difícil situar cal foi e é o principal problema en Galicia. Ollando por enriba a conflictividade rexistrada no País nos últimos tempos (Corfi, Censa, Vídrrios, Regojo, Unión Cradytor, San Remo, Central, sectores naval e conserva, etc.), amósasenos teñen desaparecido como milleiros de postos de traballo, sen outra alternativa por parte do Goberno que non seña a indemnización e os 18 meses reglamentarios de par. A incapacidade do modelo económico actual é manifiesta non xá para aumentar os postos de traballo e posibilitar o retorno siquera parcial da emigración, senón mesmo para ofrecer algúna alternativa que non seña a emigración e o para aos milleiros de galegos que perden a sua ocupación ou aos mozos que buscan o seu primeiro emprego. A función colonial que cumple Galicia dentro do Estado Económico do Goberno (P.E.G.), a nosa Terra seña, como sempre, esquecida e marxinada.

A gran Patronal do Estado vai abordar os convenios colectivos cun arma nova nas suas mans: o Estatuto del Traballador. As excelencias do novo marco legal laboral, son abondosamente coñecidas; todo o seu contido, sen unha soia concesión, diríxese a consagrar a aplicación no eido laboral, das necesidades políticas e económicas do Gran Capital, basicamente enunciadas na Constitución española. Medidas que nos amosan como positivas, p. e. que as centrais nacionais poidan negociar nos convenios de ámeto estatal se superan o 15 por cen de delegados na "comunidade autónoma" correspondente, son desmontadas na práctica, cando p. e. no actual convenio da Banca, as duas principais centrais do Estado facúltanse para negociar soias argumentando que xuntan o 54 por cen dos delegados do sector, mentres a I.N.G. é excluída tendo o 20 por cen dos delegados galegos da banca.

Sen dúbida, tamén vai estar marcada a negociación pola marxinación do PCE a cargo da UCD (ou de CC.OO. pola CEOE), poque unha vez rematado o proceso de transición á democracia e minimamente acomodada ésta, é moi mais diabel para os monopólios a doctrina socialdemócrata que o dar entrada ao eurocomunismo PCE-CC.OO. serviron para cobrir un período no que se precisaba a sua colaboración para que os traballadores aturaran, sen racharen as canles

establecidas, á reforma do modelo socio-económico, complicada pola crise do mundo capitalista. Unha vez conseguido iste, e paulatinamente coa transición, implantada a UGT, chegou a hora de poñer as causas no seu sitio, do xeito mais comenmente para o imperialismo. Dai veñen as polémicas Carrillo-González no Congreso. O feito de que estas se produzran no seu punto álxido no debate seccións Sindicais-Comités de Empresa, é clarmente indicativo: a postura de CC.OO. de dar maior protagonismo aos comités obedece ao feito de que éstes organismos son controlados en maior medida actualmente por ela que por UGT, e dar competencias maiores a los comités equival a colocar a CC.OO. en millor posición para dirimir cal das duas centrais e millor garante da tranquilidade laboral; non é mui aventurado coidar que, de darse a situación inversa, CC.OO. defendería a fervoadamente as seccións sindicais de empresa, por canto non se buscan as posiciones dende as que defender más doadamente os intereses dos traballadores, senón quentén maior protagonismo na esfera política. A marxinación do eurocomunismo na política oficial, vai influir na negociación colectiva, por canto CCOO argallará todo tipo de movilizaciones, aproveitando os conflictos obreiros, para demostrarles aos monopólios que ainda é preciso contar con el para que a democracia burguesa fique atada e ben atada, a cambio de mantela como primeira central representativa e capaz, ou cando menos, que este papel o comparta en igualdade coa UGT.

Esta é a razón fundamental de que CC.OO. non apareza como firmante formal dos acordos que servirán de marco para a negociación de este ano, e que se apuren a firmar CEOE e UGT. Porén, u apoio real aos mesmos, en canto ao que vai reivindicar, é tácito: **Non hay diferencias más ca de matiz nas plataformas negociaadoras das duas centrais.** No aspecto salarial, uns marcán o 13/16 por cen, mentres que os outros o 14/17 por cen; preconizan ambas o aumento da productividade para superar a crise, propoñendo os seudocomunistas, en alarde de utopia, que este aumento se reparta a tercios entre beneficios do capital-reinversión-salarios; verbo do paro, os psoocialistas preconizan as maiores facilidades para o capital, pois disque unha vez superada a crise, a economía de libre mercado baixará en prego de por si, e CC.OO. está por un Plan de Solidaridade Nacional, que ven ser o mesmo, coas matizaciones ideológicas que lle son propias; as pequenas diferencias —duración dos combenios, tipo de negociacións, seccións sindicais, comités,...— non obedecen a outro plantexamento de fondo que non seña a pelexa polo protagonismo que subxace. En síntese, cadran conformes no fondo, non somente entre eles senón mesmo co gran capital: política salarial moderada, incremento da productividade, e apreixar ao movemento obreiro en canles de non cuestionamento real dos sistemas.

E evidente que as alternativas colaboracionistas e homogeneizantes dos sindicalismos así plantexado non valen para nada en Galicia, dende a nosa optica de traballadores galegos. Aquelas tres primis —moderación salarial, aumento productividade, conformismo— ¿as caso van resolver o paro e a emigración aquí? Évan resolver quizabes aperentoria

necessidade de postos de traballo en Galicia? Évan equiparar a nosa media salarial coa do Estado, oxe tremenda desproporcionaladas? Évan significar algúna solución alternativa ás empresas e sectores en trance de desaparición? E Terán algún tipo de incidencia sobre a regulación dos traballos tóxicos ou perigosos, moi abondosos no noso País pola propia natureza das industrias que temos?: evidentemente, non, e quen defendea aquello, anda a velas vir, a deixarlle facer ao gran capital, que é o millor xeito de colaborar con il.

A moderación salarial, a perda do poder adquisitivo dos traballadores, terá moita más incidencia negativa para nos, tamén o aumento da productividade, tal como se plantexa, vai redundar en exclusivo beneficio dos monopólios; en ningún caso vai revertir en milloras para nos, xa que nos existe ningunha intención (véxase o P.E.G.) de desenrolar nada aquí; ademais, a política sindical do conformismo (ainda que tome a forma da mobilización "responsábel dentro dun orde"), que as centrais españolas capitanean, ao único que pode conducir e a unha dinámica de absoluta tranquilidade para o colonialismo, na que a falla de conflictividade situe aos traballadores en franca imposibilidade de reivindicar un mínimo cambio na sua situación. E esto o mais grave, porque do xeito que etán as causas calquera millora ímola conseguir exclusivamente pola reivindicación radical, a mobilización real e a intransixéncia. A patronal está perfectamente organizada, ten os seus presupostos de actuaciónnidamente definidos, sabe o que quiere; os traballadores galegos, para desenrolarmos a dinámica que precisamos, temos tamén a nosa propia organización sindical: a I.N.G., que parte destes plantexamentos e presenta para o vindeiro ano unha Taboa Reivindicativa mímina, na que se concentran medidas reais contra o paro (eliminación de horas extra, garantía de postos de traballo alternativos nas regulacións, reduccións dos períodos de proba, supresión dos contratos eventuais, plan de emprego contra o paro e, un salario mínimo de 32.000 Ptas. o fomento e garantías para actividades sindical dentro e fora da empresa, millora das condicións sociais, medidas definidas para corregir as deficiencias da Seguridade e Hixiene, así como medidas específicas cara aos aprendices e traballadores de capacidade diminuida). Esta Taboa ten carácter inmediato. Non vai resolver de raiz a problemática de fondo que padecemos, resolución que non acadaremos más ca no marco político axeitado, onde o poder esteña ao servizo das clases populares galegas; está elaborada para defender oxe, para resolver os problemas más aguilloantes que oxe temos. A I.N.G. está disposta a defender esta taboa mínima con toda a forza que as circunstancias requiriran; hoxe, visto o panorama que as centrais espoñolas nos ofrecen, non queda outro camiño para o traballador galego consciente da situación da sua clase e da sua Nación, que e o apoio a esta taboa, que a organización na I.N.G. **Oss logros que o cabo consigamos, dependen da capacidade das clases traballadoras galegas e da sua centra, a I.N.G., para xeraren a conflictividade necesaria, a traves da mobilización masiva e da presencia real en todas partes, para facer recuar aos nosos nemigos, ao gran capital, e desencaretar as centrais españolas.**

don augusto

Por XAQUIN MARIN

O acordado, tan de vagar, iase cumplindo. A muller infiltrada no "Servicio de España", número 16 da calle Real. No número 23, 6 homes do grupo do Foucellas (?) alugaranlle un piso á propia xefa do "Servicio de España". Despois, ali foi o tiroteo —no 23—. No 16 o suicidio. Non houbo sumário nen xuicio, aos oito días tiraronos ao mar... Fora o atentado galego contra Francisco Franco.

O atentado do que nunca se soupo A GUERRILLA GALEGA TENTA MATAR A FRANCO

Todos estes anos exoitamos que Galicia era o país máis franquista. Uns votámos en cara o pretendido apoio incondicional durante toda a guerra e os recibimentos que despois se lle facían a Franco cando viña pasar aquí as vacacións. Algunxs mesmo nos encontran culpabeis de todos os males que sufriu España durante a dictadura, ainda que só seña porque Francisco Franco nacera no Ferrol. Nembarxantes, outros queremos facer olvidar os miles de compatriotas mortos, as xentes que escaparon aos montes para desde a lixoitar contra os sublevados, ese que sempre foron alcumados de ladróns e bandoleros.

Se ben é certo que Galicia estivo desde o fondo no "Lado Nacional", tamén non é menos certo que tuvo tantos mortos, escapados, esiliados, en suma, que sufriu tanto ou máis que calquera das outras nacións do Estado.

O Pobo Galego, xa famento polo sua situación, tuvo desde primeiro momento que manter ás tropas do Alzamiento. As decomisacións eran continuas, os rexistros estaban a orde do dia, as penas por oponerse "a la Gloriosa Cruzada" case sempre de morte. Todo esto sumiu a Galicia nunha situación calamitosa, de miseria, que foi perpetuada apoiándose en tópicos, a leendas, nos caciques, na igresa e, sobro de todo, no medo. A situación ainda perdura, ainda que vañan aparecendo fendeduras.

A verdade, certamente, é mui outra da que nos queren facer creer cando lle achacan os nosos males ao franquismo e ao pretendido colaboracionismo; fan para diluir o sentimento nacional e disvirtuar a opresión que vimos sufrindo e que non foi imposta polo franquismo, senón que xa se daba cando a República e desde antes da República.

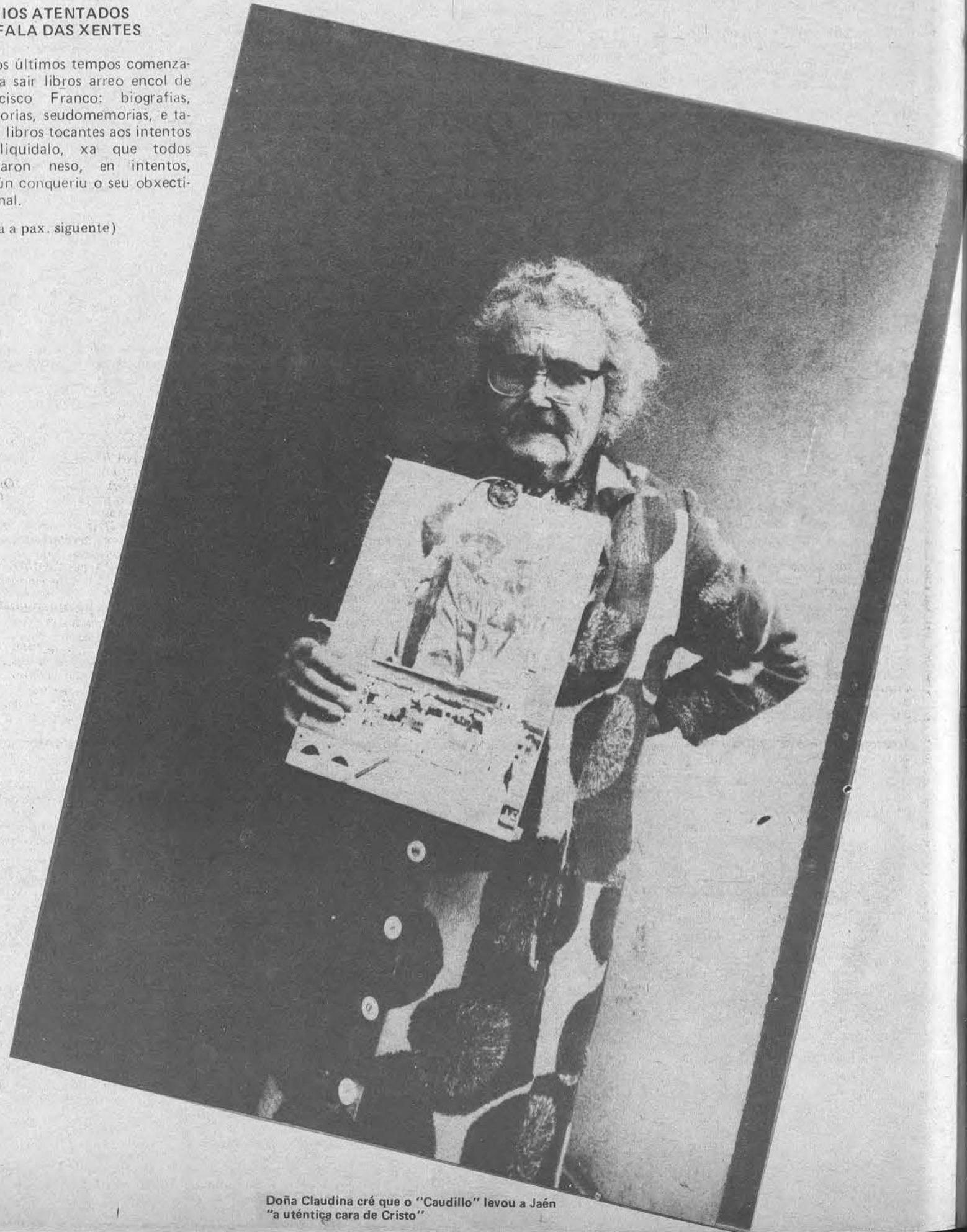
O pobo Galego loitou contra Franco, pero a sua loita moitas veces non era unha loita contra o fascismo somente senón que se enmarcaba intuitivamente no norde da liberación nacional, como podemos ver nos documentos de guerrilla e nos seus rudimentarios panfletos donde tamen poñían, anque haxa xente quynon o queira reconocer: VIVA GALICIA CEIBE.

A Guerrilla Galega non só loitou contra Franco, senón que chegou máis alá: Tentou matar a Franco. W pouco, pouco faltou.

VARIOS ATENTADOS NA FALA DAS XENTES

Nos últimos tempos comenzaron a sair libros arreio encol de Francisco Franco: biografías, memorias, seudmemorias, e tamén, libros tocantes aos intentos de liquidalo, xa que todos quedaron neso, en intentos, ningún conqueriou o seu obxectivo final.

(Pasa a pax. siguiente)

O atentado do que nunca se soupo

(Ben da pax. anterior)

Moitos destes relatos son verídicos, algúns non ou foron mandando co paso do tempo. E mui difícil reconstruir as histórias, a mente humana ten a facultade de non acordarse de cousas desagradabeis, e más si ao lembrarlas poidan traguer —pensa ún— graves consecuencias pero ainda é más difícil saber cales son as verdadeiras historias, cales son inventadas ou están desfiguradas polo paso do tempo e pola comenxencia.

Os autores ningún pode contalo, os colaboradores, directos ou indirectos, ainda se gardan ben de decilo e a xente que viviu os feitos procorou esquecer todo e, se cadra, agora, non pode recordar certos detalles como poidan ser nomes ou datas fixes.

A xente conta atentados verdadeiramente graciosos e sen moitos visos de realidade. Un distes atentados foi o que tentaron facer dous homes cun cañón que emplazaron a carón da Torre de Hércules, na Coruña.

Estábanse celebrando as festas de María Pita e Franco encontrábase no balcón do axuntamento para prenderlle lume a primeira traca dos foguetes que se iban estoupar aquela noite. Os nosos dous homes sabían a hora en que iba ser encendida a mecha e tentaban que coincidieran o estoupo do cañón coa traca. Provistos de todos os elementos de medición escomenzaron a facer números e apuntaron o cañón. Chegou a hora sinalada e dispararon, pero con tan mala sorte que a granada foi caer na Ría do Burgo. Xa nerviosos e asustados polo fracaso, decidiron facer un segundo intento. Desta vez non contaron cos elementos de medida senón que apuntaron a olllo: O punto de incidencia foi no Porto. O terceiro intento xa non o puideron levar a termo...

Outros dos atentados ao anterior Xefe de Estado, que non ten moitos visos de realidade, foi o que presuntamente lle fixeron no recorrido de Meirás o campo de folg da Zapateira. O coche de

Franco levaba unha bomba que debía estalar polo camiño. A hora fixada debeo de ser a mesma en que ao xeneral lle escomenzou a doer a barriga e tivo que baixarse rapidamente para facer de corpo. A bomba estoupo, pero Franco xa estaba non méio do monte...

EN SERIO: A INFILTRADA NO "SERVICIO DE ESPAÑA"

Se os atentados relatados anteriormente parecen invención non é o mesmo caso o que pretendian levar a termo no mes de setembro, alá sobor do ano cuarenta e sete, unha muller e sete homes, que según algunas fontes consultadas pertenecían a guerrilla galega. Esta fontes, moitas delas temos que deixalas no anonimato por pregárnolo así, non son nada sospetosas de inventar historias, mesmo se cavilamos en que a xente que redeou o Franco admite de mala gaña que houber persoas que lle "quixeran mal ao Generalísimo".

Claudina é unha muller que devoiona a Franco como se fora un santo. Dos oitenta e seis anos da sua vida, trinta e un pasounos ao servizo do Caudillo como a sua ama de chaves. Agora con 13.000 pesetas de paga vive en Pontedeume, nun pequeno baixo, nas casas que ela mesma lle pediu o Caudillo que mandara construir.

Non méio de milleiras de vivencias, anécdotas de explicarnos como moitos fixeron fortuna ao lado da familia Franco, preguntounos se un libro que saiu hai pouco tempo, no que falan mal de Franco, o escribiría "esa pasionaria del demonio". Dixemoslle duas ou tres veces que non, pero non quedou moi convencida. E Claudina falounos así do atentado:

"Un dia chamaronme por teléfono ao Pazo, era unha moza chorando. Díxome ser do Ferrol, que lle quería moito ao Generalísimo."

simo e que a ver se podía facer algo para que entrara no Pazo. Eu constestei que xa había moita xente e que o via difícil, pero ela siguióme insistindo, chorando ainda máis, e díxome que era hirmá de Pita da Veiga. Cando me dixo esto xa empecei a sospeitar. ¿Cómo a hirmá dun gran home, amigo do Generalísimo, como era Pita da Veiga, me viña a pedir a mí para entrar no Pazo?"

Os recordos non están moi nidos debido ao paso do tempo. Claudina non se acorda xa do ano en que pasou esto. Elle difícil recordar certas cousas non fai, tampou, moi por logralo. Prefire falar de santos, do bon que era o Generalísimo "tirou sempre a sua nai, que era unha santa; o outro hirmao, o Ramón, todo ao seu pai, que era un badulaque", das nietisimas ou de Ricardo Catoira "que me puxo como unha chica calquera e por eso cobro esta miseria, pero el si que se lucrou ben". Mostrounos tamén fotos, medallas..., toda a sua casa tena chea

de ouxetos que foron de Franco. Despois de longo tempo sigue coa historia.

"Ao decir esto eu xa non agardei máis, colguei. Subiu xunto da Señora e contei todo. Logo entereime de que esta rapaza estaba en contacto con unhas homes que querían matar ao Generalísimo, ises malvados! Ela vivía na casa de doña Matilde Vela, na Calle Real, número 16, cuarto. Matilde Vela era a presidenta das Hijas al Servicio de España. Esta zorra fórralle alí chorando co conto de que lle mataron ao home na guerra polo que non tiña que comer, que era de mui boa familia pero coa guerra xa se sabe, con pantuminadas. Doña Matilde, como era tan boa, acolleuna na sua casa e mire o que me saio. Tamén estaba metida na casa da filla do Generalísimo, xa a engañara tamén, era mui así..."

Esta rapaza que lle digo, sabe, iba sempre de luto e todos os días marchaba ao cementerio levarlle froles ao seu marido, decia. ¿Sabe o que iba facer? poñerse en contacto cos homes que estaban fora, até tiña alí un teléfono e todo. Cando soupo que a descubrían tirouse desde o cuarto piso da casa de doña Matilde. Logo aos cómplices seica os colleron tamén e os mataron. Doña Matilde púxose moi mala co disgusto, como a tivera na sua casa, pero non acordo nada máis.

USABAN PLACAS DE FISCAIS

Moitos dos alimentos que se gastaban no Pazo de Meirás comprabano en Ultramarinos Aniceto Rodríguez, que está no Cantón Pequeno, na Coruña. Alí iba case todos os días unha furgoneta buscar a compra. Sabedores desto, os homes que actuaban dende fora presentábanse unhas veces ún, outras outro, provistos dunha placa "como esas que usan os dos xuzgados" e facían averiguacións. Según algúns a sua intención era introducirse no Pazo metidos na furgoneta. Unha vez alí axudaríalles a "Hirmá de Pita da Veiga".

Según outros o que intentaban era envenenalo.

Pero as suas esperanzas non propearon. Fracasado o primeiro intento de introducir a contacto por mor do aviso de Claudina, os servicios segredos comenzaron a facer averiguacións. Detiveron moita xente que se sabía non comulgaba co réxime franquista, outros moitos xa foran confinados na cadea oito días antes de chegar Franco a Meirás. O comando foi descuberto e detido por membros da Guardia Civil despois dun tiroteo no que houbo máis dun ferido. Aos oito días foron pasados polas armas en Punta Dormideras ou Campo das Ratas, como lle veñen chamando moitos desde aqueles tempos, porque alí as execucións eran casi continuas. Eoi un domingo á mañanciña. Os corpos foron tirados ao mar que os voltou a terra perto da Torre.

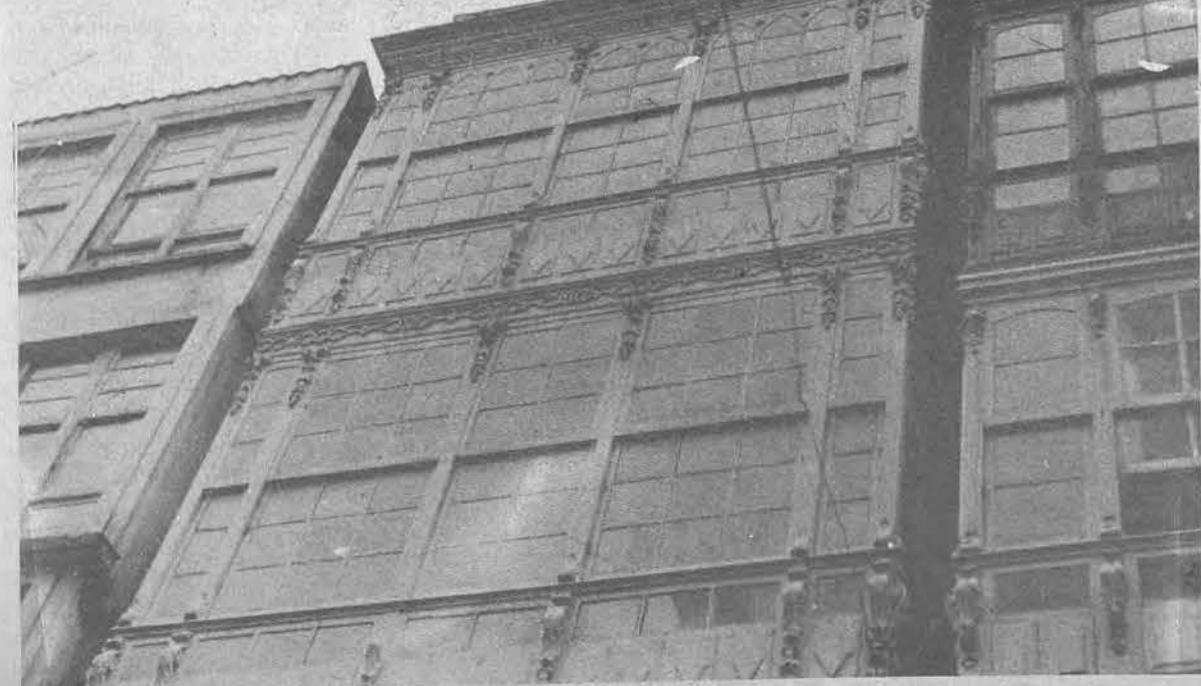
NON INTERESABA QUE QUEDARAN DATOS

Hai quien afirma que se lles celebrou Consello de Guerra, pero os arquivos de Capitanía non saben nada desto. Tamén pouco os periódicos daquela época non poñen nada, nen tan siquera do suicidio da Calle Real, feito do que se acordan moitos coruñeses.

Algunhas cousas teñen lagoas, como se o comando pertenecía de seu a guerrilla e a que agrupación. Até agora a História foi feita polos vencedores, compaxinando de maneira que servira aos seus intereses. No meio quedan aconchegados feitos importantes e modificando todo o modificable. A nós debennos interesar moito máis os feitos que non recolle a historia que os que recolle, e ainda máis, saber porque non os quixeron recoller.

Galicia non foi tan franquista como dín...

ALFONSO EYRE

Desde este cuarto piso, unha muller "tirouse"

N.— Agradecemos o apoio prestado na consulta de arquivos por redactores do "Ideal Gallego". O noso recoñecemento, asimismo, ao coronel auditor, sr. Hervada, e persoas da secretaría de xusticia de Capitanía.

As leis da democracia

**Ma. TERESA CONDE
PUMPIDO**

No seu primeiro ano desta nova etapa, A NOSA TERRA publicou unha serie de artigos sobre dalguns dos problemas e aspectos legais que a cotío nos preocupaban ou afectaban, divulgando a sua situación naquel intre e a necesidade da sua fonda reforma; era quizaes, unha chama de esperanza no momento do cambio. Oxe, que A NOSA TERRA, saca un novo artigo para o seu extra do 28 de Nadal, quixera levar os leitores as altas cotas de desilusión acadadas nos seítors mais pendentes de reforma lexislativa que se está a preparar.

Sen meternos, xa por coñecidas, nas restriccions marcadas pola Constitución, si temos de comentar o comezo do desenrollo da mesma, que neste ano escomenzou por configurar as bases de toda democracia burguesa: os tres poderes independentes, executivo, lexislativo e xudicial.

O desenrollo da Constitución esixía previamente a formación do Tribunal Constitucional, como garante de que as restantes leis se ian adaptar aos principios constitucionais: era, coma noutra ocasión dixemos, a base de todo estado de dereito, a vixiáncia precisa de que o poder lexislativo cumpría a súa función dentro das regras do xogo establecidas pola Constitución. Pero a realidade é que se está a lexislar sen que funcione ainda o tal Tribunal, do que a formación por outra banda, ten un craro control do partido no goberno, e fortes restriccions para poder apelar ao mesmo. Entramentres seguese a lexislar por Decreto (ou seja que o poder executivo —Goberno— segue a usurpar os poderes do lexislativo-Parlamento) e, cando non, utilízase a maioria no Parlamento para rexeitar calquera proxecto legal, que non seja o presentado polo Goberno.

¿E qué decir do Poder xudicial? Tanto o Anteproxecto da Lei Orgánica, coma a Lei Orgánica, coma a Lei do Consello do Poder xudicial e o Estatuto do Ministério Fiscal, están a provocar unha forte reacción á contra do sector más consciente e progresista da xusticia, que se está a decatar de que a sua suposta independencia está hoxe, cecais, mais lonxe. As acusacións van desde as restriccions e frustracións dos seus direitos asociativos (exixéncia de gran número para sua constitución, prohibición das asociacións de carácter territorial, etc.) e a primacia do principio de xerarquia e non de representatividade, que vai deixar fora do Consello (responsábel de todo o movemento de personal aos sectores más novos da maxistratura, hasta a concepción dunha distribución da xusticia ainda máis centralista que na lei actual (agora o único Tribunal de competencia estatal é o Supremo, e soio a efectos de

unificar a doctrina xurisprudencial; a nova Audiencia Xeral terá competencias en todo tipo de matérias); pasando pola meirande dependencia do Poder executivo que se configura, más directa no caso dos fiscais (norneamentos, actuacións a instancia de Goberno, etc.), económica no caso dos xueces (o seu Presupuesto, imprescindible para calquera reforma, depende do Ministerio). En fin, unha reforma que, feita en segredo, sen consultar aos afectados, e mesmo ignorando as suas propostas, limitase a pores uns parches, sen tentar de chegar no fondo da cuestión, a concepción dunha nova xusticia, independente, que remate cos seculares problemas de lenteza, burocracia, aloxamento do pobo.

E se esta democracia burguesa, nen tan siquer deu crarexado e independizado os tres Poderes que son a sua base formal, lóxico é que tampouco os outros problemas afrontados podan satisfacernos o máis mínimo.

No campo laboral, ainda que merecente dun comento más afondo, mencionemos somente por obrigado o Estatuto do Traballador que, fráguido entre os partidos representantes do empresariado, e esos outros chamados de esquerda aos que somente lles interesou facer trunfar o seu propio Sindicato, nunha liorta vergoñenta, rematou coma un verdadeiro Código represivo, un arrecamiento da situación actual, un regalo para a gran empresa (abonda con mirar que namentre se aumentan as indemnizacións por despido nas empresas pequenas, rebáixase nas de mais de 25 traballadores; que se lles priva aos maxistrados da facultade de subir as indemnizacións á vista das circunstancias do despido; que se presentan como conquistas dereitos xa superados pola meirande parte dos traballadores, coma os 23 días de vacacións, que se consagran como normais os contratos eventuais, ou que non se extende, a todos os traballadores as conquistas de moitos sectores coma o descanso dominical, a participación en beneficios ou a xornada continuada).

A mostra de como se lexisla, sen pensar nas necesidades dos sectores afectados, son as palabras do ministro de Traballo, de que "estaban obligados a plasmar na lei os acordos UGT-CEO, porque independentemente da traición á clase obreira que tales acordos supuxo, non se pode lexislar recollendo uns pactos que respondan a unha coxuntura concreta, porque as leis teñen de ter unha intención máis xeral e unha vocación de perdurabilidade".

Outro exemplo do arreciar no campo lexislativo, podémolo ver nas garantías no cobro de salarios e indemnizacións en caso de insolvencia do empresario: a creación do Fondo de Garantía fixo nacer grandes esprazas que morreron pouco a pouco, asegúrando se foi desenrolando dun xeito cada vez máis restrictivo, con pexas arreos

(exixéncia de certificados de todo tipo, oposición reiterada do Fondo a que se declare xudicialmente a insolvencia, negativas a abonar o acordado en conciliación, son algúns dos aspectos disto fraude ao espírito co que naceu aquela institución).

Por outra banda, e ainda que a separación formal da Eirexa e o Estado é un feito, os acordos pesan sobre da lexislación e actuacións do executivo, fálase das axudas e favorecimentos arreos do ensino privado, fálase da Lei de divorcio, da que se tén falado abondo, ese divorcio-sancción, cunha estricta relación de causas, cun proceso eternizador, e que non recoñoce nin soluciona a desigualdade das partes, da muller verbo do home, dos fillos verbo dos pais.

¿E qué se tén feito nun dos temas que máis preocupan, o da seguridade cidadá? Namentres certos sectores e medios de comunicación adoptan posturas alarmistas sobre dun problema que é real, na medida que o paro, a inflación, a falla de vixiáncia, e de medidas de protección, investigación e persecución racional e científica do delito e outras moitas causas van xerando e agudizando a delincuencia, ainda estamos a agardar lexislación a fondo sobre do tema, e o Estatuto das libertades públicas durme nun caixón; eso sí, temos un Decreto de seguridade cidadá, de medidas antiterroristas, anticonstitucional aseguir reconocien mesmo grupos como Coalición, que con todo tén a caradura de votalos afirmativamente, un decreto que nos plantexa preguntas importantes, como, por exemplo, qué técnicas de interrogatorio se empregan, como facer para que os abogados non poidan presenciarlas, ou ben se o feito de privar aos xueces da sua facultade de autorizar os rexistros domiciliarios indica desconfianza neles, ou trata somente de evitar calqueira tipo de control sobre distas actuacións policiais; en fin, a suspensión dos constitucionais en canto plazo de detencións, rexistros, abertura de correspondencia, etc., deberían facer pensar no que hai poucos días decían algúns maxistrados italianos tocante as posibles medidas semellantes naquel país: "cando se atopa unha excusa para suspender as garantías constitucionais, escoméntase o camiño cara a dictadura; para un demócrata ningún tipo de consideración se pode poñer porriba da Constitución agás trocandoa".

O balance da reforma lexislativa non pode ser mais triste, non somente porque se están a facer leis técnicamente mas, que non afrontan os problemas a fondo sen consultar aos sectores afectados e ignorando as suas reivindicacións, leis a remolque da realidade social cando non a contra dela, senón que inda porriba cando protestamos dinnos que son "as leis democráticas".

Dous anos de "democracia" para a economía galega

O único semanario que existe na nosa nación ven de cumplir dous anos de existencia. Neste feliz cabodano compre que destaquemos o importante papel que, cara a unha información auténticamente galega e popular, estivo cumplindo incluso en campos e materias que polo seu eminente carácter técnico (falo das informacions económicas) son a veces pouco doidas de cobrir nunha nación colonizada, se nelas tentase compaxinar un mínimo rigor científico e certa simplicidade espositiva que as fara facilmente asequibleis polos sectores populares, a quen, de xeito especial, vai dirixido este periódico. Son, pois, dous anos de vida ao longo dos que aconteceron, e así foron recollidos, feitos importantes e trascendentais que xa forman parte da nosa historia.

No eido económico, campo no que nos centraremos aqui, leváronse a termo moitos e diversos acordos, elaboraron multitud de Decretos e tomáronse un sinfín de medidas, todas elas, claro está, cun trasfondo político, e que no fundamental non viñeron a modificar a nosa situación de DEPENDENCIA COLONIAL padecida denantes do franquismo e agora, coa democracia. O único, pois, que aconteceu foi un cambio nas formas para deste xeito mellor adaptar, remodelar e racionalizar o sistema económico imperante, un tanto anticuado e desfasado para os tempos que corrian, e sobre todo incapacitado para enfrentarse coa crise que a nivel mundial estaba a sofrer o sistema capitalista de producción, cuxo comezo remontase ao ano 1.969, e non como moitas veces se dí, a 1.973, ano no que sí comenza a chamada crise do petróleo. Por iso, a morte de Franco, ocurrida en novembro de 1.975, non supuxo o comezo de nada novo, senón que simplemente mostrou como inaplazabel toda unha chea de cambios político-económico e sociais tras dos que se acochaban realmente novas formas de manter e consolidar o xa existente; no caso de Galicia, novos xeitos de explotación. colonial.

A esta "nova" situación, chegouse, sen dúbida, a través do camiño escollido pola esquerda española, e que consistiu en pactar cos novos demócratas (antiguos franquistas) a transición a un réxime parlamentario de tipo europeo, que no eido económico significa reforzar a economía dos monopolios. Esta foi, pois, a grande baza xogada pola burguesía española, apoiada por todo o imperialismo occidental (claramente interesado en manter tan importante baluarte), pasando desde xa a ser argumento do Estado Español na Comunidade Económica Europea (MERCADO COMUN) formalmente solicitada polo Ministro de Asuntos Exteriores, Sr. Oreja Aguirre, no Agosto de 1.977.

A primeira plasmación da "nova" política de PACTOS E CONSENSO é o famoso PACTO DA MONCLOA firmado en Madrid o 25 de Outubro de 1.977 polos partidos políticos españoles xa legalizados (PSOE, PCE, UCD e AP), e apoiado polas centrais sindicais CC.OO. e UGT. Foi presentado ante a opinión pública como único xeito responsable de conquistar a **Consolidación da democracia**, logrando a partir de aquí adhesións rutinarias e inconscientes para todo este tipo de acordos e pactos, tras dos que claramente se achan proxectos concretos e definidos. Neste caso consolidar o mesmo sistema económico existente baixo o franquismo, denominado agora "Economía Libre de Mercado".

OS PACTOS DA MONCLOA

Viñan cobrir o valeiro existente ante a ausencia dun Programa económico de Goberno, pretendendo a curto prazo, tal como reza no documento, paliar a "crise" e para iso:

- Manter o poder adquisitivo dos salarios.
- Aumentar os salarios máis baixos.
- Atacar o paro, promovendo a inversión Pública.
- Solucionar os problemas da pequena e mediana empresa e comercio.
- Solucionar os graves problemas da agricultura e da pesca.

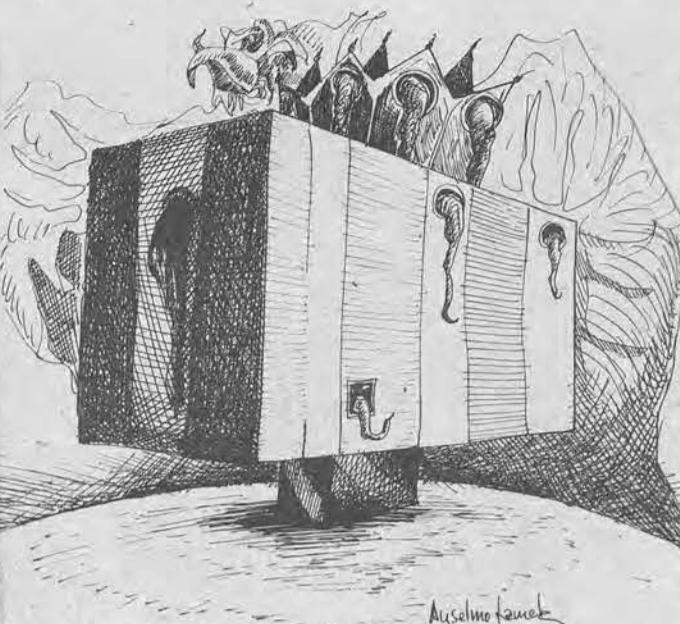
E xa a máis longo prazo:

- Unha REFORMA FISCAL xusta e progresiva.
- Un maior control do gasto público e máis da Seguridade Social.
- E xa por último, encetar un novo PROGRAMA DE POLITICA ENERXETICA.

O que realmente aconteceu, singularmente no caso de Galicia foi:

Rebaixar o poder adquisitivo dos traballadores a máis da mitade, ao aplicar os famosos TOPES SALARIAIS, e non controlar a suba do índice do custe da vida, discriminando notoriamente respecto do resto dos traballadores do Estado, xa que era un dado conocido que os seus salarios non acordan, na meirande parte dos casos, os mesmos topes non os mesmos porcentaxes.

No tocante á política de creación de novos postos de traballo, constatar que o que sí se fixo foi destruir moitos dos poucos existentes, co que se abocou irremisiblemente ao paro ou á emigración a multitude de traballadores galegos,

dada a práctica común ao longo destes anos de peches regulacións de plantilla, sempre presentados en nome de racionalizar e mesmo aumentar a producción; así están os casos do Sector Naval, Corfi, Regojo, Vidrios de La Florida, Codeco, San Remo por citar somente uns cantos. Como contrapartida, procedese á construcción de Alumina-Aluminio en San Ciprián, Lignitos de Meirama, e a Factoría Citröen no Polígono Industrial de Ourense, claros exponentes dunha INDUSTRIALIZACION DE ENCLAVE que como tal non vai crear postos de traballo nin aumentar o valor engadido do que aquí se produce, e deixando sen contabilizar os elevados costes sociais que o pobo galego ten que pagar por ditas construcións (expropiações, contaminación, destrucción das riquezas naturais, etc.). As cifras cantan ao respecto: o número de parados en Galicia pasou no ano 1.978, en plena vixencia do PACTO DA MONCLOA, de 70.000 a 100.000, sen contabilizar, por suposto, o paro encuberto na agricultura nin o paro non controlado a través das Oficinas de Desemprego.

A prometida protección á pequena e mediana Empresa e comercio, nunha situación claramente pouco competitiva, tecnicamente atrasada, e cun alto grado de descapitalización, é evidente que non funcionou, vistos os dados anteriores. Non houbo, tampouco, créditos nin trato diferencial respecto da grande empresa nin tan siquera en tema como as cuotas da Seguridade Social, polo que foron e serán terreno abonado para as grandes empresas e monopolios nun réxime de libre competencia. Este feito no caso de Galicia, dado o alto porcentaxe de poboación que vive e depende deste tipo de empresas e establecementos, reviste especial gravedade.

Para resolver os problemas da pesca é claro que o PACTO, no que toca a Galicia, non fixo nada para evitar o seu tradicional abandono. Non houbo, pois, nin créditos nin medidas de atención á pesca de baixura, seguironse sen respeitar as vedas, non se evitaron nin sancionaron a utilización de artes nocivas, nin tan siquera se impidiu que os "bous" santanderinos, vascos e franceses arrasaran parte da nosa pesca; en definitiva, non houbo atención nin protección nas nosas costas. Recordemos senón o tráxico accidente do "MARBEL" ou a chamada "marea negra" producida pola explosión do "ANDROS PATRIA" acurrida no Nadal do 1.978 que veu sumarse a unha continua política de destrucción dos nosos recursos pesqueiros. Se falamos de pesca de altura é evidente que houbo desidia e nula capacidade negociadora no momento de tratar o número de licencias para faenar nas chamadas augas Xurisdiccionais; lembremos senón o conflito das 200 millas, o acordo pesqueiro con Marruecos ou mesmo con Portugal, cuxos resultados están á vista: limitación do número de licencias e creación de empresas mixtas controladas polas grandes multinacionais.

No sector agrario, o labrego galego continuou a pagar a Cuota Empresarial da Seguridade Social Agraria tantas veces denunciada como inxusta e discriminatoria, feito que os leu a manifestárense no Pabellón dos Deportes de Lugo o 26 de novembro de 1.977, conquérindoo máis tarde a conxelación das Xornadas Teóricas, non a sua desaparición; non houbo protección nin preços xustos para a carne, o leite, etc.. Continuaron, e mesmo aumentaron, as queimas dos nosos montes patrociados e ao servizo dos monopolios da madeira, quen se aprovián da queima para mercala a máis baixo precio.

A CRISE NAVAL

Mención aparte merece o caso da crise do SECTOR NAVAL, ligada á crise que a nivel mundial padece este sector, pero agravada no caso de Galicia pola falla dunha planificación e política adecuada, nun sector no que traballan nada menos que 50.000 dos nosos traballadores aos que, no momento da crise e por medio dos chamados "ACORDOS DA

CASTELLANA", firmados o 16 de xullo de 1.978 polos sindicatos CC.OO., UGT, USO e ELA-STV, só se lles ofrece xubilación anticipada, redución de horas extraordinarias, liquidez de incapacitados, regulación temporal de plantillas para 7.000 traballadores desde un mínimo de 15 días a un máximo de 7 meses, chegando incluso a montar cursillos de Formación profesional para despois traballar non se sabe onde. Non se fala para nada dun plan de reestructuración do sector da introducción de novos tipos de construcción e usos dos astelleiros, tal e como se contemplaba na alternativa presentada pola ING e que non aparecen tampouco no chamado "PLAN DE REESTRUCTURACIÓN Y ORDENACION DE LOS GRANDES ASTILLEROS DEL SECTOR PÚBLICO" presentado polo Goberno o 30 de marzo de 1.979. O camiño estaba pois marcado e o obxectivo era claro: reducir o número de traballadores no sector as cifras que no mesmo existen a nivel europeo, esto é, reducir aos 50.000 traballadores a un máximo de 20.000, que sen dúbida se está a conquerir e proba delo son os numerosos traballadores de Astano, Bazán, Barreras, etc., que se topan traballando nas Pontes de García Rodríguez, en Meirama, no paro ou na emigración. O sector naval foi quizais salvado, tal e como rezaban os slogans dos firmantes dos acordos; o que non se salvou foi o direito que os traballadores galegos tenen a un posto de traballo na sua Terra.

Se esto foi todo o que os Pactos do Consenso deron aos traballadores galegos, non é de estrañar o éxito das mobilizaciones que contra os mesmos se levaron a cabo o 28 de xaneiro de 1.978 convocadas pola ING e que se materializou posteriormente nun NON á Constitución ESPAÑOLA E COLONIAL en tanto que viña a representar a plasmación legal de toda esta política económica e social, dirixida claramente a manter a nosa dependencia colonial, avalada e reprendida "democraticamente".

A partir da entrada en vigor da Constitución, esto é, desde o 6 de Nadal de 1.978, consólidase a ECONOMIA LIBRE DE MERCADO, VERSUS A ECONOMIA DOS MONOPOLIOS, privatízase a economía e limitase a intervención estatal, implantase un novo marco de relacións laborais, xustificanse os topes salariais para frenar a inflación, liberalízase as institucións financeiras, privatízase e contrae o sector público, se ben non desaparece o INI, o gran protetor e mecenás da mala administración privada, entre outras moitas medidas.

FILLOS DA CONSTITUCIÓN

E polo tanto lexitimados "democraticamente" son:

- O actual Programa económico do Goberno, documento político-ideolóxico ao servizo do gran capital, da Banca e da CEOE, e como tal, claramente antigalego e antipopular.

- O novo Estatuto do Traballador, fruto do consenso e no que se vai a institucionalizar o libre despido, o paro patronal, as sancións e despois por cuestións disciplinarias e recortar e limitar as xa escasas libertades sindicais.

- O PLAN ENERXETICO NACIONAL, consensuado de novo por todos os grupos parlamentarios, vai permitir legalmente nuclearizar a nosa Nación, o marxe de que existan e existiran claras mostras de oposición. Así están as marchas sobre Xove, os peches dos veciños, os pronunciamientos de institucións e persoeiros, en definitiva, a constante oposición dun pobo que dí NON á construcción de Centrais Nucleares montada para beneficiar aos monopolios.

- O novo Estatuto do Leito, a Lei de Montes Veciños, a importancia de carne, a nova política de precios agrarios, son tamén espoñente do que se está a facer co agro galego, o gran pagador da entrada do Estado Español na Comunidade Económica Europea.

Lexitímanse "affaires" como os de Frigsa, Autopista, Bases militares, sempre xustificados en aras do progreso ou da democracia.

Lévanse a cabo reformas fiscais que, baixo a aparición da xusticia e da equidade, non esconden más que a incapazade de racionalizar un sistema viciado e corrompido desde as altas esferas da Administración, feito que impide ou imposibilita unha efectiva reforma basada nunha somera investigación e comprobación do patrimonio e más dos ingresos reais, único xeito de coñecer efectivamente as verdadeiras bases imponibeis.

- Como colofón e panacea: A EUROPA DOS MONOPOLIOS, entrada coa que se está a impedir e hipotecar a nosa REFORMA AGRARIA E PESQUEIRA, a nosa necesaria INDUSTRIALIZACION RACIONAL E NON DEPENDENTE, a nosa irrenunciável SOBERANIA NACIONAL e, xa que logo, a libre normalización da nosa vida política económica e socio-cultural, obxectivos aos que non renunciamos, e que nos levaron a denunciar os Pactos, os acordos e o testo Constitucional ao longo destes dous anos de experiencia "democrática".

Manuela Fraguela Seoane

A PRACTICA DA MEDICIÑA POPULAR

Un dos aspectos máis fecundos do noso pobo, unha das partes máis prolíficas, e tamén ás veces menos coñecidas, da nosa cultura, é a relativa á interpretación, tratamento e curación das doenças e enfermidades que se dan nos sectores populares, fundamentalmente labregos e mariñeiros, da nosa sociedade. Atópanse tan espallados e diversificados estes coñecementos e actividades, tan integrados no individuo e o seu entorno social, que a interpretación que a cotío se fai deles en términos de "ignorancia", é simplista e tendenciosa. Nós situámoslos no contexto da manifestación colectiva dun pobo frente ás forzas da natureza, da sua interpretación e control. E a ciencia moderna non está más que comezando a albiscar o por qué dalguns costumes moi antergos ainda existentes. Ao longo da sua historia, o noso pobo configurou un xeito peculiar de concebir o Universo, unha cultura. Sómente a análises deste acontecer histórico poderán axudar a comprender e interpretar sen prejuízos a abondosa fenomenoloxía existente.

O INFLUXO CELTA

A chegada dos celtas a Galicia marca un fito importante na nosa historia. Deles vaimos quedar unha fonda pegada no tipo somático, no folklore, no sentido relixioso dos fenómenos naturais, etc. Moitos dos seus métodos terapéuticos ainda se empregan, entre eles a créncia nas propiedades curativas das pedras, das fontes e das arbres.

Do poder curativo de certos cumios danos conta esta exclamación que os romeiros fan no célebre Pico Sacro:

Pico Sagro, Pico Sacro,
que te consagró bendito Santiago
cos seus bois e co seu carro,
librame deste fogo airado.

Arredor das cualidades medicinais das pedras danse moitas créncias: Perto de Carballo, as mulleres con problemas ao parir botábanse riba dunha pedra ao luar para solucionálos. Nunha pena, perto de Ourense, en San Benito da Coba do Lobo, para curar aos nenos entangarañados, tres mulleres de nome María pasábanos por un burato da pena.

No antergo culto á auga baséase a fe existente nas propiedades curativas de moitas fontes situadas ao pé das ermidas, ainda que en moitas desas tradicións se pode pensar nunha orixe empirista. Na praia da Lanzada, nove golpes de onda recibidos ás doce da máxica noite de San Xoan teñen poder curativo para moitas doenças. A Romaría de Santa Margarita, en Luou, viñan centos de romeiros curárense de moitos males coas augas da fonte que leva o nome da Santa. Caso especial é a forza curativa da auga na que se meten diferentes herbas na noite de San Xoan. E moi boa para os ollos, para as erupcions e para o corazón. Tamén o beber auga de nove fontes desnois de meia noite seica é bo remédio para o bocio.

Na relixión dos antergos pobos xermánicos, e tamén na dos primeiros galegos, a arbre sagrada máis importante era, no parecer de Grimm, o carballo. Tamén o muérdayo é obxeto de hai moi tempo de veneración, e non sómente entre o noso pobo, senón tamén noutros moitos. Tamén cria que Iles axudaba a parir ás mulleres.

Hoxe en dia, en moitos lugares da Nosa Terra ainda perduran estas prácticas de orixe celta. No que é o Partido Xudicial de Tui, para curaren a sarna, en coincidindo a doença coa noite de San Xoan, despiñanse ás doce, penduraban a roupa dun carballo e despois de restregaren o corpo contra do seu tronco, mergullábanse nove veces no Miño, vestian outra roupa e deixaban no carballo a que levaran. Na Ameixoadla (concello de Moaña), celébrase todos os anos a primeiros de Maio a festa dos carballos, unha clara reminiscencia do antergo culto. En moitos lugares do país teimábase a curación da hérnia facendo pasar ao enfermo por un burato feito nun carballo negral, e rematando a cerimónia, na que interviñan os padriños do enfermo, co dito:

"Douscho quebrado, devolvemo sano".

Logo ataban as partes separadas do carballo, e se se fan xuntar, era sinal que o enfermo ía curar.

Hai outras moitas plantas que emprega a nosa medicina popular, e que a sua soa enumeración non fa acabar nunca. Así, as polas do bieiteiro úsanse para as feridas, o codeso como antídoto da rábia, a carqueixa contra da erisipela e a goata, o romeu e a ruda contra as lombrices, os consehos contra os carafuchos, a herba dona contra a anemia, a herba do vento contra o herpes, etc...

DOS CELTAS AO TEMPO PRESENTE

Tamén os romanos, ainda que nun degrau moi meno deixaron algo do seu entender no noso pobo. Crian na acción a distancia que se pode exercer coa ollada (**fascinatio**), no que nós chamamos mal de ollo. Nesta acción mefítica tamén crean os xudeus e os gregos. O de se un librar do mal de ollo por medio da "figa", dunha cabeza de escornabais ou dous dentes de porco bravo pode ter a sua orixe nos colares de coral rubio e nos cornos de cervo que levaban as mulleres romanas contra de **fascinatio**.

Após os influxos celta e romano, viñeron os godos, aumentaren os coñecementos populares das nosas xentes. Estiveron pouco tempo na Nosa Terra, pero o seu ser primitivo e máxico deixou unha fonda marca nos galegos. Como resposta a estas créncias e actividades que se afastaban dos dogmas da Eirexa, a reacción desta foi fulminante. Nos concílios bracarenses anatematizáronse os cultos das arbres, as fontes e as penas, e é con ese fin que se crea a "Santa Inquisición".

Os primeiros inquisidores en Galicia foron Quijano del Mercado e Carvajal. As persoas sospeitosas de participaren en actos de bruxaria, obrigábanllas á brava a desfaceren o seu pacto co diaño e queimábanas vivas. Entre as numerosas persoas que sufrieron esta represión figurán Frei Andrés Dorado e Ana Rodriguez, que curaba aos enfermos con herbas collidas en dazaio campanos, mesturadas con pedras de pontes polas que pasaran bispos. Créncias da época eran o pensar que a esterilidade da muller e a impoténcia do home tiñan a sua orixe en causas sobrenaturais. Tamén a astroloxía tiña unha grande importancia na duración das doenças. Facer unha lista das prácticas e créncias daquela sería moi longo, pois os métodos extremos dos inquisidores non as deron afastado do espírito das xentes.

O que se coñece como "Renacemento" en moitos países de Europa non tivo lugar en Galicia, e xa que logo, non se deu o conxunto de cambios que experimentaron outros

pobos. Os escritos do Padre Sarmiento tñen servido para coñecernos algun dos saberes populares dos que estamos a falar. Para el, a arbre chamada "Coorno" tén a propriedade de erguer a rábia, e o virgondoiro, o pau de Sangoviño e o cinamomo cárbara, dándolle ao enfermo unha infusión na casa das follas e das flores. Nun traballo titulado "Disertación sobre as eficaces virtudes e o uso da planta chamada carqueixa", di que a auga do cocimento da carqueixa é unha boa medicina contra a inapetencia. De feito, unha práctica inmemorial en Galicia é meter o pé dos gatos nun baño de carqueixa para lles aliviar a doença. Tamén fala o Padre Sarmiento da pedra Corvina como moi doada para algúns enfermidades. Coidábase que esta pedra é un dos osos que o peixe corvino tén na testa.

SITUACION NO MOMENTO PRESENTE

Non se pense que estamos a falar somente de feitos históricos. No sentir e o vivir do noso pobo latexán ainda con forza moitas créncias, moitos sentimientos transmitidos de xeración en xeración desde o fondo dos séculos. Unha investigación rigorosa de toda esta fenomenoloxía saíse do marco deste artigo, e está por facer. Nela teranse que abordar a xénese destas créncias, a sua distribución e diversificación xeográficas na nosa nación e a base científica subacente en moitas delas.

Neste sentido, compre citar a meritória laboura de estudiosos como Xesús Rodríguez López, Víctor Lis Quibén, Florentino López Cuevillas, Vicente Risco, etc. Lis Quibén, no seu libro "A Medicina popular na Galicia", fai o primeiro intento de estudio sistemático das créncias relativas ás diferentes doenças... Describense nel as distintas recetas populares para o mal do ar, o mal de ollo, a erisipela, a caida da paletilla, o calleiro, as asaduras, as Belidas, o meigallo, o Herpes, a Ictericia, as lombrices, a anemia, a sarna, os carafuchos, a tuberculosas, as verrugas, a asma, as anxinhas, os parálisis infantil, as enfermidades do gado, etc.

Tamén outros fenómenos como o dos curandeiros ou as menciñeiras foron fundamentalmente estudiados polos nosos clásicos. Non obstante, resta recetar nestes campos unha nova xeira de traballos que nos permitan entender a evolución que están a sofrir na actualidade estas tradicións e a sua adaptación ás novas condicións sociais que se están a dar no noso país.

MANUEL A. FERNANDEZ DOMINGUEZ

Librería COUCEIRO

República de El Salvador, 9

Teléfono 59 58 12

SANTIAGO DE COMPOSTELA

yute
Confeccions
Xesús Abad Eiriz

Ruanova, 43 — Tlf. 211214

LUGO

LIBRERIA
Cultural

«AO SERVICIO DA CULTURA GALEGA»

Ronda de Don Bosco, 46

Teléfono, 21 86 60

VIGO

ESPAÑA: O ANO PARLAMENTARIO

X.L. Labandeira

Cando vai para ano da aprobación do referendo da Constitución, o traballo do Parlamento, durante 1.979, sobor de todo a partir das eleccións xerais de marzo, pode-riase resumir no intento dos grupos económicos e políticamente dominantes de establecer unhas reglamentacións que habitualmente significan (lémbrase o Estatuto dos Traballadores e o Estatuto de Autonomía) poñerles trabas de control ás forzas progresistas do Estado e parches aos grandes problemas no canto de buscar solucións realistas.

Para esta tarefa, o poder utilizou a táctica do consenso cunha oposición parlamentaria que xa amosa as suas disposicións pactistas nas Cortes constituyentes, e cando non siquera isto deu resultado, O Goberno recorreu reiteradamente (19 veces) á saída que lle ofrece o artigo 86 da Constitución, a das Decretos-lei, que niste ano fixeron un número que equivalcase á mitade das leis elaboradas no Parlamento. Así foi como durante este ano se encetou o desenrollo de toda a guedella legal que senta as bases do que se chama democracia occidental segundo uns, e burguesa segundo outros.

TRABALLO REALIZADO

Co fin de artellar o traballo das Cortes, no senso de elaborar as

máis de 50 leis que se coida cumprirán para completar o texto constitucional, o Goberno fixo público en xunio un calendario-programa que, a seis meses da data da sua aprobación, xa está notablemente retrasado. Así e todo, os grupos parlamentarios amósanse en xeral satisfeitos pola cantidade de traballo feito. Entre os textos aprobados pódense salientar:

A ratificación europea de dereitos humanos, que aparece publicada no BOE o 10 de outono, e que supón a incorporación dun Convenio internacional ao derecho interno, aplicable polos Tribunais, mais a posibilidade de recurso contra do Estado diante da Comisión europea.

A lei orgánica do Tribunal constitucional do 3 de outono, da que convén señalar que, aparte de supoñer a concreción e restricción de artigos da Constitución, atribuelle a este Tribunal prerrogativas non previstas naquela. Asemade a "Ley Orgánica General Penitenciaria" do 26 de setembro e os estatutos de autonomía para Euskadi e Catalunya, ratificados, despoxos dos respectivos referendos, o 29 de santos.

Por outra banda, sobrancean entre os textos que se atopan nalgún punto do proceso de discusión parlamentario o "Estatuto del Trabajador", o Estatuto de Rádio e Televisión estatais, Lei

de Financiación das Comunidades Autónomas, Lei Orgánica de Seguridade cidadá, Lei orgánica do "Defensor del Pueblo", Lei de Autonomía Universitaria e más a modificación do Código Civil en materia de patria potestade, filiación e réxime económico-conxugal.

A FEBLEZA DO CONTROL PARLAMENTARIO

Unha actividade que cobra grande importancia nos actuais réximes democráticos, ou que polo menos debería cobrala, dada a alta tecnicización da vida política, que lle dá un gran control sobre da legislación ao poder executivo, é o chamado control parlamentario, ao que se refire a Constitución española nos artigos 66.2 e 108, cando di que as Cortes controlan a acción do Goberno e que éste responde solidariamente diante delas da sua actuación. Este control foi sistemáticamente atrancado e cásque imposibilitado por un reglamento que fai que as interpelacións, perguntas e mociones cheguen a discutirse con moito retraso cando xa perden interés, e por unha férrea oposición do partido do goberno a este control, que se manifestou ben ás claras cando nin xiquera aceptou un debate sobre do discurso do, daquela, candidato a Presidencia do Goberno, Adolfo Suárez, cando por outra banda tiña a mayoría ben asegurada.

EUSKADI: UNHA LOITA LARVADA

Sen dúbida ningunha, o pasado ano 79, o ano do Estatuto basco, tampouco pasará á historia como un ano clave na historia de Euskadi. A autonomía, xurdida co apoio do 60 por cento do electorado e coa aceptación do partido gubernamental, non é polo de agora máis ca promesas e intentos de solución que non poden evitar nem a represión nem as actividades armadas.

Dous CGV existiron hasta oxe. O primeiro, impulsado polo PSOE, co socialista Ramón Rui-bal á cabeza, non contou co apoio nacionalista e tampouco con posibilidades de gobernar. O segundo, presidido polo peneuvista Carlos Garaikoetxea, éunicamente un intermedio hasta as eleccións para o Parlamento Basco. A estas eleccións, pola contra da última consulta electoral —o referéndum sobre do estatuto vasco—, todos os partidos e coalicións prometeron a sua asisténcia.

Polo demais, non cambeou ao longo do ano a dinámica política en Euskadi. As eleccións do 1 de marzo deronlle o trunfo absoluto ao PNV (dous alcaldes e tres presidentes de Diputación entre outros cargos), quitado en Nafarroa, onde a dereita sacou un parlamentario máis o ano pasado, e más dereitista, Jesus Aizpún da coalición UPN. A coalición Herri Batasuna quedaba daquela e más tarde nas eleccións municipais como a força seguinte ao PNV, ao mesmo tempo que EE mantiña un parlamentario (Juan María Bandrés) e o PSOE perdia perto de oitenta mil votos.

Non faltaron opiniões que consideraron un éxito o avance da esquerda abertzale, ignorando o maior avance da dereita e a perda de votos dos partidos da esquerda radical e dos partidos obreiros tradicionais. Por outra banda, continuou a represión en todas as suas formas: más detencións, aplicación sistemática da tortura, feridos e mortos en contros, coma Jesús González na rúa Cortés, de Bilbo, en celebracións populares —Gladys Del Estal nunha concentración ecoloxista en Muskaria— ou producto da falla de control sobre das Forzas do Orde Público, dous camareiros, un en Gasteiz e o outro en Erreideri.

A dinámica acción-represión continuou; así, os atentados contra as FOP e a GC, por parte de ETA (militar), e contra a patronal (Delegado de Indústria de Nafarroa, empresarios) e outros aparatoss do Estado —delegado de Educación de Gipuzkoa, Rúper— por parte de ETA (militar) e ETA (político-militar) respectivamente. Asemade, as vítimas, refuxiados mortos en Euskadi norde por servicios parapoliciais, "Ondarru", dos Comandos Autónomos, morto a tiros días antes do referéndum sobre o Estatuto basco e os novos presos. Suplicátorios contra os parlamentarios Castells, Letamendia, Monzón de HB, e Bandrés de EE, novas campañas pro-amnistía, novas loitas, en poucas ocasións unitárias, como a folga xeral do 7 de Nadal e en definitiva, un panorama pouco esperanzador.

REVISTA GALEGA DE
SOCIO-PEDAGOGÍA

Editor:
Promocións Culturais Galegas

BICICLETAS

"Dacunha"

Rua do Progreso, 87
Teléfono 226798
OURENSE

O conxunto complexo

Regino Dapena.

Si analizamos o contexto global, os focos conflitivos resultan rachadores, heteroxéneos, alarmantes. Cada vez con maior intensidade o argallamento da palestra internacional, manexado ouponamente por certas forzas oscuras que case parecen percurar a sua propia destrucción: esnaquian, envenena, degradan, enfuscan, contradín, provocan, asobillan; en ocasións, con refinamentos e sotilezas.

Si se profundiza nas moitas e variadas dimensóns, podemos observar que, en determinadas circunstancias, as deficiencias ou omisións, voluntárias ou non, dunha política exterior encamiñan, en silencio e "camuflaxe" a situacións dramáticas e inexplicábeis en certas rexións do Mundo ou nun Estado, sin que os nativos que as sufren, podan detectarse dos factores actuantes condicionantes ou desencadeantes derivados das coordenadas xeográficas, xeopolíticas (invento do idealismo semántico) e xeoestratégicas (outro invento) que inciden nelas, convertíndose as veces en reténs dun contragolpe foguete-nuclear.

Ao intelectual, ao político, ao economista, ao estadista, etc..., hoxe en dia, non lle abonda con ter conocimentos profundos, con facer análises locais, parciais e estatais; non resolve nada con sinalar os problemas na sua dimensión interna. E decir, si confunde as "partes" co "todo" universal.

Para chegar á comprensión lúcida analítica-totalizadora, compre recorrer á análise sistemática —co maior rigor epistemológico— nas suas múltiples dimensóns ou facetas, tales como: nacional, estatal, internacional; ideolóxica, social, económica; capital, inversión, traballo; etnia, psicoloxía, adaptación; núcleo, atracción, dispersión; política, de-parapor, para-de-por.

Esto é así, e non doutra maneira, se estudamos correctamente, e aplicamos con exactitude os seus valores, as implicacións da dinámica histórica. Certo que o home fai a historia, pero non menos certo que o home se topa condicionado e suxeto a ela. O home e más a historia son interdependentes e interaccionais. O home é naturaleza, é historia, é conciencia. A historia e más a conciencia xeneran a ciencia e más a técnica. A forza motriz da humanidade é producida pola filosofía, a política e o amor. O freno da humanidade é o egoísmo esquizofrénico, a hipocresía, o cinismo, a insolidariedade e a ignorancia.

Agora ben, o que incide e determina, quéirase ou non, o futuro do mundo son duas filosofías ou sistemas económicos. Certo que existen outras fontes filosóficas menores, pero todas elas son afluentes ou subsidiarias dos dous sistemas enfrentados. Sobor de todo, no sistema imperialista, por moito que os seus ideólogos traten de se disfrazaren. Estas filosofías (as menores) son facilmente detectadas polas persoas xenuinamente independentes e lúcidas, pois aquelas empregan sotilezas e fan viravoltas de disconformidade sin chegar ao confronto directo e efectivo co sistema que os mantén e do que son subsidiarios: inda máis, poñen á mesma altura a vítima e o vitimario, o agredido e o agresor, a verdade e a mentira, o pecador xusto e a abaminación espantosa. E din: "Non o comprendemos, non o vemos claro; pero así é a 'historia'. Nembargantes, os tales gostan falar la bondade, fermosura, felicidade, libertade, comprensión, delicadeza, honor, etc... Por non querer aplicar as medidas correctoras precisas e inaplazábeis, a meirande parte da humanidade sofre unha fonda e dramática crise económica e moral. E nada máis. Que cada quien tire as suas propias conclusiones.

DEPORTES

A NOSA TERRA 16

Un ano de deporte galego

A lo largo diste ano, podese decir que si ben a panorámica xeral aportou unha boa chea de novedades non traxo nada novo en especial. Nembargantes, este ano ven constituir un mais no lento e implacable destiño da xa vella caduca estrutura deportiva e un avance dos deportes "innovados" apoiados polas multinacionais, e que están tentando de levar a cabo un proceso de destrucción cultural dentro da nosa nación.

Pódese dicir que deportes como a carreira, o más elemental, a bicicleta, os campeonatos mostras de "futbito", o deporte de orientación, etc., non xeneraron unha actividade permanente.

Por outra banda, hai que destacar o feito de que se escomenzasen a facer competicións de deportes nacionais, como foi o campeonato de billarda celebrado en Lugo polas festas do San Froilán. Ainda que o deporte escolar, base de todo deporte popular, segue a ser un deporte da élite en Galicia, do que soio poden disfrutar as clases privilexiadas, é ben certo que o deporte popular colle o camiño da sua autoafirmación como ben social.

A infraestructura das instalacións deportivas é caduca e desaxeitada, xa que nas grandes vilas, hoxe en dia, non se pode atopar ningunha outra instalación onde non se poña en práctica outro deporte que non sea o futbol, que case sempre ten o uso exclusivo do equipo titular da localidade. A privatiza-

ción do deporte está a ollarnos, ainda que soio seña polo engañoso escaparate federativo.

DEPORTE
ESPECTACULO

Os millores resultados do deporte de competicións non presentan tampouco novedades importantes. Os resultados venen a ser os de sempre: Misione, os himáns Andrade ou as mozas do Celta de baloncesto...

Respeito do fútbol, a baixa do Celta, O Férrol e Lugo e amais a marcha do Ourense, o Pontevedra e o Deportivo, os equipos mais representativos da nosa nación, ven amosar unha expectativa nada boa de cara ao futuro.

En baloncesto, ademais do xa nomeado Celta, hai que destacar o ritmo ascendente que segue o DAR do Ferrol, e que xa están entrando nas competicións algúnhos equipos de vilas.

O balonmano parece ser que se consolida na sua práctica e que aumenta a afición, sobor de todo nas Rías Baixas. Asemellase tamén o voleibol, deporte que en Lugo non acaba de callar malia a ser un dos berces de practicantes na nosa nación.

Outros deportes que van acadando un outo nivel, amais do piragüismo e da vela, son a motonáutica, a ximnasia rítmica e quizais o automobilismo que está a coller un gran pullo coa proliferación de probas, sobor de todo de subidas. Tamén é de destacar o medre dos chamados deportes marciais (karate, yudo...). Nembargantes, o atletis-

mo, considerado como o rei dos deportes, adoece das grandes figuras que tivera noutros tempos, ainda que nas categorías de infantes, cadetes e hasta xuvenis esteñan os nosos rapaces entre os millores do Estado. Porén, a falla de instalacións, entrenadores e a consecuente obriga de emigrar ven a suliñar neste eido a dependencia económica de Galicia.

PROBLEMATICA
ACTUAL

De sempre, o deporte marxeouse como formación do cidadán e, pola contra, dáselle pulo ao deporte-espactáculo-comercio, así como ás especialidades que podan dan millor xogo no televexo ou seña asimiladas más facilmente pola poboación.

Deste xeito, a CSD traballa de espaldas a nosa realidade nacional, agás do Ministerio de Cultura e sen a coordinación necesaria. Non se resolve o aillamento da poboación creando outro horario para os esolinios, así como a implantación do deporte da idade preescolar. Faltan profesores de Educación Física, ainda que moitos deles esteñan abandonados ou a traballar na emigración.

Se ben os presupostos deben proceder do Estado, o deporte espectáculo é alleo a Educación Física do individuo. Por outra banda, os profesionais deben ter os mesmos direitos e deberes que outro traballador.

ALFONSO EYRE

Riano
foto - cine

Santo Domingo, 9
Tfnos.: 225461-224458

LUGO

PUNTOS FUERTES
FICHET
CONTRA ROUBO
CONCESSIONARIO SIDSE
para Ourense e provincia
Galérias Roma, tda. 5
Progreso, 95
Tlf. 231706 – OURENSE

BAR LINO

COMER, BEBER E FALAR:
UN AMBIENTE GALEGO E POPULAR
LIBERTAD, 17
OURENSE

da arte e dos xeitos

O SARTEGO DO CONDE SANTO.

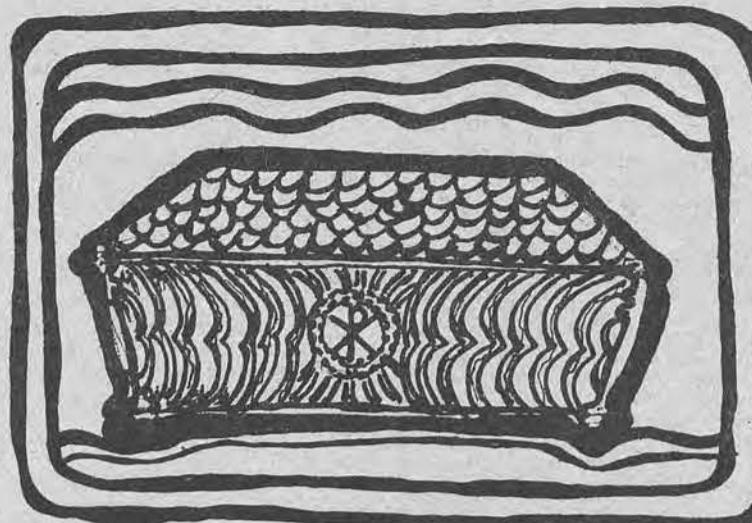
Temos de nos encamiñar cara Lourenza, e xa alí enxergar o Barroco do seu Mosteiro, que na fachada deixá ver os primeiros ensaios de Casas Novoa denates de facer o Obradoiro compostelano.

Imos vaixar máis no tempo, deixa atopormos as raíces do templo de Vilanova de Lourenzá, alá polo 950 e nos mesmos fios do remate do primeiro milenio, entre no que en Galicia sobrancera a figura de San Rosendo, home de espada e de cruz. Vela tamén de berce nobre, ao seu curmán, o conde Osorio Gutierrez, señor da Terra de Campos e más de Galicia, coñecedor da Sé Dumense e da mesma iría, os dous centros que na alta Edade Media escintilan a Cristianización de Galicia. Xa viudo, e nas portas do ano 1000, non deixa de cavilar no agoirado fin do mundo e na visión apocalíptica do Xuicio Final, teima coa fundación de mosteiros, e veta: San Martiño de Xubia, Santa Cruz do Valadouro, Santa María a Maior de Mondongo e Vilanova de Lourenzá... Este será o lugar que il ha escoller para levar a diante a sua vida

relaxiosa. Xa de vello, ordena a viaxe a Terra Santa e alá sea achegou a pesar dos pesares.

A sua figura está embolada na lenda, e con el, o seu sartego marrom. Repararemos un chisco nél. As suas características estilísticas fanllas pensar aos historiadores da arte nunha peza importada, allea a Galicia e ao mesmo tempo, do Corido Osorio. Hastra se de que naquél seu viaxe aos Santos Llugares, il mesmo lle merrou en Jaffa a uns infideis. Pode tamén que proceda dos talleres galos e dende alí pasara directamente a Lourenzá, ou que deantes cumpriran a sua función na necrópolis compostelana, para se reutilizar co corpo do Conde Santo. Pero deixemos na dúbida este conto.

O Sartego está na capeliña que no século XVIII se gobernou e na que traballou o artista Fernando de Casas Novoa e hasta 1968, momento no que se amanou e se abriu, topándose un pergamo, no que comunicaba que xa no ano un 1.543 se abriu e se mudaran de lugar. Agora está illado, e coa posibilidade de velo ao seu redor. A il ainda aconden os devotos que seguindo a tradición furan co dedo polo burato deixa tocaren as reliquias

do santo ou as dun filliño que pousa cando il.

A caixa é rectangular, de mármore gris azulado, cuberto coa tapa a catro vertentes, e decorada a xeito de telladizo, no que sobranean as escamas. A cara do fronte, enmarcada entre duas columnas está decorada co tema do "estrixilo" fiadas facendo a silueta do 3, que no seu centro se abren nun circo no que se inscribe o Crismón coas iniciais X.

P. nos extremos, ábrese pequenas rosas de seis pétalos, que co talla a visel, e o que nos leva a datar esta obra nos arredores do século V.

Pero voltándonos ao miolo do problema toparemos máis dúbidas en remeséndomos na procedencia e no taier de orixe. E, pois, unha peza illada en Galicia e mui común no mundo seródio romano, e nos primeiros tempos do cristianismo en áreas non arre-

dadas de roma.

O sartego do Conde Santo vense desatribuindo aos talleres galos da Aquitania do que proceden a outras áreas deste tipo de monumentos fúnebres. E vilaf, o mistério e a arte se vencellan nos eidos de Lourenzá.

anaco da nosa historia recente, que nos semella moi lonxana e xa anacrónica. Persoalmente non son gustoso da escolma que se fixo. As escolmas, xa se sabe, son sempre discutibles e materia opinable.

De todos xeitos ó escoitar estas xa vellas cancios, ún asombra-se do entusiasmo que, no seu dia, provocaron. Agora, ó faltar o contesto, podemos valorar o testo com más oxetividade. Moitos daqueles mozos que formaron 'Voces Ceibes' ixaron de cantar. Algún outro sigue cantando. A esperencia mereceu a pena. Eles foron os que puxeron a primeira pedra. Outros virán ainda que farán da canción galega o que ten que ser: unha auténtica expresión da sensibilidade do noso povo.

Agardamos que Ruada edite música clásica e discos de contos e de poemas. Mais que o faiga con rigor crítico e calidade artística e técnica.

Por M. Hortas Vilanova

andando a terra

A editora de discos RUADA e VOCES CEIBES

Por primeira vez temos en Galicia unha editora de discos. Trátase de **Ruada**, avecinada na Cruxña. Sale a vida pública con dous "long-play": "**7 anos de canción galega**" e o "**Son da estrela escuera**", do grupo "**Doa**". Dende este meu rincullo de "**A NOSA TERRA**" quero deixar constancia escrita do nacemento desta editoria de discos, desexarlle moitos acertos e grandes éxitos e agradecerlle que se lembraran deste vello barbas pra mandarlle de agasallo os dous primeiros discos cos que encetaron o seu camiño editorial. E decirles que eiqui

estamos a súa disposición, si en algo valemos.

Servidor ó longo da súa vida andivo metido en bastantes lios e aventuras. Entre as cousas que ollou e que viviu está o feito do nacemento da "**Nova canción galega**" e de "**Voces Ceibes**", cuia presentación en público fixo este barbas, se a memoria non lle falla, en acto solemne, con espallamento de panfletos estón chamados suversivos, no "Cine Capitol", de Santiago de Compostela, o dia 1 de nadal de 1968, feito que sinalou algúns dos entón componentes de "**Voces Ceibes**" e o presentador deste disco antolóxico "**7 anos de canción galega**", o meu tocaio Manuel Lombao, parente do señor Indalecio de Bonxe, ó que coñecín cando era un

acheite e de monaguillo na parroquia de San Froilán de Lugo, ainda que as veces prestara os seus servicios na capela do Perpetuo Socorro da Luguesa eirexa da Milagrosa, daquela en construcción. Manolo Lombao de monaguillo ascendeu a seminarista, logo pasou a Radio Popular de Lugo —na mesma onde oxe traballa o noso amigo e correixonario Paco ou Francisco Arrizado— pra logo fugirse pra Madrid onde oxe é locutor de moita sonda e "tronco", como nos enseñan os castizos españoles.

O escoitar novamente as primeiras cancios de "**Voces Ceibes**" vellas melancónicas, que ún coíbaba mortas e enterradas pra sempre, voltaron a remecer novamente. Eran tempos duros e

dificiles. A nosa xuventude e entusiasmo vencian tódolos atracos. Persoalismos e envexas desfixeron o grupo que nunca foi moi compacto. Os primeiros discos sairon baixo o rubro editorial de **EDIGSA/XISTRAL**. O nome de **Xistral** vai ligado a miña historia persoal, dende que o que esto escribe, tiña 19 anos. Foi o tíduo dunha revista de poesía da que só sairon dous números: ún no ano 1.949 e outro no 1951. "**Xistral**" serviu logo para bautizar diversas aventuras editoriales e unha librería que ainda ten oxe as súas portas abertas na cidade de Monforte de Lemos.

Persoas moi ligadas a "**Voces Ceibes**" foron o xerente de "Edigsa", Claudi Martí, o poeta e escritor Alfredo Conde, Manuel

Conde ramirez, toledano galeguizado que oxe exerce de Segredario no Xuzgado de Distrito de Ferrol; Xesús Sanxoás Formoso, agora abagado en Vigo e que foi viaxante de "Edigsa" por Galicia. Ainda que a persoa que introduxo no mercado galego os discos de "**Voces Ceibes**" foi Natalia Escriví Rei —Cuqui, a activa, simpática, xenerosa e querida amiga Cuqui— que percorreu a nosa nación no seu vellissimo dous caballos que, ainda que semelle mentira, anda metendo bruido pola ciidade de Vigo onde, na actualidade, Cuqui ten estudo abierto de Procurador dos Tribunais.

O disco "**7 anos de canción galega**" é unha escolma, testimonia do comienzo da nosa canción moderna e, polo tanto, un breve

arredor de nós

A ALGARIA

Tamén chamada gato algárico ou mesmo xeneta, a algaria, é un carnívoro moi abondoso nos nosos montes, e presenta o corpo alongado e o fuciño afiado, tendo o rabo longo.

O corpo, que está cuberto cun pelo de cor gris cinza, ten manchas marras, por todo el, chegándose a formar anelos deserta cor na cola; todo esto dalle unha capacidade mimética que lle permite moverse sen ser vista, ou agacharse das presas para cazar.

Sendo un animal eminentemente nocturno, pode percorrer

grandes distancias pola noite; vive preferentemente nos bosques sombríos, carballeiras, fragas, soutos, etc., atopándose tamén no monte baixo cando éste ten vexetación dabondo, e emprega corno achego os buracos nas árbores vellas ou entre amatorreiras ou pedras; e parece ser se tén adaptado bastante ben ao monte repoboad o que conta cunha presa apreciada como é o rato de campo, polo que a pesares de estar moi perseguido polos cazadores, é relativamente abondoso.

Nútrese de insectos, algunas aves, ... e máis ca nada dos ratos do campo, aparecendo no seu estómago dun xeito moi típico ao se alcontraren en tres ou catro anacos embullidos, ao ser engolidos cásquea sen masticaren; no

vran aproveita tamén os froitos da vexetación silvestre como alimento.

Na primaveira é o tempo de criar, e paren duas ou tres crías despois de dous meses e medio de xestación, presentando unha camada cada no.

Parece ser que a orixe deste carnívoro é africá, entrando en Europa por Gibraltar, despois das glaciations cuaternarias. Deixa a Edade Media ocupou o lugar que ten hoxe o gato doméstico, empregándose pra rexistar aos ratos nas casas e castelos. Coa chegada do gato común, de orixe exipcia, que é moi máis manso, cambea "a moda" e a algaria queda desprestixiada volvendo ao monte para pasar, ao caboalgún anos, a se considerar "ali-

máña", e polo mesmo "nemiga da humanidade", polo feito de que algunas veces monta un cisco nun galiñeiro. Total, que pasa coma hoxe cos cans, que os ponen de moda coma outras moitas cousas, sendo considerados simples obxectos, hoxe ista "marca" e maña aquela outra, para pasalo rexeitala.

Como moitos animais, está a ser moi perseguida polos cazadores; isto, xunto coa tendencia natural a non se deixar ver, fai que sexa difícil atopala polo monte. Por iso, para saber da sua presencia hai que se valer dos rastros como os pasos, excrementos, ... Ao se pararen a miudo por riba das penas nos outeiros, fai que sexa normal atopar alí os excrementos, que están cheos de pelos.

Por CHAIRA.

MUSICA

VISION APRESURADA
DUN ANO MUSICAL

Supón que ainda é cedo para poder facer unha reflexión crítica so-

bre o ano que remata, pero a ocasión dun número "inocental" de A NOSA TERRA pode dar xustificación a unha visión apresurada do que a música foi no 1979 en Galicia.

A grande nova foi, desde logo, a creación dunha orquestra de cámara en Santiago baixo a dirección de Joan Trillo. Aos poucos e case milagrosamente, foise completando a plantilla e na festividade de Santa Cecilia a Vila de Noia pudo asistir ao estreno dunha composición galega de Melchor López, mestre da capela compostelana, na sua Semana Musical —un deses logros sorprendentes que as veces atopámos andando a terra—; e sen sair de Noia temos de facer referencia ao nível atapado pola sua Coral dirixida polo excelente músico Enrique Melio —un feixe de defectos "tópicos" das nosas corais desaparecerán, como no casos dos "portamenti"—. Coral que conseguiu para a Vila unha Escola de Música dependente do Conservatorio de Santiago. Outra gran nova foi, e xa falamos diso aquí, o estreno da misa "Scala Aretina", non só pola ocasión de que un musicólogo galego pudese presentar o seu traballo no País senón pola intervención de "Ars Musicae" que fixo de ocasión un mecanismo de maduración e amosou ser un Coro de nivel suficiente como para permitir intercambios internacionais. A creación do Coro Universitario significa que este curso vai ser a chave que define as ambiciones e cualificacións que lle printexa o seu director, Maximino Zumalabe, ainda é cedo para falar mais que de esperanzas. Polo que se refire as outras corais, a situación atópase entre o "impasse" e o declinar más ou menos lento —á marcha do Coro de Cámara de Vigo—; a falta dos más mínimos coñecementos técnicos pola banda dos cantantes e a situación dos directores —que bascula entre a ineptitud más notoria e a irresponsabilidade más flagante, con todos os estados intermeios, pasando polas "máns atadas"— danos un panorama que ronda o penoso; é evidente que esta situación é refexo dunha situación socio-económica pero tamén o é que é produto, no caso das corais más importantes, dun xogo de intereses sociais ou de suposto prestíxio que a ninguén beneficia, nem siquera a fátua validez de persoas concretas.

Pola banda das agrupacións ins-

trumentais, a rutina é a tónica. As orquestas de Vigo e Coruña proseguen o camiño plagado de falta de apoios. As Bandas de Música con algun que outro trémido intento de despegue. O Grupo Universitario de Cámara preparam novos materiais con novos músicos. O Quinteto de Vento da Coruña traballa a presentación da Universidade, e así seguindo.

No campo pedagógico, no 1979 os Conservatorios viron unha chea de problemas, entre eles o económico. Unha lexislación defectuosa deixá absolutamente indefensos aos Centros e a solución non é dada cando a matrícula aumenta desproporcionalmente aos medios disponibles. No campo de investigación as publicacións foron bastantes e parece que a racha seguirá, a virxinidade do terreno beneficia a busqueda e a adopción dunha metodoloxía servirá de garantía aos resultados.

Polo que se refire a organización de concertos, a crise económica fixo estragos. A experiencia das duas campañas co-organizadas polo Ministerio e a Universidade foi arriquecedora e o Festival de verán "Cidade de Vigo" un punto de partida importante e esencial. Pero a tónica do resto de organizacións e a caréncia de medios económicos e a restrición de concertos.

A industria discográfica segue a intentar exprimir o limón galego aínda que haxa que inventar o "Son Lalin" ou atormentarnos con subprodutos antimusicais e anticulturais; á man de entrega mínima de grabacións folclóricas e nula de clásico, os discos de música lixeira carecen na imensa parte do mínimo oficio e son auténticos vomitivos. E por enriba diso temos de aguantar a señores que se toman a música popular é para deformala, pendanterías sobre a misión cultural que desempeñan. Anda xal. Pero este tema vou deixalo por agora xa que merece matices e consideracións más fondas. De momento quede presente que se Galicia ten personalidade cultural a ten dentro de Europa e como parte da cultura europea —e non da marciana— e por esa razón é más importante ter un coro que cante a Palestina ou unha orquestra que toque Bach que ter duas dúas de conxuntos lixeiros que fagan caricaturas do

"Ballaches Carolina" que, de seguro, lle sai mellor a calquier paisano que aos salvadores de turno. Qué sí home, que falo de Fuxan os Ventos!, pero tamén dos imitadores. Por favor revisen a discografía galega 1979 con calma e logo diganme de que vai, sobranllies os dedos das mans para contar os produtos xa non de calidade senón de dignidade.

E vou deixar o tema para que ningún me acuse de enano infiltrado, -ao-servicio-dunha-ideoloxía-maximalista-onfalolátrica...frustrado-imponente-acromegálico-envídioso-oligofrénico-dogmático-ignorante, e demás couzas que se lle din a alguém cando nos fai reparar en que desafinamos ou en que estamos tomándolle o pelo ao personal. Ah!, que 1980 veña un pouco mellor!

Xoan M. Carreira

ACTOS

"HISTORIA FISICA E SOCIAL
DE SETE CIDADES GALEGAS"

O Ciclo de Conferencias programado pola Agrupación Cultural O Galo de Santiago de Compostela arredor da **História física e social de sete cidades galegas**, está chamando a nosa atención sobre o fenómeno urbano en Galicia, en serial mal estudiado e pior comprendido. Existe, en efecto, unha tendencia a asociar Cultura Galega con Cultura Rural, mesmo no sentido peiorativo de identificala con "cultura atrasada, primitiva e salvaxe" propia para chamar a atención de investigadores formados segundo os patróns mentais da cultura metropolitana que se achegan aos aborixens das colonias para observálos como obxectos ou "curiosidades". O mundo urbano galego, en tanto que pode presentar aspectos que son mais ou menos semellantes aos da cultura dominadora, non provoca ou non provocou tal curiosidade pseudocientífica, e rápidamente foi etiquetado como próprio por esa "cultura metropolitana" que coída falsamente xa seren as nosas cidades creación dela e elementos representativos da vida metropolitana na colonia, cando a realidade, e isto é o que se está mostrando

a través do citado Ciclo, é ben distinta. As cidades galegas só atopan unha cabal e racional explicación contempladas **desde** Galicia, mergulladas no contexto social e cultural no que urbano ou rural non son más que dous aspectos dunha mesma cultura, que non se entenden o un sen o outro e que forman entre os dous un particular modo de ocupación do territorio como axeitado instrumento na lotta que o Home de esta Terra mantén coas forzas da Natureza. O escurecemento, a ocultación de esta realidade, consciente ou inconsciente, pero sempre interesadamente, faise cando nos falan dunha Compostela abstracta, sinxelo punto no mapa sobre o que confluen os camiños da Europa, e que só por unha máxica casualidade ou influío celestials forzas caí por algún sitio de por aquí, e pretenden que esquezamos ou non nos din nada dos camiños, os homes e as terras de Galicia que en Santiago se dan cita; ou cando nos fan contemplar a Lugo, Ourense ou Vigo só como focos e puntos de penetración de metrópoli na colonia para que non vexamos que, precisamente, por seren pontos de acumulación da Cultura Galega, transforman as cidades en obxectivos preferentes de dominio para a cultura dominadora que quere apropiarse de tal riqueza e pregóna como se forda súa autoría ou como cota conquistada; pero por baixo segue o xordo combate, moito más duro e encarnizado aquí no punto de confronto onde por forza terán que se situar as vantaxes da loita.

Así pois, este Ciclo de Conferencias sobre as nosas más importantes cidades de hoxe non é só unha mancha de imaxinarias e anecdóticas viñas de pracer, senón que quere axudar na asunción como próprio dun dos aspectos da nosa Cultura, o urbano, tradicionalmente pouco ou nada reivindicado.

C.VILELA

Nota. — As tres últimas conferencias do Ciclo, referidas ás Cidades de Ferrol, A Coruña e Pontevedra, están programadas para os días 9, 16 e 23 de xaneiro de 1.980.

ARTE

APUNTES SOBRE DAS
ARTES PLÁSTICAS
NO ANO 79

Para principiar querería decir que soio quero facer un comentario da pintura e escultura que ollei neste ano na Coruña e Ourense (pois é donde resido) e das principais manifestacións e acontecementos artísticos.

Primeiramente ainda que non siga unha cronoloxía no tempo, querería deixar aquí o meu pequeno homenaxe a uns homes que desgraciadamente morreron, e é sempre, terriblemente cando se fan estas cousas, e refírome a Seoane, Failde e Trabazo. En concreto falarei de Luis Seoane pois é o que mais coñecía e admiraba dos tres, mais vaia por todos eles. Penso pois, que ainda hoxe non se coñece a este gran pintor galego, Luis Seoane, emigrado, fuxido, etc... e nunca valorado aquí, na sua terra, e digo esto pois afirmo que este home foi e é, a sua obra permanece, un dos pilares fortes, rexos, craros e conscientes do facer artístico galego, un home que sin despreciar endexamais o tempo no que vivía e sin esquencerase da sua raigame, deixou un traballo que está por estudar e analizar no tempo, na historia do arte galego.

E sin querer comparar, mais comparando, si asistimos a ho-

menaxes ben merecidos dos nosos escritores finados, pregúntome eu por qué ainda non se lles fixo a estes grandes artistas e galegos o homenaxe que verdadeiramente lles corresponde.

Con respecto aos feitos relevantes neste ano, debidos a salas, exposicións, traballos, etc..., son de nomear as inaugurations das galérias Museo do Ferrol e a galería Catro na Coruña, e a desaparición da galería Ceibe nesta cidade que tan bo papel cumpliu no panorama artístico coruñés.

En canto a exposicións son de destacar as seguintes: Arquitectura Coruñesa en perigo organizada polo colexio de Arquitectos de Galicia, a Mostra de Cerámica Popular Galega e a exposición Homenaxe a Carlos Maside, organizadas polo Museo Carlos Maside de Sada (Coruña), a exposición Monográfica sóbre da Dorna, celebrada en distintos puntos de Galicia, a Mostra de Outono celebrada por este semanario en Coruña, Vigo, hoxe en Ourense e proximamente en Lugo e Santiago, con unha mostra abondosa do que facer dos artistas galegos, a Inauguración do monumento ao Neno, con motivo do Ano Internacional do Neno, do escultor Mon Vasco Pardavila, a Exposición de tapices do finado artista galego Luis Seoane na Galería Citánica de Santiago e tamén a de Colmeiro que celebrou en Santiago no mes de Outubro e é de celebrar pois

despois de tanto tempo de vagar polo mundo voltou a traernos a sua obra aquí e iso é moi ledo e grato. Tamén destacaría a laboura da galería Sargadelos de Santiago polo seu carácter divulgador das artes plásticas galegas coma todo o traballo de información de o que facer artístico noutras lugares do mundo.

Das publicacións pódense citar a ferrolana Arte Galicia e a revista de comics Xofre, sendo de interés por ser as duas primeiras revistas en galego adaptadas as artes plásticas e o cómic.

Refírindonos a certámenes, falaremos do primeiro premio de pintura pequeno formato organizado no Ferrol, a Bienal de arte de Pontevedra, o Premio Alvarez de Sotomayor na Coruña, sin ter estes concursos máis relevancia que a habitual.

Anotaría tamén un campo do que pouco se fala sempre que é dos artistas gráficos e manifestaría aquí o meu aprécio e consideración a Xaquín Marín, Siro, Saavedra, Forxán, e outros que me quedaron no tinteiro, por esa grata ledicia de ollalos a miúdo na prensa. E xa no terreo das exposicións pictóricas individuais resumiríao así: en primeiro lugar as exposicións cotidianas e incluso machaconeras dos digamos artistas consagrados, e por outra daqueles que son menos coñecidos, daqueles que a sua obra traspasa poucas veces a monotonía do que facer

(uns máis e outros menos) e nomearei as exposicións de Xaquín Marín (dibuxante e pintor) no castelo de San Antón, A Coruña; Xosé Cid (escultor) na Coruña e Ourense; Sobral (pintor) na Coruña; Alberto Alvarez Carbo (pintor) Coruña e Ourense; Francisco Xosé (oleiro) no Castelo de San Antón na Coruña, Carmen Creo e Benja-

P.A. Estévez
Nadal-79

RINCON DE ARTE

Nº "RINCON DE ARTE" temos de todo:

- * CERAMICA
- * ARTESANIA
- * ESCULTURA
- * E MOITO....?

VISITANOS

QURENSE

Brona do Friso 220090-1

curso de língua

A. LOPEZ FERREIRO:
Entre o tradicionalismo e
o galeguismo

O noso cabaleiro sigueu ca sua carreira por un boo anaco, mais logo puxo o cabalo ao paso coma quem quere botal-as suas contas ou desenredar algunha maraña que ten no caletre.

E agora, xa que temos algún xeito, diremos algo do caraute da sua presona. Podia ser un mozo d'unos trinta anos ou ainda non, branco e rubio coma unha rosa, d'ollos azules, que non sabian estar quedos sinón rebulindo d'aqui pr'ali, coma si quixera que nada se lle escapase das suas miradas. Os movementos do seu corpo eran tan súpetos e lixeiros coma os do corzo, e logo encollianse e encartábase e agachábase coma si fora unha denosiña.

Ao que acabou de botar os seus cálculos, puxo outra vez o cabalo ao trote, e n'esto saindo d'unha carballeira, atravesou unha pontella formada de duas lousas estendidas sobre un riqueiro, e enxaretose por un estreito

camiño, bastante costaneiro e cerrado a ambolos lados de duas sebes feitas de salgueiros e abeleiras. O camiño iba rodeyando un alto coto, todo cuberto d'arriba abaxo de vizosas herbeiras, que aparentaban coma un imenso e froledo tapete, cortado a trechos polas abertas feitas pra guiar a auga. A cima do coto era chan coma a palma d'a man, e todo ao redor pol-a estrema corria un cercado de buxos a modo de balcón, asobardado de trecho en trecho por moy vistosas roseras. Mais pra atrás, entre uns frondosos castiñeiros, apelumbrábase unha casa ao parecer grande e boa: era a de Ramil; mais el, co ollo posto n-o sitio por onde lle parecera que vira pasar os dous bultos, e que estaria dali inda como un cuarto de legoa, sigueu pra diante.

O autor que hoxe imos comentar pertence a ese xénero de escritores (xa aludidos nesta sección) dacabalo entrin un ideario conservador —admitindo a aceptación más común do termo— e unha conciencia en maior ou menor grado coa situación real de Galicia. En función disto,

mesmo desde posiciones ideológicas diversas (que van desde o liberalismo progresista —Murguia, Curros— até o tradicionalismo carlista —Alfredo Brañas, Cabeza de León ou López Ferreiro—) defendérónse de feito posturas a favor dunha rexeneración do país. Analícese os escritos destes autores e veráse como, apesar das enormes diferencias que hai entre eles (diferencias na concepción do mundo, nas crónicas relíxiosas, no sistema político defendido, no modelo económico propugnado...) en todos late unha mesma idea: o dereito de Galicia a ser diferente. En toda cantá publicación acometen ou na que colaboran os protagonistas do noso Rexurdimento hai un afán unánime por rescataren as nosas **senas de identidade**. Por aquí pasa a defensa e a práctica (ainda que limitada) da nosa lingua, a reivindicación constante do pasado histórico, a crítica da nova división administrativa en provincias, etc.

E neste contexto no que, como xa ten sinalado Carballo Calero nas mesmas páginas de A NOSA TERRA (nº 16), compre encadrar e valorar a figura de López Ferreiro. O noso autor fixo unha aportación fundamental no campo da historiografía galega, xa que tivo acceso (tras a creación da "Escuela Diplomática") a toda unha documentación e mesmo a uns métodos de traballo xa específicos da investigación histórica. Froito desta especialización vai ser a suá monumental obra sobre

a historia da catedral compostelana e, tamén, en parte, as suas novelas.

O texto que reproducimos pertence precisamente a unha delas: **O niño de pombas** (1905), evocación dunha pasaxe da nosa historia, sobre a base argumental dunha narración ficticia, pero con constantes alusións a feitos reais (referencias xeográficas, arqueológicas, etc.) que o autor se empeña en resaltar.

A lingua literaria de L. Ferreiro é unha mixtura da fala popular, por unha banda, e da lingua que via escrita nos documentos que estudiaba. Así, no anaco seleccionado, encontramos **boo**, coa conservación dos dous o propria do galego medieval e que, hoxe, representamos cun so, o mesmo que en **cor, dor, crer, ler**, etc. (excepto **voo**, de voar).

Notemos como por isto mesmo vacila ortográficamente a representación da asimilación do artigo ao verbo: "Botal-as suas sementes" / "botar os seus cálculos".

En **presona**, forma vulgar e españiolizada, vemos a mesma alternancia que en **probe/pobre, preto/perto, procurar/percurar, preguntar/permatar...** **Persoa** é a forma galega auténtica.

Rúbio conserva no noso idioma a mesma significación que tiña en latín, quer dizer, **vermello forte**: "o semáforo está rúbio", por exemplo, ou "enrubiu de vergüenza". **Vermello** funciona como sinónimo ou, en todo caso, indicaría menor intensidade: "O

sangue é vermello". Pólo contrário, o pelo claro das persoas é **roxo**.

Azules, tomado do español, sería **azuis**.

A expresión conxuntiva **ao que** que encabeza o terceiro párrafo ten carácter temporal; non ten tradución directa ao español. Indica a mesma idea que "tan pronto como", "así que", "acabando de..."

Pontella é diminutivo de ponte e aquí ten (polo sufijo **-ella**) certo matiz despectivo. Sufixos diminutivos temos moitos: **-inho** (o más comun), **-elo, -olo, -izo, -echo**, etc.

Fixémonos no xénero de **sabe**, cercado feito con polas entrelazadas e que se opón aos cercados feitos con outros materiais: **muro, cerca, tápia, valado**, etc.

Rodeyando presentánsenos o idígeno próprio das zonas do país. Así e todo, é moi más frecuente cando o e é tónico: **area, seio, edeia, rodeio...**

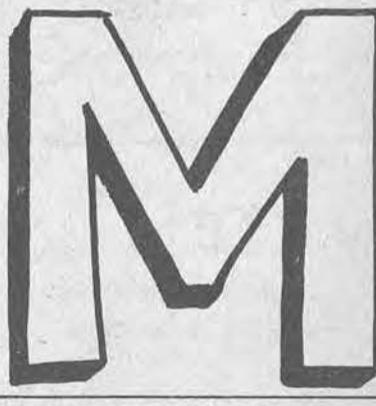
Chan ("A cima do coto era chan") está lexicalizado: a **Terra Cha** ou **Leira chá**, ou ben reférese ao piso "caeu ao chan". Na frase aludida compriría en pregar o cultismo **plana**. Finalmente, **légoa** venos demostrar máis unha vez que a maioria das palabras acabadas en **i, u más a, e, o**, son esdrúxulas (isto é, non hai díptongo) e, polo tanto, deben levar acento gráfico: **canbio, équa, ciencia**, etc.

M. Pilar G. Negro
Xosé M. Dobarro Paz

050

cando rematas as vacacíos?

SOLUCION AO XEROGLIFICO
ANTERIOR

Vinte dúas veces (20 mais 20)

mostra
de outono

EN OURENSE

DO 22 DE NADAL
AO 19 DE XANEIRO
DO 1980
NO LICEO
RECREATIVO
OURENSANO

A NOSA TERRA

Pequeno álbum de fotos

Pequeno álbum de fotos

A NOSA TERRA

índice *1

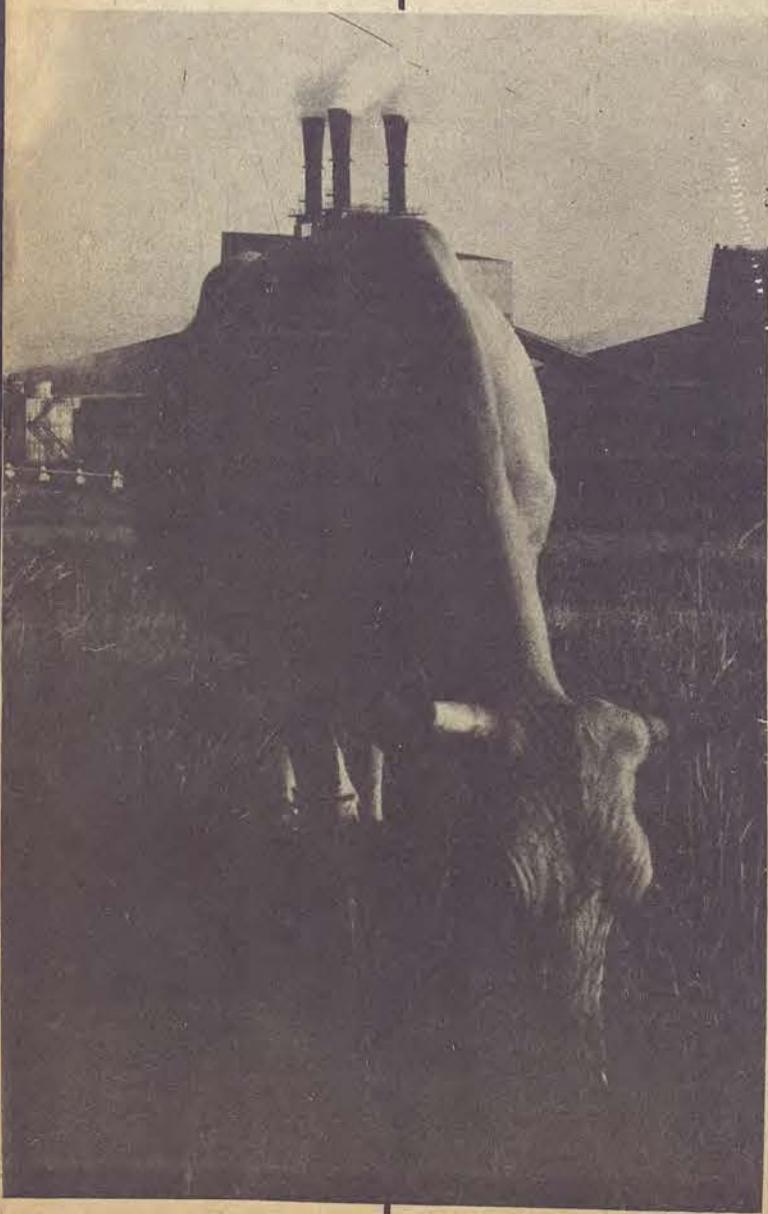

AGRO

Feiraco quere facer un matadeiro.
Paulo. Núm. 1. 2 -Nadal- 77. Pax. 6.
Balance dunha campaña: Os labregos galegos contra a Cuota. O 26 en Lugo,
unha clase social decide seguir adiante

te. X.L. García. Núm. 0. 2 -Nadal- 77. pax. 10-11.
As Câmaras agrarias teñen trampa. Xosé Fernández Roupar. Núm. 5. 24 -Febreiro- 78. Pax. 12.
Os labregos retran os aforros das "Caxas". Núm. 6. 3 -Marzal- 78. Pax. 5.
A vaca teixa galega. Elio Villada Legaspi. Núm. 6. 3 -Marzal- 78. Pax. 20.
O leite: "Costanos más do que pagan por el". Núm. 7. 10 -Marzal- 78. Pax. 3 e 4.
Alexandre Quiñoá: "A vaca que queda é a que nos mantén a todos". Paco Arrizado. Núm. 7. 10 -Marzal- 78. Pax. 8.
Folga do leite: O estado español negocia. Núm. 8. 17 -Marzal- 78. Pax. 5.
O risco de viñar nos Peares. L.A. Pousa. Núm. 8. 17 -Marzal- 78. Pax. 6.
Non hai acordo sobre do leite. Núm. 9. 24 -Marzal- 78. Pax. 5.

Os pinos: a degradación do noso chan. Ramón Varela Díaz. Núm. 10. 31 -Marzal- 78. Pax. 9.
Un herbicida que mata. Elio Villada Legaspi. Núm. 10. 31 -Marzal- 78. Pax. 20.

Albeites: a necesidade suple os títulos. Núm. 11. 7 -Abril- 78. Pax. 8.
Fruíme: alguém quere levar o monte vecinal. Núm. 12. 14 -Abril- 78. Pax. 6.

Dende o 1939: a Amenaza do Gran Suarna. Lois Celeiro. Núm. 12. 14 -Abril- 78. Pax. 10-11.

Os Montes: unha tutela interesada. Sobreira. Núm. 13. 21 -Abril- 78. Pax. 9.

Pra asegurar candidatos ás Câmaras, épolítica de atracción ou soborno encuberto? Núm. 14. 28 -Abril- 78. Pax. 8.

O Ribeiro: A festa do mature. Xosé R. Pousa. Núm. 14. 28 -Abril- 78. Pax. 10-11.

O Grove: Especular co chan alleo. Núm. 15. 5 -Maio- 78. Pax. 6.
Fruíme: "O monte é noso". Núm. 15. 5 -Maio- 78. Pax. 8.

Câmaras Agrarias: As eleccións de guerra e do susodio. Lois Celeiro. Núm. 15. 5 -Maio- 78. Paxs. 10-11.

As Encroras: O novo fraude de FENOSA. Núm. 16. 12 -Maio- 78. Paxs. 3 e 4.

Da ameaza á falsificación. Os votos boca arrriba. Núm. 18. 26 -Maio- 78. Paxs. 3 e 4.

As argalladas dos caciques. Núm. 19. 2 -Xunio- 78. Pax. 6.

Val de Lemos: Un plan de regadio inútil. Lois Celeiro e Xosé Ramón Pousa. Núm. 19. 2 -Xunio- 78. Paxs. 10-11.

O Grove: "Defender o monte dos veciños". Núm. 20. 9 -Xunio- 78. Pax. 5.

Redondela: Pola revitalización da sierra. Lois Barros. Núm. 23. 29 -Xunio- 78. Pax. 5.

Campo do Oso: Cando se oficializa a "rapa". Núm. 23. 29 -Xunio- 78. Pax. 6.

Unha denuncia, unha sentencia. Núm. 24. 7 -Xunio- 78. Pax. 6.

Gallastegi, un modelo nobre de investigación. Elio Villada Legaspi. Núm. 25. 14 -Xulio- 78. Pax. 20.

As primeiras medidas pra o agro galego. Ramón Muñiz de las Cuevas. Núm. 26. 21 -Xulio- 78. Pax. 8.

¿Quen queima os nosos montes? Ramón Varela Díaz. Núm. 27. 31 -Agosto- 78. Pax. 9.

Franqueira: O rei do galinero. M.O. Teo. Núm. 30. 23 -Setembro- 78. Paxs. 10-11.

Embalse de Portodemouros: enfrentamentos e detencions. Núm. 32. 6 -Outono- 78. Pax. 8.

A queima Margarita Lledo/X. Ramón Pousa. Núm. 32. 6 -Outono- 78. Pax. 10-11.

A Cuota, desaxuste e discriminación. Manuel Fraguera Seoane. Núm. 33. 13 -Outono- 78. Pax. 9.

Si vas ao Ribeiro. Ester Romero Casal-Pousa Piñón. Núm. 34. 20 -Outono- 78. Pax. 8.

¡E chegou a vendima! Ester Romero Casal. Núm. 34. 20 -Outono- 78. Pax. 9.

Ferreira (As Nogais). Sainete caciquil. Núm. 35. 27 -Outono- 78. Pax. 8.

O Ribeiro, onte e boxe. Esther Romero Casal. Núm. 35. 27 -Outono- 78. Pax. 9.

O abonado das terras. Ramón Varela Díaz. Núm. 36. 3 -Santos- 78. Pax. 16.

¿Pra que sirve o monte? Adela Figueiroa Panisse. Núm. 36. 3 -Santos- 78. Pax. 20.

Elaboración do viño con métodos automáticos. Ester Romero Casal. Núm. 37. 10 -Santos- 78. Pax. 16.

O control biológico das pragas. Ramón Varela Díaz. Núm. 38. 17 -Santos- 78. Pax. 16.

Transformación dos montes en praderías. Climas, chan e vexetación. Elio Villada Legaspi. Núm. 39. 24 -Santos- 78. Pax. 6.

Figueirido, uso militar dun monte comunal. Núm. 40. 1 -Nadal- 78. Pax. 3 e 4.

Cada porco co seu San Martiño. Antón L. Galocha/Xosé R. Pousa. Núm. 40. 1 -Nadal- 78. Pax. 8.

Transformación dos montes en pradería mediante laboreo. Elio Villada Legaspi. Núm. 40. 1 -Nadal- 78. Pax. 16.

Moeche, 36 caseiros da "marquesa".

Un val posto á venda. Antón L. Ga-

Núm. 62. 18 -Maio- 79. Pax. 4.
A concelxación dunha inxusticia. Xosé Fernández Roupar. Núm. 62. 18 -Maio- 79. Pax. 9.

O Salto do Sela, un novo Castrelo. Pablo Viz. Núm. 62. 18 -Maio- 79. Pax. 10-11.

As fragas e o seu nemigo, o lume. Ramón Varela Díaz. Núm. 63. 25 -Maio- 79. Pax. 16.

Unha "nova industria": os galinxeiros. Núm. 64. 1 -Xunio- 79. Pax. 16.

ODDT e os insecticidas clorados. Ramón Varela Díaz. Núm. 65. 8 -Xunio- 79. Pax. 16.

As negociacións dos precios agrarios. Bernardo Fdez. Requeixo. Núm. 65. 8 -Xunio- 79. Pax. 20.

A rega e a súa relación co chan. Ramón Varela Díaz. Núm. 67. 22 -Xunio- 79. Pax. 16.

Os invernadeiros ou estufas nos cultivos agrícolas. Ramón Varela Díaz. Núm. 68. 28 -Xunio- 79. Pax. 16.

¡Fora a Cuota Empresarial! Lugo: peche e dasolaxe. Núm. 69. 6 -Xulio- 79. Pax. 8.

¿Quen queima os montes? A. Piñeiro Seage. Núm. 69. 6 -Xulio- 79. Pax. 12.

A comercialización do leite e da carne. Xan Carlos Carreira. Núm. 69. 6 -Xulio- 79. Pax. 16.

A comercialización do leite. Xan Carlos Carreira. Núm. 70. 13 -Xulio- 79. Pax. 16.

O "incendiario" con raba de palla. Núm. 71. 20 -Xulio- 79. Paxs. 3 e 4.

O Ribeiro: Entre o cbanchullo e o monopolio. Núm. 72. 27 -Xulio- 79. Pax. 3.

Unha política contra os incendios forestais. Antonio Eiríña. Núm. 72. 27 -Xulio- 79. Pax. 9.

A comercialización da carne e o leite (e 2). A carne de vacuno. Xan Carlos Carreira. Núm. 72. 27 -Xulio- 79. Pax. 16.

Fora a Cuota empresarial: Embargos contra razón. Núm. 73. 14 -Setembro- 79. Pax. 5.

GALVISA: O relevo dos caciques. Núm. 73. 14 -Setembro- 79. Pax. 6.

Oportunismo no agro. Núm. 74. 21 -Setembro- 79. Pax. 6.

Sobre a problemática do millo. Manuel A. Fernández. Núm. 75. 28 -Setembro- 79. Pax. 8.

A propósito de "A comercialización do leite". Michel Vércaempest. Núm. 75. 28 -Setembro- 79. Pax. 12.

Mercado do gando en Santiago: De fora chegou o caos. Núm. 77. 12 -Outono- 79. Pax. 3.

Volvendo sobre da "Comercialización do leite". Xan Carlos Carreira. Núm. 77. 12 -Outono- 79. Pax. 12.

As Pontes: gozar ún o traballo doutros. Núm. 80. 2 -Santos- 79. Pax. 6.

Quián (A Golada): As desventuras dunha pista onde apareceron dous "Típicos". Núm. 81. 9 -Santos- 79. Pax. 8.

¿Un vivo nada máis?. 17 labregos coa facenda nun fío. Paco Arrizado. Núm. 82. 16 -Santos- 79. Pax. 3.

A carne quedou sen precio. Xan Carlos Carreira. Núm. 82. 16 -Santos- 79. Pax. 9.

é E qué comerán os do Mercado Común? Comerán.. Comerán.. Capón!. Paco Arrizado. Núm. 84. 30 -Santos- 79. Pax. 4.

A Lei de Montes. Bernardo Fdez. Requeixo. Núm. 84. 30 -Santos- 79. Pax. 5.

O Estatuto do Leite. Xan Carlos Carreira. Núm. 86. 14 -Nadal- 79. Pax. 9.

ARTE

- Os crucieiros: dende a encrucillada ao "chalet".* Felipe Senén. Núm. 0. 2-12-77. Pax. 17.
- Catro séculos baixo das lousas da escalinata.* Ma. Socorro Ortega. Núm. 1. 27-1-78. Pax. 17.
- A Vera-Cruz do Carballiño, Simbolo dun tempo.* Felipe Senén. Núm. 2. 3-2-78. Pax. 17.
- O Círculo: unha vella permanente galega.* Felipe Senén. Núm. 3. 10-11-78. Pax. 17.
- O patrimonio artístico é de todos.* Núm. 4. 17-2-78. Pax. 10.
- As minas de ouro, os ourives e as xoias da Antigüedad galega.* Felipe Senén. Núm. 4. 17-2-78. Pax. 17.
- O lúo, Os Peares, outra tradición que non madureceu.* Felipe Senén. Núm. 5. 24-2-78. Pax. 17.
- Ensaios de comunicación visual.* Miguel Castelo. Núm. 5. 24-2-78. Pax. 18.
- O arte dos oleiros.* Felipe Senén. Núm. 6. 3-3-78. Pax. 17.
- A chaminé galega.* Felipe Senén. Núm. 7. 10-3-78. Pax. 17.
- Os petos das ánimas.* Felipe Senén. Núm. 8. 17-3-78. Pax. 17.
- Curros interpretado na escultura de Asorey.* Felipe Senén. Núm. 9. 24-3-78. Pax. 17.
- Raul comesaña: un escultor popular de boxe.* Guillermo P.L. Núm. 9. 24-3-78. Pax. 18.
- Dende os buscadores de tesouros aos arqueólogos.* Felipe Senén. Núm. 10. 31-3-78. Pax. 17.
- O escultor Víctor Corral.* D.X.C. Núm. 10. 31-3-78. Pax. 18.
- O camposanto de Santa Mariña de Noia.* Felipe Senén. Núm. 11. 7-4-78. Pax. 18.
- Os laberintos de Mogor.* Felipe Senén. Núm. 12. 14-4-78. Pax. 17.
- Donón: nas mans de esgarabelladores clandestinos.* Felipe Senén. Núm. 13. 21-4-78. Pax. 17.
- San Andrés de Teixido: home, mar, ceo, amor, paz.* Felipe Senén. Núm. 14. 28-4-78. Pax. 17.
- Un chanullo máis.* Enxame. Núm. 14. 28-4-78. Pax. 17.
- Vellas representacións de gaiteiros no arte do pobo.* Felipe Senén. Núm. 15. 5-5-78. Pax. 17.
- Sós por Melón.* Claudio González Pérez. Núm. 15. 5-5-78. Pax. 19.
- O acibeche e os acibecheiros composteláns.* Felipe Senén. Núm. 16. 12-5-78. Pax. 21.
- Arte galega, xeito de comunicación dun pobo.* Felipe Senén. Núm. 16. 12-5-78. Pax. 14.
- As Torres do Oeste.* Felipe Senén. Núm. 17. 19-5-78. Pax. 17.
- O culto ás penedas: pedras de nomes.* Felipe Senén. Núm. 18. 26-5-78. Pax. 17.
- Hórreos, cabaceiros, canstros, piornos.* Felipe Senén. Núm. 19. 2-6-78. Pax. 17.
- A porta dos vinteseis na Quintana dos Mortos.* Felipe Senén. Núm. 20. 9-6-78. Pax. 17.
- O coloso de Pedralba.* Felipe Senén. Núm. 21. 16-6-78. Pax. 17.
- Dende a solaina e o comedor ás galerías.* Felipe Senén. Núm. 22. 23-6-78. Pax. 17.
- Santa Eulalia de Bóveda: o culto ás augas.* Felipe Senén. Núm. 23. 29-6-78. Pax. 17.
- Os feirantes e a arquitectura do campo da feira.* Felipe Senén. Núm. 24. 6-7-78. Pax. 17.
- O esmorecer das fontes comunais.* Felipe Senén. Núm. 25. 14-7-78. Pax. 17.
- O Matamouros: o Santiago ao servizo do imperio.* Núm. 26. 21-7-78. Pax. 21.
- O moblaxe da cociña rural galega.* Felipe Senén. Núm. 27. 31-8-78. Pax. 17.

CARTA ENTREABERTA

Sección a cargo de Dario Xoán cabana

- O decalogo do señor alcalde.* Núm. 74. 22-Setembro-79. Pax. 6.
- Konvenio ao Axuntamento.* Núm. 75. 29-Setembro-79. Pax. 6.
- Tres eran tres as filias de Elena.* Núm. 76. 5-Outono-79. Pax. 4.
- Ebe alcotorio, como di o Facendo.* Núm. 77. 12-Outono-79. Pax. 4.
- O alcalde de Fene goberna.* Núm. 78. 19-Outono-79. Pax. 6.
- Carta entaberta.* Núm. 79. 26-Outono-79. Pax. 6.
- O que sospeitamos, pasou.* Núm. 80. 2-Santos-79. Pax. 6.
- Mesas rodantes.* Núm. 81. 9-Santos-79. Pax. 6.
- Triste status de tertuliadores.* Núm. 82. 16-Santos-79. Pax. 6.
- iFo, demo, fó!* Núm. 83. 23-Santos-79. Pax. 6.
- Pilatos era un anxo.* Núm. 84. 30-Santos-79. Pax. 6.
- Vurselle o rabo...* Núm. 85. 7-Nadal-79. Pax. 6.
- O grande circo corifeo.* Núm. 86. 14-Nadal-79. Pax. 6.
- Cando se trata de comer.* Núm. 87. 21-Nadal-79. Pax. 6.

CINE

- O Decamerón* Núm. 0. 2-Nadal 77. Pax. 18.
- VII Xornadas do Cine Júcaro.* Núm. 1. 27-Xaneiro-78. Pax. 8.
- Delicias Turcas.* Carlos Serantes. Núm. 1. 27 Xaneiro-78. Pax. 18.
- "La parranda".* Carlos Serantes. Núm. 2. 3-Febreiro-78. Pax. 18.
- Cine e política.* Carlos Serantes. Núm. 4. 17-Febreiro-78. Pax. 18.
- "A un dios desconocido".* Carlos Serantes. Núm. 6. 3-Marzo-78. Pax. 18.
- Francisco Xose ou a arte do oleiro.* Felipe Senén. Núm. 74. 21-8-79. Pax. 17.
- A ponte vella de Ourense.* Felipe Senén. Núm. 75. 28-8-79. Pax. 17.
- Armenteira.* Felipe Senén. Núm. 77. 5-9-79. Pax. 17.
- Francisco de Moure, escultor do Século XVII.* Felipe Senén. Núm. 79. 19-9-79. Pax. 17.
- Xaqiun Mariu: entre os grafos e a máquina.* Felipe Senén. Núm. 79. 19-9-79. Pax. 18.
- O traxe popular galego.* Felipe Senén. Núm. 82. 9-10-79. Pax. 17.
- Broz: a paisaxe da montaña de Melide na pintura.* Felipe Senén. Núm. 82. 9-10-79. Pax. 18.
- A figura do galo na arte galega.* Felipe Senén. Núm. 83. 16-10-79. Pax. 17.
- Picasso no "Grand Palais" de París.* Domingo Prieto. Núm. 84. 23-10-79. Pax. 20.
- A cerámica "celta" de Pontecesures.* Felipe Senén. Núm. 85. 30-10-79. Pax. 17.
- Exposición de cerámica popular galego-portuguesa.* Xosé Manuel Cambriero. Núm. 85. 30-10-79. Pax. 18.
- As eiras do escampado.* Felipe Senén. Núm. 86. 7-12-79. Pax. 17.
- O oratorio mozárabe de San Miguel de Celanova.* Felipe Senén. Núm. 87. 14-12-79. Pax. 17.
- Dante da "Mostra de Outono".* Fernando V. Vilanova. Núm. 87. 14-12-79. Pax. 18.
- Lorenzo Soler e o cine galego.* Loval. Núm. 50. 16-Febreiro-79. Pax. 18.
- "Flor de santidad".* Loval. Núm. 57. 6-Abril-79. Pax. 14.
- "Estado de sitio".* Reivindicación do cine político. Loval. Núm. 59. 27-Abril-79. Pax. 18.
- "Mourir à Madrid".* Loval. Núm. 60. 4-Maio-79. Pax. 18.
- O cine anti-imperialista (I).* Xosé Paz R. Núm. 69. 3-Xulio-79. Pax. 20.
- O cine anti-imperialista (III).* América Latina: Colombia e Cuba. Xosé Paz R. Núm. 70. 10-Xulio-79. Pax. 18.
- O cine anti-imperialista (IV).* África: Países Árabes. Xosé Paz R. Núm. 75. 28-Setembro-79. Pax. 18.
- O cine anti-imperialista (V).* África negra e Ásia. Xosé Paz R. Núm. 78. 19-Outono-79. Pax. 18.
- Norma Rae.* Loval. Núm. 80. 2-Santos-79. Pax. 18.
- "Mama cumple cien años".* Loval. Núm. 86. 14-Santos-79. Pax. 18.

AGRO

Feiraco quere facer un matadeiro.
Paulo. Núm. 1. 2-Nadal- 77. Pax. 6.
Balancé dunha campaña: Os labregos galegos contra a Cuota. O 26 en Lugo, unha clase social decide seguir aduan-

te. X.L. García. Núm. 0. 2-Nadal- 77. pax. 10-11.
As Cámaras agrarias teñen trampa. Xosé Fernández Roupar. Núm. 5. 24-Febreiro- 78. Pax. 12.
Os labregos retiran os asforros das "Caixas". Núm. 6. 3-Marzo- 78. Pax. 5.
A vaca teixa galega. Elio Villada Legaspi. Núm. 6. 3-Marzo- 78. Pax. 20.
O leite; "Costanos máis do que pagan por el". Núm. 7. 10-Marzo- 78. Pax. 3 e 4.
Alexandre Quiñoá: "A vaca que queda é a que nos mantén a todos". Paco Arrizado. Núm. 7. 10-Marzo- 78. Pax. 8.
Folga do leite: O estado español negocia. Núm. 8. 17-Marzo- 78. Pax. 5.
O risco de vivir nos Pareas, L.A. Pousa. Núm. 8. 17-Marzo- 78. Pax. 6.
Non hai acordo sobre o leite. Núm. 9. 24-Marzo- 78. Pax. 5.

Os pinos: a degradación do noso chan. Ramón Varela Díaz. Núm. 10. 31-Marzo- 78. Pax. 9.

Un herbicida que mata. Elio Villada Legaspi. Núm. 10. 31-Marzo- 78. Pax. 20.

Albeites: a necesidade suple os titulos. Núm. 11. 7-Abril- 78. Pax. 8.
Fruíme: algúen quere levar o monte vecinal. Núm. 12. 14-Abril- 78. Pax. 6.

Dende o 1939: a Amenaza do Gran Suarne. Lois Celeiro. Núm. 12. 14-Abril- 78. Paxs. 10-11.

Os Montes: unha tutela interesada. Sobreira. Núm. 13. 21-Abril- 78. Pax. 9.

Pra asegurar candidatos ás Cámaras, é politica de atracción ou soborno encuberto? Núm. 14. 28-Abril- 78. Pax. 8.

O Ribeiro: A festa do mature. Xosé R. Pousa. Núm. 14. 28-Abril- 78. Paxs. 10-11.

O Grove: Especular co chan alleo. Núm. 15. 5-Maio- 78. Pax. 6.

Fruíme: "O monte é noso". Núm. 15. 5-Maio- 78. Pax. 8.

Cámaras Agrarias: As eleccións de guerra e do susodito. Lois Celeiro. Núm. 15. 5-Maio- 78. Paxs. 10-11.

As Encroras: O novo fraude de FE-NOSA. Núm. 16. 12-Maio- 78. Paxs. 3 e 4.

Da ameaza á falsificación. Os votos boca arriba. Núm. 18. 26-Maio- 78. Paxs. 3 e 4.

As argalladas dos caciques. Núm. 19. 2-Xunio- 78. Pax. 6.

Val de Lemos: Un plan de regadio inútil. Lois Celeiro e Xosé Ramón Pousa. Núm. 19. 2-Xunio- 78. Paxs. 10-11.

O Grove: "Defender o monte dos vecíños". Núm. 20. 9-Xunio- 78. Pax. 5.

Redondela: Pola revitalización da señita. Lois Barros. Núm. 23. 29-Xunio- 78. Pax. 5.

Campo do Oso: Cando se oficializa a "rapa". Núm. 23. 29-Xunio- 78. Pax. 6.

Unha denuncia, unha sentencia. Núm. 24. 7-Xunio- 78. Pax. 6.

Gallásteig, un modelo nobre de investigación. Elio Villada Legaspi. Núm. 25. 14-Xulio- 78. Pax. 20.

As primeiras medidas pra o agro galego. Ramón Muñiz de las Cuevas. Núm. 26. 21-Xulio- 78. Pax. 8.

¿Quen quema os nosos montes? Ramón Varela Díaz. Núm. 27. 31-Agosto- 78. Pax. 9.

Franqueira: O rei do galinéiro. M.O. Teo. Núm. 30. 23 Setembro- 78. Paxs. 10-11.

Embalse de Portodemouros: enfrentamentos e detencions. Núm. 32. 6-Otono- 78. Pax. 8.

A queima. Margarita Ledo/X. Ramón Pousa. Núm. 32. 6-Otono- 78. Pax. 10-11.

A Cuota, desaxuste e discriminación. Manuel Fraguella Seoane. Núm. 33. 13-Otono- 78. Pax. 9.

Si vas ao Ribeiro. Ester Romero Casal-Pousa-Piñón. Núm. 34. 20-Otono- 78. Pax. 8.

¡E chegou a vendima! Ester Romero Casal. Núm. 34. 20-Otono- 78. Pax. 9.

Ferreira (As Nogais). Sainete caciquil. Núm. 35. 27-Otono- 78. Pax. 8.

O Ribeiro, onte e hoxe. Esther Romero Casal. Núm. 35. 27-Otono- 78. Pax. 9.

As trampas das Cámaras Agrarias. Xosé Fernández Roupar. Núm. 35. 27-Otono- 78. Pax. 12.

O abonado das terras. Ramón Varela Díaz. Núm. 36. 3-Santos- 78. Pax. 16.

¿Pra que sirve o monte? Adela Figueiroa Panisse. Núm. 36. 3-Santos- 78. Pax. 20.

Elaboración do viño con métodos automáticos. Ester Romero Casal. Núm. 37. 10-Santos- 78. Pax. 16.

O control biológico das pragas. Ramón Varela Díaz. Núm. 38. 17-Santos- 78. Pax. 16.

Transformación dos montes en praderias. Climas, chan e vexetación.

Elio Villada Legaspi. Núm. 39. 24-Santos- 78. Pax. 16.

Figueirido, uso militar dun monte comunal. Núm. 40. 1-Nadal- 78. Pax. 3 e 4.

Cada porco co seu San Martiño. Antón L. Galocha/Xosé R. Pousa. Núm. 40. 1-Nadal- 78. Pax. 8.

Transformación dos montes en praderia. Transformación mediante laboreo.

Elio Villada Legaspi. Núm. 40. 1-Nadal- 78. Pax. 16.

Moeche, 36 caserios da "marquesa".

Un val posto á venda. Antón L. Ga-

locha. Núm. 41. 8-Nadal- 78. Pax. 6.
Transformación dos montes en praderias. Transformación sin laboreo. Elio Villada Legaspi. Núm. 40. 1-Nadal- 78. Pax. 16.

O millo. Ester Romero Casal. Núm. 42. 15-Nadal- 78. Pax. 16.

Nutrientes vexetais no chan. Nitroxeno, fósforo, potasio. Ramón Varela Díaz. Núm. 43. 22-Nadal- 78. Pax. 16.

Pragas e enfermedades da vide (I). Ester Romero Casal. Núm. 44. 29-Nadal- 78. Pax. 16.

Vilagudín: que FENOSA pague, tamén, as multas democráticas. Núm. 50. 16-Febreiro- 79. Pax. 6.

Mortes e desprecio a contra do embalse de Vilasouto. Núm. 50. 16-Febreiro- 79. Pax. 6.

As leguminosas na nosa agricultura. Ramón Varela Díaz. Núm. 51. 27-Febreiro- 79. Pax. 16.

O oido. Ester Romero Casal. Núm. 52. 2-Marzo- 79. Pax. 16.

Os montes vecinais e as Cooperativas gandeiras (I). X.X. Bua. Núm. 53. 9-Marzo- 79. Pax. 16.

Os montes vecinais e as Cooperativas gandeiras (II). X.X. Bua. Núm. 54. 16-Marzo- 79. Pax. 16.

Concentración parcelaria: As duas caras posibles. Manuela Fraguella. Núm. 55. 23-Marzo- 79. Pax. 10.

Unha política contra os incendios forestais. Antonio Eiriña. Núm. 72. 27-Xulio- 79. Pax. 9.

A comercialización da carne e o leite (e 2). A carne de vacún. Xan Carlos Carrera. Núm. 72. 27-Xulio- 79. Pax. 16.

Concentración que desberdan. M. Ledo. Núm. 55. 23-Marzo- 79. Paxs. 10-11.

Congreso labrego. Núm. 58. 12-Abril- 79. Pax. 5.

Dodro e Laiño. Arreponense contra as desfeitas do ICONA. Núm. 59. 27-Abril- 79. Pax. 8.

Fora a Cuota empresarial: Embargos contra razón. Núm. 73. 14-Setembro- 79. Pax. 5.

GALVISA: O relevo dos caciques. Núm. 73. 14-Setembro- 79. Pax. 6.

Oportunismo no agro. Núm. 74. 21-Setembro- 79. Pax. 6.

Sobre a problemática do millo. Manuel A. Fernández. Núm. 75. 28-Setembro- 79. Pax. 8.

A propósito de "A comercialización do leite". Michel Vercémpest. Núm. 75. 28-Setembro- 79. Pax. 12.

Mercado do gando en Santiago: De fora chegou o caos. Núm. 77. 12-Outo- 79. Pax. 3.

Volvendo sobre da "Comercialización do leite". Xan Carlos Carrera. Núm. 77. 12-Outo- 79. Pax. 12.

As Pontes: gozar ún o traballo doutros. Núm. 80. 2-Santos- 79. Pax. 6.

Quián (A Golada). As desventuras dunha pista onde apareceron dous "Típicos". Núm. 81. 9-Santos- 79. Pax. 8.

¿Un vivo nada máis? 17 labregos coa facenda nun fio. Paco Arrizado. Núm. 82. 16-Santos- 79. Pax. 3.

A carne quedou sen precio. Xan Carlos Carrera. Núm. 82. 16-Santos- 79. Pax. 9.

¿E qué comerán os do Mercado Común? Comerán... Comerán... Capón! Paco Arrizado. Núm. 84. 30-Santos- 79. Pax. 4.

A Lei de Montes. Bernardo Fdez. Requeijo. Núm. 84. 30-Santos- 79. Pax. 5.

O Estatuto do Leite. Xan Carlos Carrera. Núm. 86. 14-Nadal- 79. Pax. 9.

A OTAN écos ollos no Barbanza?

Concentración que desberdan. M. Ledo. Núm. 55. 23-Marzo- 79. Paxs. 10-11.

Congreso labrego. Núm. 58. 12-Abril- 79. Pax. 5.

Dodro e Laiño. Arreponense contra as desfeitas do ICONA. Núm. 59. 27-Abril- 79. Pax. 8.

Fora a Cuota empresarial: Embargos contra razón. Núm. 73. 14-Setembro- 79. Pax. 5.

GALVISA: O relevo dos caciques. Núm. 73. 14-Setembro- 79. Pax. 6.

Oportunismo no agro. Núm. 74. 21-Setembro- 79. Pax. 6.

Sobre a problemática do millo. Manuel A. Fernández. Núm. 75. 28-Setembro- 79. Pax. 8.

A propósito de "A comercialización do leite". Michel Vercémpest. Núm. 75. 28-Setembro- 79. Pax. 12.

Mercado do gando en Santiago: De fora chegou o caos. Núm. 77. 12-Outo- 79. Pax. 3.

As Pontes: gozar ún o traballo doutros. Núm. 80. 2-Santos- 79. Pax. 6.

Quián (A Golada). As desventuras dunha pista onde apareceron dous "Típicos". Núm. 81. 9-Santos- 79. Pax. 8.

¿Un vivo nada máis? 17 labregos coa facenda nun fio. Paco Arrizado. Núm. 82. 16-Santos- 79. Pax. 3.

A carne quedou sen precio. Xan Carlos Carrera. Núm. 82. 16-Santos- 79. Pax. 9.

¿E qué comerán os do Mercado Común? Comerán... Comerán... Capón! Paco Arrizado. Núm. 84. 30-Santos- 79. Pax. 4.

A Lei de Montes. Bernardo Fdez. Requeijo. Núm. 84. 30-Santos- 79. Pax. 5.

O Estatuto do Leite. Xan Carlos Carrera. Núm. 86. 14-Nadal- 79. Pax. 9.

A OTAN écos ollos no Barbanza?

Concentración que desberdan. M. Ledo. Núm. 55. 23-Marzo- 79. Paxs. 10-11.

Congreso labrego. Núm. 58. 12-Abril- 79. Pax. 5.

ARTE

- Os cruciados: dende a encrucillada ao "chalet".* Felipe Senén. Núm. 0. 2-12-77. Pax. 17.
- Catro séculos baixo das lousas da escalinata.* Ma. Socorro Ortega. Núm. 1. 27-1-78. Pax. 17.
- A Vera-Cruz do Carballiño, Símbolo dun tempo.* Felipe Senén. Núm. 2. 3-2-78. Pax. 17.
- O Círculo: unha vella permanente galega.* Felipe Senén. Núm. 3. 10-11-78. Pax. 17.
- O patrimonio artístico é de todos.* Núm. 4. 17-2-78. Pax. 10.
- As minas de ouro, os ourives e as xoias da Antigueade galega.* Felipe Senén. Núm. 4. 17-2-78. Pax. 17.
- O lúo, Os Peares, outra tradición que non madureceu.* Felipe Senén. Núm. 5. 24-2-78. Pax. 17.
- Ensaios de comunicación visual.* Miguel Castelo. Núm. 5. 24-2-78. Pax. 18.
- O arte dos oleiros.* Felipe Senén. Núm. 6. 3-3-78. Pax. 17.
- A chaminé galega.* Felipe Senén. Núm. 7. 10-3-78. Pax. 17.
- Os petos das ánimas.* Felipe Senén. Núm. 8. 17-3-78. Pax. 17.
- Curros interpretado na escultura de Asorey.* Felipe Senén. Núm. 9. 24-3-78. Pax. 17.
- Raúl comezaña: un escultor popular de boxe.* Guillermo P.L. Núm. 9. 24-3-78. Pax. 18.
- Dende os buscadores de tesouros aos arqueólogos.* Felipe Senén. Núm. 10. 31-3-78. Pax. 17.
- O escultor Víctor Corral.* D.X.C. Núm. 10. 31-3-78. Pax. 18.
- O camposanto de Santa Mariña de Noia.* Felipe Senén. Núm. 11. 7-4-78. Pax. 18.
- Os laberintos de Mogor.* Felipe Senén. Núm. 12. 14-4-78. Pax. 17.
- Donón: nas mans de esgarabelladores clandestinos.* Felipe Senén. Núm. 13. 21-4-78. Pax. 17.
- San Andres de Teixido: home, mar, ceo, amor, paz.* Felipe Senén. Núm. 14. 28-4-78. Pax. 17.
- Un chanullo máis.* Enxame. Núm. 14. 28-4-78. Pax. 18.
- Vellas representacións de gaiteiros no arte do pobo.* Felipe Senén. Núm. 15. 5-5-78. Pax. 17.
- Sós por Melón.* Claudio González Pérez. Núm. 15. 5-5-78. Pax. 19.
- O acibeche e os acibecheiros composteláns.* Felipe Senén. Núm. 16. 12-5-78. Pax. 21.
- Arte galego, xeito de comunicación dun pobo.* Felipe Senén. Núm. 16. 12-5-78. Pax. 14.
- As Torres do Oeste.* Felipe Senén. Núm. 17. 19-5-78. Pax. 17.
- O culto ás penedas: pedras de namorados.* Felipe Senén. Núm. 18. 26-5-78. Pax. 17.
- Hórreos, cabaceiros, canstros, piornos.* Felipe Senén. Núm. 19. 2-6-78. Pax. 17.
- A porta dos vinteseis na Quintana dos Mortos.* Felipe Senén. Núm. 20. 9-6-78. Pax. 17.
- O coloso de Pedralba.* Felipe Senén. Núm. 21. 16-6-78. Pax. 17.
- Dende a solaina e o comedor ás galerías.* Felipe Senén. Núm. 22. 23-6-78. Pax. 17.
- Santa Eulalia de Bóveda: o culto ás augas.* Felipe Senén. Núm. 23. 29-6-78. Pax. 17.
- Os feirantes e a arquitectura do campo da feira.* Felipe Senén. Núm. 24. 6-7-78. Pax. 17.
- O esmorecer das fontes comunais.* Felipe Senén. Núm. 25. 14-7-78. Pax. 17.
- O Matamouros: o Santiago ao servizo do imperio.* Núm. 26. 21-7-78. Pax. 21.
- O moblaxe da cociña rural galega.* Felipe Senén. Núm. 27. 31-8-78. Pax. 17.
- Castelo de San Anton.* Núm. 27. 31-8-78. Pax. 18.
- Dende as arrecadas castrexas aos pendentes.* Felipe Senén. Núm. 28. 8-9-78. Pax. 17.
- A arte do ferro e da forxa.* Felipe Senén. 16-9-78. Pax. 17.
- O socalco, unha lección da inxeñería popular.* Felipe Senén. Núm. 30. 23-9-78. Pax. 17.
- Tres exposiciones de pintura e escultura.* Antonio Eiriña. Núm. 30. 23-9-78. Pax. 18.
- Carreiro: os restos de San rosendo e don Pío.* Suso Piñeiro. Núm. 31. 1-10-78. Pax. 8.
- O mosteiro de Oscieira.* Felipe Senén. Núm. 33. 13-10-78. Pax. 17.
- Os muíños na beira dos ríos.* Felipe Senén. Núm. 33. 13-10-78. Pax. 17.
- A gaita.* Felipe Senén. Núm. 34. 20-10-78. Pax. 17.
- Os carteis cubanos do ICAIC.* Núm. 34. 20-10-78. Pax. 18.
- Os grandes retablos do barroco galego.* Felipe Senén. Núm. 35. 27-10-78. Pax. 17.
- A "Tessera Hospitalis" do Castromao.* Felipe Senén. Núm. 36. 3-11-78. Pax. 17.
- O Santo Cristo de Ourense.* Felipe Senén. Núm. 37. 10-11-78. Pax. 17.
- O cenobio de San Pedro de Rocas.* Felipe Senén. Núm. 38. 17-11-78. Pax. 17.
- Mostra de cerámica.* C. Verde. Núm. 38. 17-11-78. Pax. 18.
- As lendas e a obra da Torre de Hércules.* Felipe Senén. Núm. 39. 24-11-78. Pax. 17.
- San Patricio e os cruceiros irlandeses.* Felipe Senén. Núm. 40. 1-12-78. Pax. 17.
- Alfonso Suácasas.* Pepe Barro. Núm. 41. 8-12-78. Pax. 18.
- Os encaixes e as palilleiras da Costa da Morte.* Felipe Senén. Núm. 42. 15-12-78. Pax. 17.
- A arquitectura en Galicia cando os Reis Católicos.* Felipe Senén. Núm. 43. 22-12-78. Pax. 17.
- O Belén da Catedral de Ourense.* Felipe Senén. Núm. 44. 29-12-78. Pax. 17.
- As imaxes románicas en granito da Nosa Señora.* Felipe Senén. Núm. 45. 12-1-79. Pax. 17.
- Buño perante a "Primeira Mostra de Alfareria".* Núm. 72. 27-7-79. Pax. 6.
- As adegas.* Felipe Senén. Núm. 73. 14-8-79. Pax. 17.
- A pintura de Perfecto Estévez.* Núm. 73. 14-8-79. Pax. 18.
- Colmeas, albarcas e cortizos.* Felipe Senén. Núm. 74. 21-8-79. Pax. 17.
- Francisco Xosé ou a arte do oleiro.* Felipe Senén. Núm. 74. 21-8-79. Pax. 17.
- A capela do San António de Toques.* Felipe Senén. Núm. 69. 4-7-79. Pax. 17.
- Faíde, o escultor do granito, o ortista do pobo.* Felipe Senén. Núm. 70. 11-7-79. Pax. 17.
- O Obradoiro.* Felipe Senén. Núm. 71. 18-7-79. Pax. 17.
- Buño perante a "Primeira Mostra de Alfareria".* Núm. 72. 27-7-79. Pax. 6.
- As adegas.* Felipe Senén. Núm. 73. 14-8-79. Pax. 17.
- A pintura de Perfecto Estévez.* Núm. 73. 14-8-79. Pax. 18.
- Colmeas, albarcas e cortizos.* Felipe Senén. Núm. 74. 21-8-79. Pax. 17.
- Francisco Moure, escultor do Século XVII.* Felipe Senén. Núm. 79. 19-9-79. Pax. 17.
- Xaqún Martínez: entre os grafos e a máquina.* Felipe Senén. Núm. 79. 19-9-79. Pax. 18.
- O traxe popular galego.* Felipe Senén. Núm. 82. 9-10-79. Pax. 17.
- Broz: a paisaxe da montaña de Melide na pintura.* Felipe Senén. Núm. 82. 9-10-79. Pax. 18.
- A figura do gallo na arte galega.* Felipe Senén. Núm. 83. 16-10-79. Pax. 17.
- Picasso no "Grand Palais" de París.* Domingo Prieto. Núm. 84. 23-10-79. Pax. 20.
- A cerámica "celta" de Pontecesures.* Felipe Senén. Núm. 85. 30-10-79. Pax. 17.
- Exposición de cerámica popular galego-portuguesa.* Xosé Manuel Cambriero. Núm. 85. 30-10-79. Pax. 18.
- As eiras do escampado.* Felipe Senén. Núm. 86. 7-12-79. Pax. 17.
- O oratorio mozárabe de San Miguel de Celanova.* Felipe Senén. Núm. 87. 14-12-79. Pax. 17.
- Diana da "Mostra de Outono".* Fernando V. Vilanova. Núm. 87. 14-12-79. Pax. 18.

CARTA ENTREABERTA

Sección a cargo de Dario

Xoan cabana

- O decólogo do señor alcalde.* Núm. 74. 22-Setembro-79. Pax. 6.
- Kontra ao Axuntamento.* Núm. 75. 29-Setembro-79. Pax. 6.
- Tres eran tres as filhas de Elena.* Núm. 76. 5-Outono-79. Pax. 4.

- Eche aleatorio, como di o Facundo.* Núm. 77. 12-Outono-79. Pax. 4.
- O alcalde de Fene goberna.* Núm. 78. 19-Outono-79. Pax. 6.
- Carta entraberta.* Núm. 79. 26-Outono-79. Pax. 6.
- O que sospeitamos, pasou.* Núm. 80. 2-Santos-79. Pax. 6.
- Mesas rodantes.* Núm. 81. 9-Santos-79. Pax. 6.
- Triste status de tertuliadores.* Núm. 82. 16-Santos-79. Pax. 6.
- ¡Pó, demo, fó!* Núm. 83. 23-Santos-79. Pax. 6.
- Pilatos era un anxo.* Núm. 84. 30-Santos-79. Pax. 6.
- Vinselle o rabo...* Núm. 85. 7-Nadal-79. Pax. 6.
- O grande circo corifeo.* Núm. 86. 14-Nadal-79. Pax. 6.
- Cando se trata de coner.* Núm. 87. 21-Nadal-79. Pax. 6.

CINE

- O Decamerón* Núm. 0. 2-Nadal 77. Pax. 18.
- VII Xornadas do Cine Júcaro.* Núm. 1. 27-Xaneiro-78. Pax. 8.
- Delicias Turcas.* Carlos Serantes. Núm. 1. 27 Xaneiro-78. Pax. 18.
- "La parranda".* Carlos Serantes. Núm. 2. 3-Febreiro-78. Pax. 18.
- Cine e política.* Carlos Serantes. Núm. 4. 17-Febreiro-78. Pax. 18.
- "A un dios desconocido".* Carlos Serantes. Núm. 6. 3-Marzo-78. Pax. 18.
- A guerra das galaxias.* Carlos Serantes. Núm. 8. 17-Marzo-78. Pax. 18.
- "Annie Hall".* Carlos Serantes. Núm. 13. 21-Abril-78. Pax. 18.
- "Padre padrone".* Carlos Serantes. Núm. 15. 5-Maio-78. Pax. 18.
- "Julia".* Carlos Serantes. Núm. 19. 2-2-Xunio-79. Pax. 18.
- "Las truchas".* Carlos Serantes. Núm. 22. 23-Xunio-79. Pax. 18.
- "Océano, retrato intermitente".* Carlos Serantes. Núm. 28. 8-Setembro-78. Pax. 18.
- "Solos en la madrugada".* Carlos Serantes. Núm. 31. 6-Outono-78. Pax. 18.
- "Víctimas del terrorismo".* O "corazoncito" dos imperialistas. Marcos Valcarcel. Núm. 43. 22-Nadal-79. Pax. 18.
- "La batalla de Argel".* Loval. Núm. 46. 19-Xaneiro-79. Pax. 18.
- Lorenzo Soler e o cine galego.* Loval. Núm. 50. 16-Febreiro-79. Pax. 18.
- "Flor de santidad".* Loval. Núm. 57. 6-Abril-79. Pax. 14.
- "Estado de sitio".* Reivindicación do cine político. Loval. Núm. 59. 27-Abril-79. Pax. 18.
- "Mourir à Madrid".* Loval. Núm. 60. 4-Maio-79. Pax. 18.
- O cine anti-imperialista (I).* Xosé Paz R. Núm. 69. 3-Xulio-79. Pax. 20.
- O cine anti-imperialista (III). América Latina: Colombia e Cuba.* Xosé Paz R. Núm. 70. 10-Xulio-79. Pax. 18.
- O cine anti-imperialista (IV). África: Países Árabes.* Soxe Paz R. Núm. 75. 28-Setembro-79. Pax. 18.
- O cine anti-imperialista (V). África negra e Asia.* Xosé Paz R. Núm. 78. 19-Outono-79. Pax. 18.
- Norma Rae.* Loval. Núm. 80. 2-Santos-79. Pax. 18.
- "Mama cumple cien años".* Loval. Núm. 86. 14-Santos-79. Pax. 18.

DEPORTES

O deporte galego. Alfonso Eyré. Núm. 0. 2-12-77. Pax. 15.
Acabase a perdiz. Patiño. Núm. 0. 2-12-77. Pax. 15.
A chave. Núm. 0. 2-12-77. Pax. 15.
Balance dunha campaña cinexética. A. Piñeiro. Núm. 1. 27-1-78. Pax. 15.
A billarda. Núm. 1. 27-1-78. Pax. 15.
A senán no fútbol. Núm. 1. 27-1-78. Pax. 15.
Caza. Frases tópicas. Patiño. Núm. 2. 3-2-78. Pax. 15.
Fútbol: bos resultados. Moncho Viña. Núm. 2. 3-2-78. Pax. 15.
Tres en rata. Pucheiro. Núm. 2. 10-2-78. Pax. 15.
Cazando acuáticas. Patiño. Núm. 3. 10-2-78. Pax. 15.
O billardeiro. Núm. 3. 10-2-78. Pax. 15.
Os directivos nunca perden. Uve Doble. Núm. 3. 10-2-78. Pax. 15.
A galúa dos ovos de ouro. Núm. 4. 17-2-78. Pax. 15.
Os cartos dos socios. Uve Doble. Núm. 4. 17-2-78. Pax. 15.
Boa xornada dos equipos galegos. Moncho Viña. Núm. 4. 17-2-78. Pax. 15.
A veda da lebre. Patiño e Piñeiro. Núm. 5. 24-2-78. Pax. 15.
Deporte e especulación. Uve Doble.

sas realidades atléticas. Pintor. Núm. 15. 5-5-78. Pax. 15.
O Real Club Celta. Conversa co seu presidente, sr. Arbones. Pintor. Núm. 17. 19-5-78. Pax. 15.

Homenaxe a Paco Chao, do C.D. Arenteiro. X. Alonso García. Núm. 17. 19-5-78. Pax. 15.

Sanxurxo: por un piragüismo deportivo. Manuel Vázquez Camino. Núm. 18. 26-5-78. Pax. 15.

Os mundiales do despilfarro. Moncho Viña. Núm. 18. 26-5-78. Pax. 15.
Balance no fútbol galego. Moncho Viña. Núm. 19. 2-6-78. Pax. 15.

Loyola Indauchu-Alondras: o balonman das duas nacións en loita polo ascenso. Pintor. Núm. 20. 9-6-78. Pax. 15.

Os pequenos mamíferos carnívoros. Patiño. Núm. 20. 9-6-78. Pax. 15.

Mundiales: pouco fútbol, moito bisterismo. Moncho Viña. Núm. 21. 16-6-78. Pax. 15.

O fraude Porta-Kubala destes mundiales. Pucheiro. Núm. 22. 23-6-78. Pax. 15.

Reco en Redes. Suso Piñeiro. Núm. 22. 23-6-78. Pax. 15.

Morrer o Ministro? Moncho Viña. Núm. 23. 29-6-78. Pax. 15.

O balonman galego: os equipos pagano todo. Pintor. Núm. 24. 7-7-78. Pax. 15.

A pesca e os furtivos. A. Piñeiro. Núm. 25. 14-7-78. Pax. 15.

As duas caras do "Teresa Herrera". Moncho Viña. Núm. 25. 14-7-78. Pax. 15.

Carlos Pérez, onte e hoxe dun galego campeón. Pintor. Núm. 26. 21-7-78. Pax. 15.

Cada agosto, o "Teresa Herrera". Moncho Viña. Núm. 28. 8-9-78. Pax. 15.

Diárias xornadas do fútbol galego. Moncho Viña. Núm. 29. 15-9-78. Pax. 15.

Traiñeras, "trainerillas" e bateles nas festas do setembro. M.V.E. Núm. 29. 15-6-78. Pax. 15.

A cidade deportiva da Coruña. Patiño. Núm. 30. 23-9-78. Pax. 15.

Anotacións encol da fauna. Patiño. Núm. 31. 30-9-78. Pax. 15.

A dona das fragas. Piñeiro. Núm. 31. 6-10-78. Pax. 15.

A caza que nos queda. Eliseo Alonso. Núm. 31. 6-10-78. Pax. 15.

Eladio Maia, "cudillo" dos árbitros de fútbol. Anxo. Núm. 33. 13-10-78. Pax. 15.

O ping-pong fraudeleto da Federación. Xan Canosa. Núm. 34. 20-10-78. Pax. 15.

¿Quen caza? Pucheiro. Núm. 35. 27-10-78. Pax. 15.

O fútbol, niño de intereses. Manexos no Campeonato de Empresas. Anxo. Núm. 36. 3-11-78. Pax. 15.

Motor. Coñak o auto de cara o inverno. Dario Xohán Cabana. Núm. 36. 3-11-78. Pax. 15.

O portazo a Vigo do Señor Porta. Pintor. Núm. 37. 10-11-78. Pax. 15.

Portero galego do Real Madrid: Miguel Anxo. Pintor. Núm. 38. 17-11-78. Pax. 15.

O árbitro, víctima propiciatoria. Anxo. Núm. 39. 24-11-78. Pax. 15.

O deporte nas nossas aldeas. P. Viz. Núm. 46. 19-1-79. Pax. 15.

Calendario Automovilista Galego. Xosé Leandro Castellano Bouzón. Núm. 46. 19-1-79. Pax. 15.

XII Trofeo Concello de Cangas de Morrazo. Pintor. Núm. 47. 26-1-79. Pax. 15.

O armiño e a donosiña. Patiño. Núm. 47. 26-1-79. Pax. 15.

O Celta parece rexurdir. Timoteo. Núm. 48. 2-2-79. Pax. 15.

Mirarse no espello. Pintor. Núm. 48. 2-2-79. Pax. 15.

Balance dunha tempadada de caza. Patiño. Núm. 49. 9-2-79. Pax. 15.

Motorismo, espectáculo de masas. Núm. 49. 9-2-79. Pax. 15.

O Pontevedra, o millor. Timoteo. Núm. 50. 16-9-79. Pax. 15.

En Pasarón, moita lama e pouco fútbol.

Núm. 5. 24-2-78. Pax. 15.

Pinilla: oitenta e catro anos dun home que viviu o fútbol. Velaquinte e Manuel Batán. Núm. 6. 3-3-78. Pax. 15.

Axelle Liboreiro, trinta e oito veces internacional co R.C. Celta. Pintor e Sabela. Núm. 7. 10-3-78. Pax. 15.

Xornada favorable pra os equipos galegos. Moncho Viña. Núm. 7. 10-3-78. Pax. 15.

Fútbol. Rei Tapias: os dereitos dos xogadores. Pintor e Velaquinte. Núm. 8. 17-3-78. Pax. 15.

A cana nos río. Eliseo Alonso. Núm. 8. 17-3-78. Pax. 15.

Represión no R.C. Deportivo. Moncho Viña. Núm. 9. 24-3-78. Pax. 15.

Fernando Insua Amigo, 52 anos coa cana pola beira do río. Pintor. Núm. 10. 31-3-78. Pax. 15.

Traiñeras. Catorce mariñeiros galegos duas veces campéons. Velaquinte e Pintor. Núm. 11. 7-4-78. Pax. 15.

Escopetas de balins. Patiño. Núm. 12. 14-4-78. Pax. 15.

A publicidade e os trofeos. Carlos Durán. Núm. 12. Pax. 15.

O fútbol infantil galego. Pintor. Núm. 13. 21-4-78. Pax. 15.

¿Son rentables as aves? Patiño. Núm. 14. 28-4-78. Pax. 15.

Celta-Deportivo. Irmandade no partido. Moncho Viña. Núm. 14. 28-4-78. Pax. 15.

Estanslao Durán Calvo: unha das no-

bol. Pintor. Núm. 50. 16-2-79. Pax. 15.

Motorismo. Núm. 50. 16-2-79. Pax. 15.

Un cañador galego na emigración forzosa (I). Caza menor. Piñeiro. Núm. 51. 23-2-79. Pax. 15.

A xornada abultadas derrotas. Timoteo. Núm. 51. 23-2-79. Pax. 15.

Caza maior. Un cañador galego na emigración forzosa (II). Piñeiro. Núm. 51. 23-2-79. Pax. 15.

A xornada: Malos resultado. Timoteo. Núm. 54. 16-3-79. Pax. 15.

Motos e ecoloxía. X. L. Gallego. Núm. 54. 16-3-79. Pax. 15.

IV Subida ás Neves. Xosé Leandro Castellano Bouzón. Núm. 55. 23-3-79. Pax. 15.

Celta-Intima. Un partido que daba o trunfo no campeonato. Pintor. Núm. 55. 23-3-79. Pax. 15.

Somente ganou o Ourense. Timoteo. Núm. 56. 30-3-79. Pax. 15.

A desatenção das instalacións e da Educación Física. Núm. 58. 12-4-79. Pax. 15.

Rallie de Tui. Xosé Leandro Castellano Bouzón. Núm. 59. 27-4-79. Pax. 15.

Motorismo e Ecoloxía. Carta aberta a X. L. Gallego. Patiño. 4-5-79. Pax. 15.

Iribar: más alá dun gran portero de fútbol. Pintor. Núm. 61. 11-5-79. Pax. 15.

O fútbol, é deporte redentor da mocidade vilega? Pintor. Núm. 62. 18-5-79. Pax. 15.

O celta: deixado da man. Pintor. Núm. 67. 22-6-79. Pax. 15.

O comercio do fútbol. Pucheiro. Núm. 68. 28-6-79. Pax. 15.

O celta, é equipo nacional galego? Pucheiro. Núm. 68. 28-6-79. Pax. 15.

Rallie de Ourense. Xosé Leandro de Arcadel. Núm. 69. 6-7-79. Pax. 15.

Os deportes no vrán. Pucheiro. Núm. 70. 13-7-79. Pax. 15.

Histórias dun vello trampeiro. A. Piñeiro Seage. Núm. 70. 13-7-79. Pax. 15.

O deporte na escola. Xosé Manuel Iglesias. Núm. 72. 27-7-79. Pax. 15.

C.C. Veracruz: un clube popular. Núm. 73. 14-9-79. Pax. 11.

Spol, un exemplo. Núm. 74. 21-9-79. Pax. 13.

Fútbol. Porta manda. Núm. 75. 28-9-79. Pax. 15.

A caza, tan perdo... Patiño. Núm. 75. 28-9-79. Pax. 15.

Lugo exporta atletas. A desfeita dun deporte. X. M. González. Núm. 76. 5-10-79. Pax. 15.

Deporte esquecido. as carreiras pedestres. Pucheiro. Núm. 77. 12-10-77. Pax. 15.

Partido España-Portugal: outro montaxe de Porta. A. Eyré. Núm. 77. 12-10-77. Pax. 15.

Os cartos van a Madrid. O Lugo Atlético obrigado a retirarse da competición por falla de campo. Pucheiro. Núm. 78. 19-10-79. Pax. 15.

O deporte na conciencia nacional. A. Eyré. Núm. 78. 19-10-79. Pax. 15.

Tour d'Europe. Xosé Leandro Castellano Bouzón. Núm. 78. 19-10-79. Pax. 15.

Briyo: outro portero cara a España. Pucheiro. Núm. 79. 26-10-79. Pax. 15.

O canto dun peso. Alfonso Eyré. Núm. 79. 26-10-79. Pax. 15.

Vilagarcía: a policía ocupou outra vez o Pabellón. Núm. 80. 2-11-79. Pax. 15.

Accidentes na caza. Patiño. Núm. 80. 2-11-79. Pax. 15.

Dan más golpes os caciques que o boxeo. Alfonso Eyré. Núm. 81. 9-11-79. Pax. 15.

Aos caz

EIREXA E CREENCIAS RELIXIOSAS

O patrimonio eclesiástico. Francisco Carballo. Núm. 18. 26-Maio-78. Pax. 9.
Os milagros de Amil. Núm. 28. 8-Setembro-78. Pax. 6.
Primeria romaxe da Eirexa galega. Núm. 30. 23-Setembro-78. Pax. 4.
Este neno iba pra cura. Antón L. Galocha. Núm. 34. 20-Outono-78. Paxes. 10-11.
P. Graña. Cura molesto, galego e popular. Antón L. Galocha. Núm. 43. 28-Nadal-78. Pax. 10-11.
Samos. Agonia de clero feudal. Lois Celeiro. Núm. 46. 19-Xaneiro-79. Paxes. 10-11.
Maceda (Ourense). En defensa dun cura. Núm. 47. 26-Xaneiro-79. Pax. 6.
Xan Pablo II: Mauter o consercadurismo. J.J. Navarro/Llatzer Moix. Núm. 49. 9-Febreiro-79. Pax. 14.
¿Existe a Eirexa galega?. Lois-Humberto. Núm. 63. 25-Maio-79. Pax. 12.
Días 29 de xunio a 1 de xullo, derradeira sesión do Concilio galego. Váctantes no Espíscopado. Daniel do Souto. Núm. 68. 28-Xunio-79. Pax. 5.
II Romance de galegos cristianos. Daniel do Souto. Núm. 74. 21-Setembro-79. Pax. 6.
A eirexa, os crentes e o Estado na URSS. Anxel Ruas Vázquez. Núm. 84. 30-Santos-79. Pax. 12.

ENSINO

Ourense: Nenos sen escola, mestres sen traballo. Jáucaro. Núm. 0. 2-12-77. Pax. 6.
Desvestir a un santo. Jáucaro. Núm. 2. 3-2-78. Pax. 6.
Becerrea: especular co pan dos nenos. Paco Arrizado. Núm. 3. 10-2-78. Pax. 3-4.
Mestres trasladados: a falla de planificación. Núm. 8. 17-3-78. Pax. 3.
Asistentes sociales pechados. Núm. 8. Pax. 6.
Dumba banda os caciques. Noutra nenos, mestres e pais. Lois Celeiro. Núm. 11. 7-4-78. Pax. 10-11.
Folga de mestres con carácter oficial. Núm. 13. 21-4-78. Pax. 4.
O enmarque político da reforma universitaria ERGA-UTEG. Núm. 18. 26-5-78. Pax. 12.
A universidade como unha institución corrompida. Núm. 21. 16-6-78. Pax. 5.
Os estudiantes patriotas sen legalizar. Núm. 21. Pax. 6.
Investigación universitaria, alleamiento e despilfarro. Núm. 22. 23-6-78. Paxes. 3-4.
Castriz: defensa popular dumba escola. Núm. 22. Pax. 5.
Os suspensos, outra forma de selecti-

vidade. Núm. 22. Pax. 8.
Escola de minusválidos, abandonada. Paco Arrizado. Núm. 24. 7-7-78. Pax. 6.
O ensino nunha Galicia en proceso de descolonización. Francisco Rodríguez. Núm. 26. 21-7-78. Pax. 11.
Mestres: traballar no propio país. Núm. 27. 31-8-78. Pax. 8.
Nenos: recuperar a escola. Núm. 27. Pax. 8.
A suba das tasas académicas. Núm. 30. 23-9-78. Pax. 5.
Manipulación no conflicto dos mestres. Núm. 30. Pax. 6.
A universidade politécnica de Galicia. Xaquín de Acosta Biras. Núm. 31. 1-10-78. Pax. 9.
Un colexio fantasma. Núm. 32. 6-10-78. Pax. 8.
Formalismo e ideoloxía. César Varela. Núm. 37. 10-11-78. Pax. 9.
¿Galego na escola? a ley deles e as nosas razons. M. Pilar García Negro. Núm. 40. 1-12-78. Pax. 12.
Mestres desplazados. Núm. 43. 22-12-78. Pax. 8.
A nosa realidade soio-pedagóxica. Núm. 45. 12-1-79. Pax. 8.
Maxisterio (Santiago): o acentifismo dumba profesion. Núm. 49. 9-2-79. Pax. 6.
Santiago. O instituto politécnico ao ar. Núm. 52. 2-3-79. Pax. 5.
Nen matemática nin moderna, senón delito. Antón Alonso. Núm. 52. Pax. 9.
A folga da patronal no ensino privado. César Varela. Núm. 56. 30-3-79. Pax. 5.
Un so ensino nunha lingua só. M. Pilar García Negro. Núm. 61. 11-5-79. Pax. 16.
A selectividade e a autoorganización dos estudantes. Manuel López Foxo. Núm. 64. 1-6-79. Pax. 12.
O esame ba ser corregido. Núm. 66. 15-6-79. Pax. 6.
O artificio trámite de "dar" becas. Núm. 67. 22-6-79. Pax. 8.
Concurso galego para os mestres. Núm. 70. 13-7-79. Pax. 5.
O preescolar na casa: unha experiencia colonial máis. P.R.X. Núm. 71. 20-7-79. Pax. 5.
Outra volta, as Xornadas. Núm. 72. 27-7-79. Pax. 5.
III Xornadas do Ensino: simposium cultural polo uso pleno do noso idioma. Núm. 75. 28-9-79. Pax. 6.
O problema escolar de Fene: a administración prometeu todo. Núm. 75. Pax. 8.
Os comienzos do curso no E.X.B. Xosé Paz. Núm. 77. 12-10-79. Pax. 8.
A.T.S. nun admitidos en Medicina. Núm. 79. 26-10-79. Pax. 6.
O decreto amosa as "entretelas": os especialistas do idioma desprazados. Núm. 80. 2-11-79. Pax. 4.
O Estado, nemigo do ensino estatal. Felisa Castro. Núm. 80. Pax. 5.
A vivenda e cara en Santiago. Núm. 80. Pax. 8.
FP: todo por arranxar. Laiño. Núm. 82. 16-11-79. Pax. 6.
Víctimas e mestres pola millora do E.X.B. Núm. 82. Pax. 8.
illegais...! X. A. Taboada. Núm. 82. Pax. 12.
No politécnico de Vigo: pingas, charcas, roubos continuados... Núm. 86. 14-12-79. Pax. 5.
A represión lingüística no ensino: as instancias oficiais non dialogan. Núm. 87. 21-12-79. Pax. 5.

ENTREVISTAS

- CARBALLO CALERO: Do galesgo-mo e da lingua. Antón L. Galocha. Núm. 0. Pax. 9.
XAN VILANOVA: Medicina cura ao país. Antón L. Galocha. Núm. 1.
CARLOS SUAREZ: Pueblo canario unido. Lois Celeiro. Núm. 2.
UTECO-CORUNA: Un traballador na presidencia. Xeuxi Piñeiro. Núm. 3.
CARLOS ALONSO DEL REAL: Da unidade europea á superstición galega. Núm. 4.
FÉLIX ALFONSIN NUÑEZ: co leite de eiqui pra acola. Antón L. Galocha. Núm. 5.
ABAD FLORES: A ambigüedad dos bos deseños. Paco Arrizado. Núm. 6.
ANTON SANTAMARINA: estudar, estudar... o idioma. Antón L. Galocha e Lois Celeiro. Núm. 7.
CASTELAO OXE: estamos fartos de ser unha colonia. Núm. 8.
SAN PEDRO, SENADOR REAL: creo no federalismo. Xosé L. G. La-bandeira e Palo Viz. Núm. 9.
MONSEÑOR ARAUXO: Cecais si, pero... Núm. 10.
PILAR VAZQUEZ CUESTA: contra toda artificialidade. Margarita Ledo. Núm. 11.
FONTENLA MENDEZ: galeguismo na República. Xosé R. Pousa. Núm. 12.
EVA FOREST: esta e a fase do cí-nismo. Margarita Ledo. Núm. 13.
AGRELO HERMO: e moi pobo quen nos legalizou. Margarita Ledo. Núm. 14.
ALFONSO SASTRE: estiven sempre pola militancia do intelectual. Margarita Ledo. Núm. 15.
GARCIA-SABELL: A xente vai calibrando moi bem... Margarita Ledo. Núm. 16.
XOSE BAR BOO: o técnico non é unha persona aseptica. Xosé R. Pousa. Núm. 17.
ISAAC DIAZ PARDO: contra o esperanto na arte. Margarita Ledo. Núm. 18.
ANXEL FOLE: un narrador a pelo. M. Ledo. Núm. 61. Paxes. 14-15.
POR UNHA COSTA BASCA NON NUCLEAR: A. Freixomil. Núm. 62.
EZEQUIEL ANDER-EGG: a voltas co desenrollo... Pablo Viz. Núm. 63.
GONZALO DE LA HUERGA: e lexítimo ser un xuez galego. M. Ledo. Núm. 64.
ALFONSO SUCASAS: non hay cor, hay forinas. Pepe Barro e M. Ledo. Núm. 65.
ANTONIO ROSON: na oposición, armonizando. M. Ledo. Núm. 67.
ANNA TURBAU: retrato de un fotógrafo. Núm. 68.
ACUÑA CASTROVIEJO: conocer u pasado para comprender Galicia. Xulião Gaioso e Pepe Barro. Núm. 69.
J. FONTAINE: sobre prisciliano, o heresiario decapitado. Bieito Iglesias e Xulio Gaioso. Núm. 71.
PEREIRA DE MOURA: Agora que Revolución está a comezar. M. Ledo. Núm. 72.
CARLOS MEJIA GODOY: no más un modesto vocero. Xosé M. Blanco e Agustín Malvido. Núm. 73.
MANUEL COLMEIRO: pintar fora o que viviu aquí. M. Ledo. Núm. 74.
XOSE SESTO: o libro de Xerardo ten moito de falso. Núm. 75.
PAZ ANDRADE: Emiliiano Iglesias rouboounos as actas. F.L. Corral. Núm. 76.
DOMINGO MERINO: alcalde da autonomía. Xosefina L. Corral. Núm. 77.
PEDRO LUACES: europa, último reduto do colonialismo. M. Ledo. Núm. 78.
VANESSA: "ano internacional do neno... brrr!" Ana Castelao e M. Ledo. Núm. 79.
ANTONIO ALVAREZ RODRIGUEZ: sempre se me deu po los postos directivos. Alfonso Eyré. Núm. 80.
LUIS SOBRADO: non sei... necesitaria dos estatutos. Xoxé F. L. Corral e Xosé M. González. Núm. 81.
PEPE DOMINGO CASTAÑO: trunfando a miña maneira. Lois Celeiro e Pablo Viz. Núm. 82.
SAUL PILLALTA: unha, duas, tres, moitas nicaraguas. X.L.G. La-bandeira e Manuel Veiga Taboada. Núm. 83.
ALBALAT LOIS: a profesionalización da arquitectura. Xosefina L. Corral. Núm. 84.
HERNESTO JANEIRO, O CORCHEIRO: é o principal nemigo? pois os galegos desleigados. M. Ledo. Núm. 85.
LOIS DIEGUEZ: somos radicais porque somos galegos. Paco Arrizado. Núm. 86.
ENRIQUE VIDAL ABASCAL: polifacética en galego. Xosefina L. Corral. Núm. 87.

IDIOMA

O xénero dos substantivos Xosé Martíño Montero Santalla. Núm. 0. 2-12. Pax. 19.
Non se usa o apóstrofo. Xosé Martíño Montero Santalla. Núm. 1. 27-1-78. Pax. 17.
Asterix "in Gallaecia". X.M. González. Núm. 3. 10-2-78. Pax. 17.
"Esgrevio" non significa "agrexio". Xosé Martíño Montero Santalla. Núm. 4. 17-2-78. Pax. 17.
Ideoloxía antigalecta en Galicia ou o galego é pecado. X.I. Taibo. Núm. 5. 24-2-78. Pax. 17.
Sobre "que, qui", en galego. Xosé Martíño Montero Santalla. Núm. 5. 24-2-78. Pax. 12.
Os cultismos. X.M. M. S. Núm. 6. 3-3-78. Pax. 17.
"Non dou feito..." Ma. Pilar García Negro. Núm. 7. 10-3-78. Pax. 17.
"Humano" por "human". Xosé Martíño Montero Santalla. Núm. 8. 17-3-78. Pax. 17.

Da "Ciencia" e outras cousas. Ma. Pilar García Negro. Núm. 12. 14-4-78. Pax. 17.

"Seica tolleaches..." Ma. Pilar García Negro. Núm. 13. 21-4-78. Pax. 17.
"Tche moi feitíño". María Pilar García Negro. Núm. 14. 28-4-78. Pax. 17.
Un problema de ortografía: o "X" ou o "S". M.P.G.N. Núm. 15. 5-5-78. Pax. 17.

A cooficialidade, unha nova táctica asimilista. Francisco Rodríguez. Núm. 16. 12-5-78. Pax. 11.

Os pronomes e as suas contracciones. M.P.G.N. Núm. 16. 12-5-78. Pax. 21.

Cata aberta a Rodriguez Lapa. Manuel Miragaia. Núm. 17. 19-5-78. Pax. 12.

Arquitecto, técnica, e outras cousas. M.P.G.N. Núm. 17. 19-5-78. Pax. 17.

Os acentos. M.P.G.N. Núm. 18. 26-5-78. Pax. 17.

"Vou falar" e non "vou a falar". M.P.G.N. Núm. 19. 2-6-78. Pax. 17.

Nado, non nascido. M.P.G.N. Núm. 20. 9-6-78. Pax. 17.

Tranquilo, non tranquilo. M.P.G.N. Núm. 21. 16-6-78. Pax. 17.

O "Lusitanismo": enfermedade infantil do nacionalismo. Darío Xohán Cabana. Núm. 22. 23-6-78. Pax. 12.

A "geada" e más o seseo. M.P.G.N. Núm. 22. 23-6-78. Pax. 17.

O meu barco, non meu barco. M.P.G.N. Núm. 23. 29-6-78. Pax. 17.

Do "Lusitanismo" e outras supostas ameaças. Xosé-Maria Monterroso Devesa. Núm. 24. 7-7-78. Pax. 12.

"Esperámosvos" non "vos esperamos". M.P.G.N. Núm. 24. 7-7-78. Pax. 17.

Onde se gaban, na que se refiren. M.P.G.N. Núm. 25. 14-7-78. Pax. 17.

Castelao e o idioma. M.P.G.N. Núm. 26. 21-7-78. Pax. 17.

Resposta aberta a M. Miragaia. Manuel Rodríguez Lapa. Núm. 27. 31-8-78. Pax. 12.

Cansou, non cansouse. M.P.G.N. Núm. 27. 31-8-78. Pax. 17.

Na beira do Miño. Xosé Ramón Peña. Núm. 28. 8-9-78. Pax. 12.

Cómo se afirma e cómo se nega. M.P.G.N. Núm. 28. 8-9-78. Pax. 17.

Actos, non áitos. M.P.G.N. Núm. 29. 16-9-78. Pax. 17.

Os topónimos. M.P.G.N. Núm. 30. 23-9-78. Pax. 17.

Non me acorda o que fixo. M.P.G.N. Núm. 31. 1-10-78. Pax. 17.

Fixera, non había feito. M.P.G.N. Núm. 31. 6-10-78. Pax. 17.

"Crétos" de campaña. M.P.G.N. Núm. 33. 13-10-78. Pax. 17.

Ou coidades que en Madrid dormen, bo?. Xosé-Maria Monterroso Devesa. Núm. 34. 20-10-78. Pax. 12.

A tarde e o serrán. Lusco e fusco. M.P.G.N. Núm. 34. 20-10-78. Pax. 17.

Os sonidos do noso idioma. M.P.G.N. Núm. 35. 27-10-78. Pax. 17.

Algo sobre preposiciones (I). M.P.G.N. Núm. 36. 3-11-78. Pax. 17.

Algo sobre preposiciones (e II). M.P.G.N. Núm. 37. 10-11-78. Pax. 17.

"Os dominadores aprenderon de nós?". Margarita Ledo. Núm. 38. 17-11-78. Pax. 6.

Sobre o noso idioma. M.P.G.N. Núm. 38. 17-11-78. Pax. 6.

O xénero dos nosos nomes. M.P.G.N. Núm. 40. 1-12-78. Pax. 17.

¿Galego e/ou portugués?. Carlos Durán. Núm. 41. 8-12-78. Pax. 17.

A diferencia entre pobo e vila. M.P.G.N. Núm. 41. 8-12-78. Pax. 17.

Os diminutivos. M.P.G.N. Núm. 42. 15-12-78. Pax. 17.

Os nomes dos meses. M.P.G.N. Núm. 43. 22-12-78. Pax. 17.

A nosa lingua despois da Constitución. Manuel López Foxo. Núm. 44. 29-12-78. Pax. 12.

Algo sobre ortografía (I). M.P.G.N. Núm. 44. 29-12-78. Pax. 17.

Algo sobre ortografía (II). M.P.G.N. Núm. 45. 12-1-79. Pax. 17.

IDIOMA GALEGO, IDIOMA OFICIAL. Multas de a medio millón. Núm. 46. 19-1-79. Pax. 5.

Encol da encuesta sobre do idioma aos pais dos alumnos. X. Rodríguez. Núm. 46. 19-1-79. Pax. 12.

O Decreto M.P.G.N. Núm. 77. 12-10-79. Pax. 9.

Curso de lingua: cero. M.P.G.N.-X.M.

D. Núm. 77. 12-10-79. Pax. 19.

Curso de lingua: unha. M.P.G.M.-X.

M.D. Núm. 78. 19-10-79. Pax. 19.

Curso de lingua: duas. M.P.G.N.-X.

M.D. Núm. 79. 26-10-79. Pax. 19.

Curso de lingua: tres. M.P.G.N.-X.M.

D. Núm. 80. 2-11-79. Pax. 19.

Curso de lingua: catro. M.P.G.N.-X.

M.D. Núm. 81. 9-11-79. Pax. 19.

Preocupación polas formas. Moncho Arxiz Fidalgo. Núm. 83. 23-11-79.

Pax. 12.

Curso de lingua: cinco. M.P.G.M.-X.

M.D. Núm. 83. 23-11-79. Pax. 19.

Curso de Lingua: seis. M.P.G.N.-X.

M.D. Núm. 84. 30-11-79. Pax. 19.

Após o Decreto, chega a represión.

lingüística. X.M. González. Núm. 85.

7-12-79. Pax. 5.

Curso de lingua: sete. M.P.G.N.-X.

M.D. Núm. 86. 7-12-79. Pax. 19.

Represión "bilingüista" empeza a

campaña. Núm. 86. 14-12-79. Pax. 6.

Curso de lingua: oito. M.P.G.N.-X.

M.D. Núm. 86. 14-12-79. Pax. 19.

Curso de lingua: nove. M.P.G.N.-X.

M.D. Núm. 87. 21-12-79. Pax. 19.

NENOS

Unha vez era un neno... Carme Ferreira. Núm. 11. 7-4-78. Pax. 20.

O dibuixo infantil como manifestación creativa ou alienadora. Xisela Oteiza. Núm. 33. 13-10-78. Pax. 20.

A protección ao neno na URSS. Pomba Navarro. Núm. 45. 12-1-79. Pax. 20.

O que foi noticia pra os nenos. Núm. 45. Pax. 11.

No Ano Internacional do Neno; o neno e a escola. Cipriano Luís Jiménez Casa. Núm. 65. 8-6-79. Pax. 9.

No Ano Internacional do Neno: mestres e pais no entorno escolar do neno. Cipriano L. Jiménez. C. Núm. 67. 22-6-79. Pax. 20.

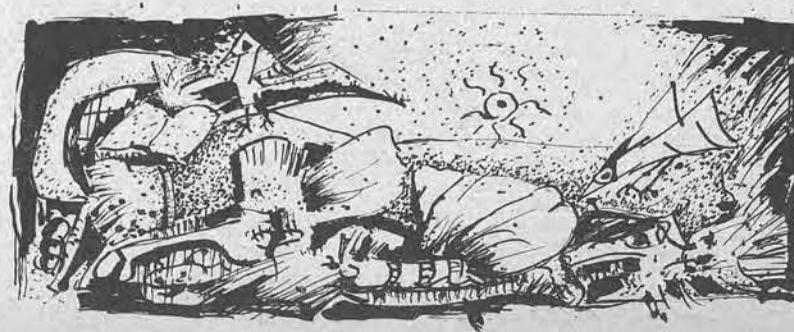
Urugaiy, Ano do Neno. Manuel Riveiro Loureiro. Núm. 68. 28-6-79. Pax. 12.

A expresión dos Nenos. J. Barja de Quiroga. Núm. 75. Pax. 19.

Os Nenos: menos "protección" e mais respeito. Carme Fernández. Núm. 79. Pax. 8.

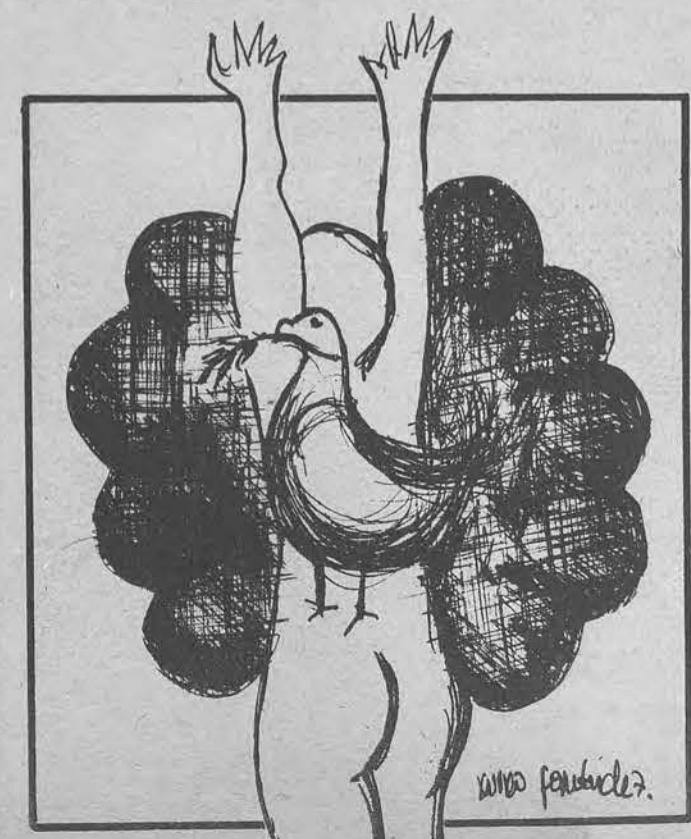

Xa cho teño dito. María Pilar García Negro. Núm. 9. 24-3-78. Pax. 17.
Amargacheme ben... Ma. Pilar García Negro. Núm. 10. 31-3-78. Pax. 17.
Iai ben tempo que non o vexo... Ma. Pilar García Negro. Núm. 11. 7-4-78. Pax. 17.

GUERRA CIVIL E REPRESIÓN

Carbal: a lembranza duns mártires. M. Otero. Núm. 58. 12-4-79.
Euskadi: A represión e boxe mais brutal. R.L. Núm. 58. 12-4-79.
Baldao: Agora a represión contase por millóns. Margarita. Ledo. Núm. 65. 8-6-79. Pax. 3-4.
Piloto o último guerrilleiro. A. Eyré/M. Ledo. Núm. 70. 13-7-79. Pax. 10-11.
O último guerrilleiro: os papeles do piloto. A. Eyré/M. Ledo. Núm. 71. 20-7-79. Pax. 6.
... *Campo de concentración (I).* Xosé Fina López Corral. Núm. 74. 21-8-79. Pax. 8.
Presos de San Simón: Ben sabíamos onde os levaban. Xosefina López Corral. Núm. 76. 5-10-79. Pax. 10-11.
Correos traslada a un concello do Bloque. Núm. 79. 31-10-79. Pax. 6.
Así salvei a vida (I). X.R. Pousa Núm. 33. 13-10-78. Pax. 10-11.
Así salvea a vida (II). X.R. Pousa Núm. 35. 27-10-78. Pax. 10-11.
A NOSA TERRA no Xurzado. Núm. 36. 3-11-78. Pax. 5.
A nosa directora, absolta. Núm. 40. 1-12-78. Pax. 19.

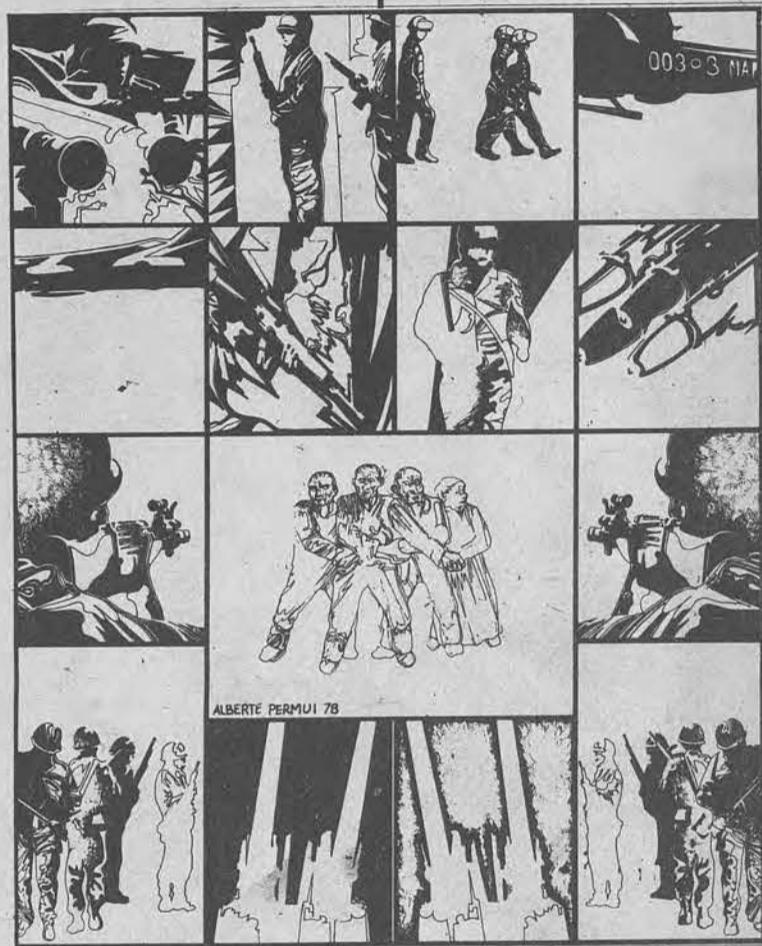

MUNDO

Comité de cooperación entre emigrantes e holandeses. Carlos Dias. Núm. 0. 2-XII. Pax. 14.
O viage de Sadat. Núm. 0. 2-XII-77. Pax. 14.
Legalizar a Israel. X.A. Gaciño. Núm. 0. 2-XII-77. Pax. 14.
A crisis portuguesa. Antonio Pereira Dasílva. Núm. 1. 27-1-78. Pax. 14.
Inglatera, balance conservador. Carlos Durán. Núm. 1. 27-1-78. Pax. 14.
Vietnam, pola hexemónia en Indochina. Xosé Antonio Gaciño. Núm. 1. 27-1-78. Pax. 14.
Inglaterra: as autopistas, en cuestión. Carlos Durán. Núm. 2. 3-11-78. Pax. 14.
Portugal: xiro á dereita. Antonio Pereira Dasílva. Núm. 2. 3-11-78. Pax. 14.
Italia: o feito do "eurocomunismo". X.A. Gaciño. Núm. 2. 3-11-78. Pax. 14.
O Goberno británico acusado de tortura. Carlos Durán. Núm. 3. 10-11-78. 10-11-78. Pax. 14.
Brasil, diverxencias frente ás multinacionais. Núm. 3. 10-11-78. Pax. 14.
Rodesia: o réxime branco tamboalase. X.A. Gaciño. Núm. 3. 10-11-78. Pax. 14.
Francia: Ofensiva dereita cara o voto do medo. J.J. Navarro. LL. Moix. Núm. 4. 17-11-78. Pax. 14.
Nicaragua, mobilización antisomocista. Pedro Luaces. Núm. 4. 17-11-78. Pax. 14.
O conflicto eiope-somali: as heridanças do colonialismo. X.A. Gaciño. Núm. 4. 17-11-78. Pax. 14.
Marinieiros frente á flota USA. Cambre Mariño. Núm. 5. 24-11-78. Pax. 14.
Londres. Conservadores e neonazis contra os inmigrados. Carlos Durán. Núm. 5. 24-11-78. Pax. 14.
Eleccións en Francia. X.A. Gaciño. Núm. 5. 24-11-78. Pax. 14.
O segundo frente da OTAN no Mediterráneo. Núm. 6. 3-11-78. Pax. 14.
Inglaterra. O "equilibrio" informativo. Carlos Durán. Núm. 6. 3-11-78. Pax. 14.
Canarias: África emplazada. X.A. Gaciño. Núm. 6. 3-11-78. Pax. 14.
A BBC produce programas en 31 idomas, hai anos tamén emitía en galego. Ricardo Palmás. Núm. 7. 10-11-78. Pax. 14.
Os brancos rodesianos non queren rendirse. X.A. Gaciño. Núm. 7. 3-11-78. Pax. 14.
Italia: governo de compromiso parlamentario. Jordi Mingue. Núm. 8. 17-11-78. Pax. 14.
Guatemala. Inestabilidade política nun contexto dependente. X.A. Gaciño. Núm. 8. 17-11-78. Pax. 14.
Secuestro de Aldo Moro. Oportunidad americana frente ao governo de compromiso. LL. Moix. Núm. 9. 11-78. Pax. 14.
Francia: afianzouse o presidencialismo. JJ. Navarro. Núm. 9. 24-11-78. Pax. 14.
A penúltima etapa dun proceso xenocida. X.A. Gaciño. Núm. 9. 24-11-78. Pax. 14.
A penúltima etapa dun proceso xenocida. X.A. Gaciño. Núm. 9. 24-11-78. Pax. 14.
"Dia da Patria Palestina". Núm. 10. 31-11-78. Pax. 10-11.
¿Qué son as brigadas roxas? JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 10. 31-3-78. Pax. 14.
Israel sigue desobedecendo á ONU. Gaciño. Núm. 10. 31-3-78. Pax. 14.
Vietnam expulsa aos negociantes chinos. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 21. 16-6-78. Pax. 14.
Ocenociclo de Armenia. Gaciño. Núm. 21. 16-6-78. Pax. 14.
A sucesión de Leone, presidente cristiano e home de negocios. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 22. 23-6-78. Pax. 14.
Bretaña. Os complices da marea negra. JJ. Navarro. Núm. 11. 7-4-78. Pax. 14.
Nova política de expansión USA. LL. Moix. Núm. 11. 7-4-78. Pax. 14.
Un viaxe imperialista de tanteo. Gaciño. Núm. 11. 7-4-78. Pax. 14.
Inglaterra: éxiro a dereita? Carlos Durán. Núm. 12. 14-4-78. Pax. 14.
A Internacional Socialista de xira por América. X.Cambre Mariño. Núm. 12. 14-4-78. Pax. 14.
A fragilidade política do Mediterráneo. Gaciño. Núm. 12. 14-4-78. Pax. 14.
Portugal. Desestabilización e novo proyecto otelista. Amelia Campos.

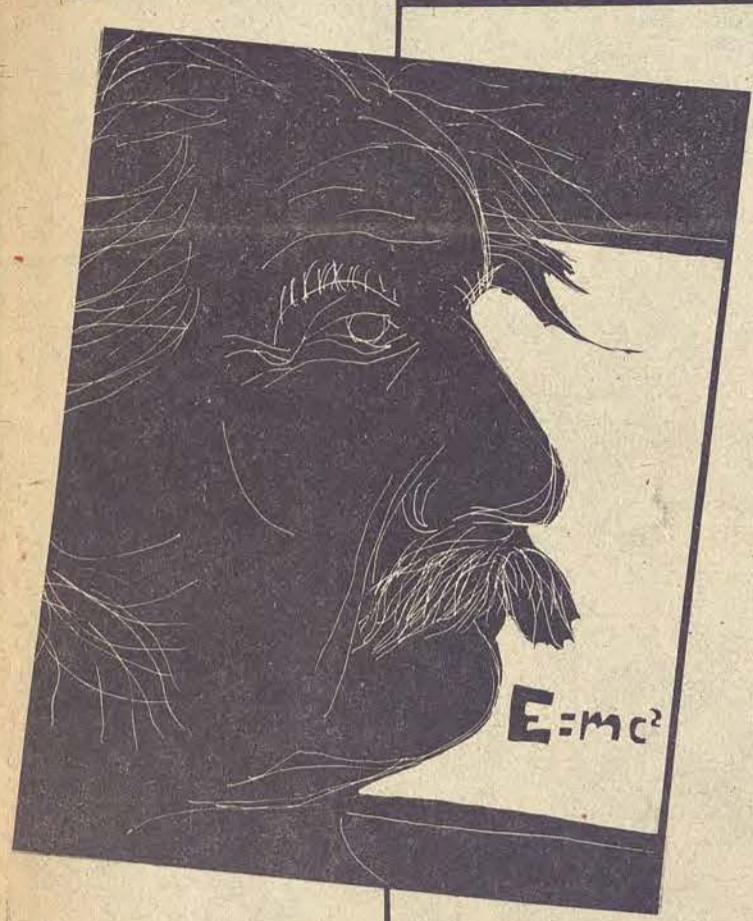
Núm. 13. 21-4-78. Pax. 14.
Pinochet cambia a faciana. Gaciño. Núm. 13. 21-4-78. Pax. 14.

Canle de Panamá: a hipoteca da independencia. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 14. 28-4-78. Pax. 14.
Facenda, consenso e formalismo. Carlos Durán. 28-4-78. Pax. 14.
Independentismo de dereitas nas Azores. Gaciño. Núm. 14. 28-4-78. Pax. 14.
Conversas SALT. Limitación do arsenial atómico. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 15. 5-5-78. Pax. 14.
Afranistán xira a esquerda. Gaciño. Núm. 15. 5-5-78. Pax. 14.
A biaxe de Brejnev a Alemania. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 16. 12-5-78. Pax. 18.

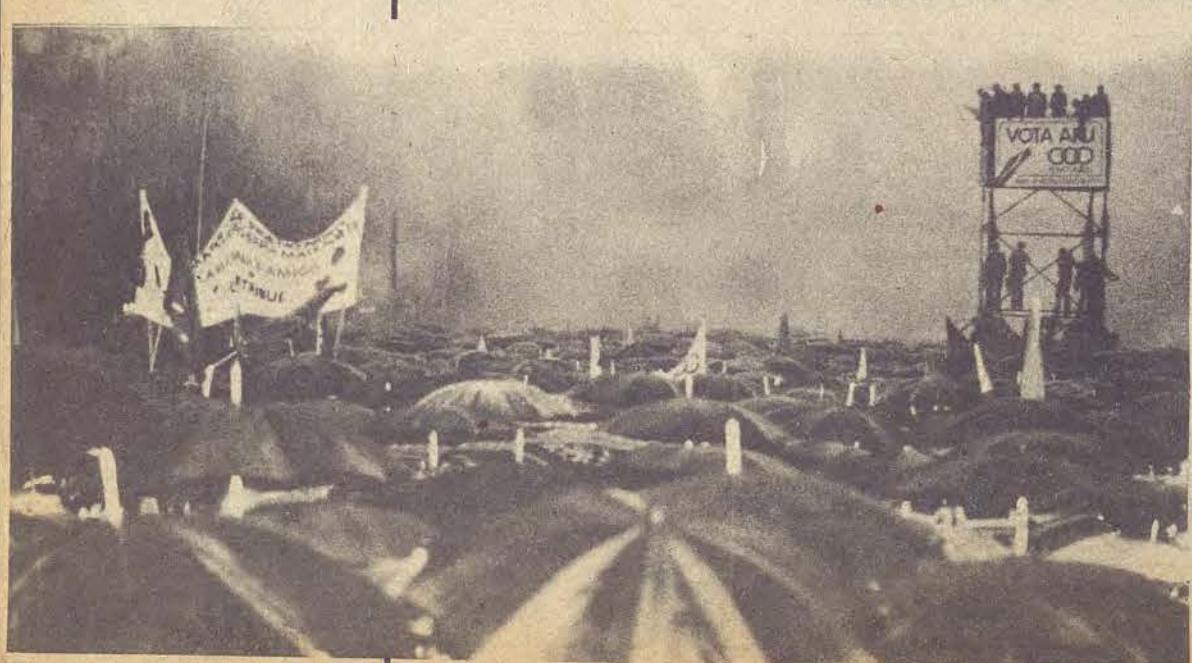
Os "Falcóns" israelís gañan posiciones. Gaciño. Núm. 16. 12-5-78. Pax. 19.
China-URSS: Contencioso histórico e ideolóxico. Núm. 17. 19-5-78. Pax. 14.
Uruguai: Tortura e morte. Nilo Ferreira. Núm. 17. 19-5-78. Pax. 14.
Italia, coma bay trinta anos. Gaciño. Núm. 17. 19-5-78. Pax. 14.
Europa: as nacións negadas. Núm. 18. 26-5-78. Pax. 10-11.
A carreira armamentista. Núm. 18. 26-5-78. Pax. 14.

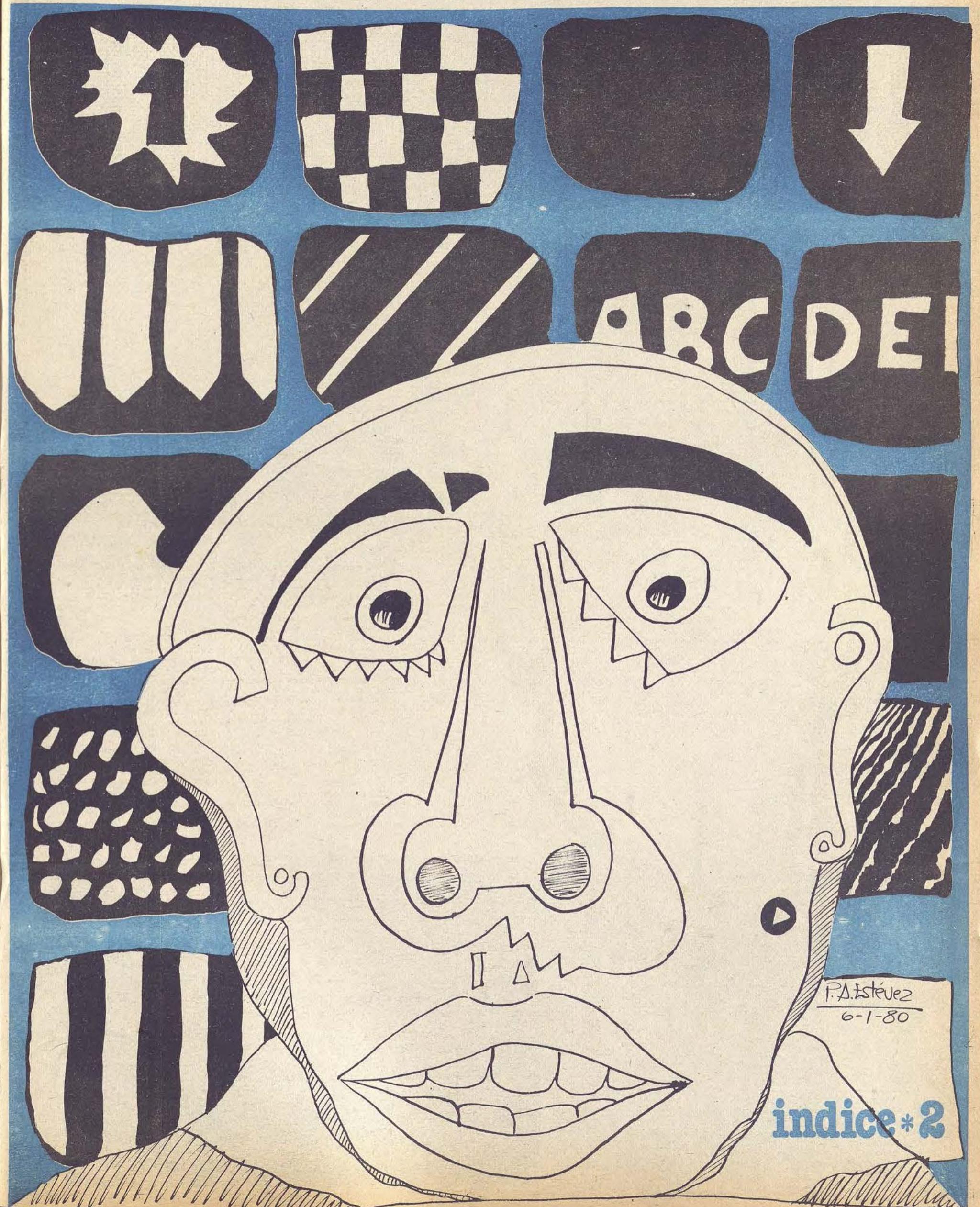

Zaire: nova luta pola independencia. Gaciño. Núm. 18. 26-5-78. Pax. 14.
Puerto Rico. Pescadores en contra da flota USA. X.Cambre. Núm. 19. 2-6-78. Pax. 14.
Xenocidio liberal. Carlos Durán. Núm. 19. 2-6-78. Pax. 14.
O Sabá e a luta antiimperialista en África. Gaciño. Núm. 19. 2-6-78. Pax. 14.
A OTAN quiere África. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 20. 9-6-78. Pax. 14.
Unha falsa "Reposición Democrática" en Latino América. Gaciño. Núm. 20. 9-6-78. Pax. 14.
Un posto pra España no sistema occidental. Gaciño. Núm. 22. 23-6-78. Pax. 14.
África, dous pasos adiante. Núm. 23. 29-6-78. Pax. 10-11.
Compromiso español no control sobre África. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 23. 29-6-78. Pax. 14.
OEAI: unha asamblea xeral de transición. Gaciño. Núm. 23. 29-6-78. Pax. 14.
Mais torturas en Irlanda. Carlos Durán. Núm. 23. 29-6-78. Pax. 14.
O caso Sun Life. Xavier Alcalá. Núm. 24. 7-7-78. Pax. 14.
O Québec, cara a sua independencia nacional. Xesús Cambre Mariño. Núm. 25. 14-7-79. Pax. 14.
As elecciones da República Dominicana. Xesús Cambre Mariño. Núm. 25. 14-7-78. Pax. 14.
Norteamérica ten presa por amarrar u Oriente Medio. Gaciño. Núm. 25. 14-7-78. Pax. 14.
Represión sober do Ulster. Carlos Durán. Núm. 26. 21-7-78. Pax. 20.
Portugal: mais de trinta dias sin goberno. Antonio Pereira Dasilva. Núm. 27. 31-8-78. Pax. 13.
Lucin, un papa partidario. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 27. 31-8-78. Pax. 14.

- O fin dun dictador. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 28. 8-9-78. Pax. 14.
Kenyatta morreu un mito do anticolonialismo. Gaciño. Núm. 28. 8-9-78. Pax. 14.
Portugal: édo crepúsculo das ideologias ao minguismo? Antonio Pereira Dasilva. Núm. 29. 16-9-78. Pax. 13.
Kamp David: no fondo a quinta guerra. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 29. 16-9-78. Pax. 14.
Despois de Zomoza, ¿qué? JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 30. 23-9-78. Pax. 14.
O pobo iraní, contra do feudalismo teocrático. Gaciño. Núm. 30. 23-9-78. Pax. 14.
Sudáfrica: a internacionalización do conflito. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 31. 1-10-78. Pax. 14.
O mundo árabe, derrotado en Kamp David. Núm. 31. 1-10-78. Gaciño. Pax. 14.
O lingüaxe que entende o imperialismo. Xesús Cambre Mariño. Núm. 32. 6-10-78. Pax. 14.
Cara unha nova coexisténcia. Gaciño. Núm. 32. 6-10-78. Pax. 14.
O pobo palestino, traicionada. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 33. 13-10-78. Pax. 14.
Marrocos contra unha socución negociada no Sabá. Gaciño. Núm. 33. 13-10-78. Pax. 14.
Portugal, desequilibrio de poder. Antonio Pereira Dasilva. Núm. 34. 20-10-78. Pax. 14.
Libano, na complexa extraterritorialidade de Oriente Medio. Gaciño. Núm. 34. 20-10-78. Pax. 14.
Wojtila, un papa robot. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 35. 27-10-78. Pax. 14.
O chantaxe da bomba de neutróns. Gaciño. Núm. 35. Pax. 14.
O Nóbels da Paz a dous artífices da guerra. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 36. 3-10-78. Pax. 14.
Tensión crecente no Cono Sur de África. Gaciño. Núm. 36. Pax. 14.
Bumédián, artífice de Arxel. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 37. 10-11-78. Pax. 14.
Infentamento entre as dictaduras chilena e arxentina. Gaciño. Núm. 37. Pax. 14.
Gran Bretaña, "secretos militares". Carlos Durán. Núm. 38. 17-11-78. Pax. 14.
O pobo diráni, vítima solitaria. Gaciño. Núm. 38. Pax. 14.
¿A quién sirven as sectas? JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 39. 24-10-78. Pax. 14.
Resistencia marroquí a negociar sobre do Sabá. Gaciño. Núm. 39. Pax. 14.
Groenlandia. Unha independéncia táctica. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 40. 1-12-79. Pax. 14.
Novos aires en latinoamérica. Gaciño. Núm. 40. Pax. 14.
As disidencias de Ceausescu. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 41. 8-12-78. Pax. 14.
China: o triunfo do "pragmatismo". Gaciño. Núm. 41. Pax. 14.
Países capitalistas, nova estratexia mundial. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 42. 15-12-78. Pax. 14.
A continuidade dos bloques militares. Gaciño. Núm. 42. Pax. 14.
China e USA, amigos anti-URSS. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 43. 22-12-78. Pax. 14.
Exipto e Israel, condenados a entenderse. Gaciño. Núm. 43. 22-12-78. Pax. 14.
A nova crise do petroleo. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 44. 29-12-78. Pax. 14.
Thatcher, a "Santa Alianza". Raul Freire. Núm. 63. Pax. 14.
Matices represivos en tres países capitalistas. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 64. 1-6-79. Pax. 14.
Masacres en El Salvador. Raul Freire. Núm. 64. Pax. 13.
O fracas laborista. Regino Da pena. Núm. 65. 8-6-79. Pax. 12.
Italia: DC-PCI, sen compromiso. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 65. Pax. 14.
A propaganda política do imperialismo. Raul Freire. Núm. 65. Pax. 14.
Brasil: cara o pragmatismo (e II). Antón L. Galoche. Núm. 66. 15-6-79. Pax. 16.
O tratado SALT 2. Regino Da pena. Núm. 66. Pax. 16.
Solidariedade anti-imperialista. Skoazell Brezib. Núm. 66. Pax. 19.
Euskadi Norte: o turismo, única forma de riqueza establecida. Pilar Iparagirre. Núm. 67. 22-6-79. Pax. 10-11.
SALT 2, recorte nuclear. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 67. Pax. 14.
A "velha Inglaterra": non tan nobre, non tan xusta, non tan "legal". Carlos Durán. Núm. 68. 29-6-79. Pax. 14.
Eleccións formais no Canadá. JJ. Navarro. LL. Moix. Núm. 63. 25-5-79. Pax. 14.
O discurso de Brejnev. Navarro e Moix. Núm. 86. 13-12-79. Pax. 14.
Corrupción na policía. Carlos Durán. Núm. 86. Pax. 14.
Antropocentrismo europeo. Regino Da pena. Núm. 86. Pax. 14.
O teatro nuclear da OTAN. Domingo Prieto. Núm. 87. 20-12-79. Pax. 9.
Portugal, é a Constitución en perigo?. A. Pereira e C. de Sousa. Núm. 87. Pax. 14.
A viaxe real a Guinea. Raul Freire. Núm. 87. Pax. 14.

A NOSA TERRA

ECOLOXIA

Informe iNon a Xove nuclear!. Núm.5.24-2-78.P.10-11.
Pontevedra: industria contra de reito e contra razón. A.L.Galocha-X.R.Pousa.Núm.13.21-4-78.P.1011.
Celulosa, ELNOSA: industrias contaminantes. Xosé Luis Vázquez Iglesias.Núm.15.5-5-78.P.9.
Celulosa-ELNOSA: industrias colonialistas pasan á provocación. Núm.16.12-5-78.P.8.
E despois do petróleo... ¿Qué? Núm.18.26-5-78.P.8.
Barallobre: atentado contra o mar e os mariñeiro. Núm.19.2-6-78.P.6.
Os veciños contra a canteira de Mourela. Núm.19.P.8.
No Dia do Medio Ambiente: a degradación dunha ria galega. Xosé R. Martínez Sánchez.Núm.19.P.12.
Da troita á ordenación territorial. Patiño.Núm.19.P.15.
O ar, a terra, a auga... Ramón Varela Díaz.Núm.19.P.20.
A morte do pai Miño. Núm.28.8-9-78.P.3.
A contaminación no mar: as augas residuais. Ramón Varela Díaz.Núm.29.16-9-78.P.9.
Espacios naturais. Patiño.Núm.31.1-10-78.P.15.
Valdoviño: ouro puro da especulação. Núm.32.6-10-78.P.3-4.
A política da "conservación" da natureza. Ramón Varela Díaz. Núm.32.P.9.
Encol dos espacios naturais (e II). Patiño.Núm.35.27-10-78.P.15.
As firmas que avalaron a ELNOSA. Núm.37.10-11-78.P.8.
Esplosión e incendio en ELNOSA-Celulosa. Núm.39.24-11-78.P.5.
Residuos radioactivos e seres vivos. Ramón Varela Díaz.Núm.39.P.20.
Lugares protexidos. Núm.44.29-12-78.P.15.
Marea negra: o Goberno, responsable. Núm.45.12-1-79.P.3.
Os cogumelos: unha riqueza a aproveitar. Francisco Xavier de Ana Magán.Núm.45.P.16.
As plantas e o inverno. R.Varela Díaz.Núm.46.19-1-79.P.16.
Os cogumelos ou setas. Maruxa e Carmela.Núm.47.26-1-79.P.19.
A contaminación por petróleo. Ramón Varela Díaz.Núm.47.P.20.
Petróleo e aves do mar. Patiño. Núm.48.2-2-79.P.9.
As cóbregas que temos. Patiño. Núm.49.9-2-79.P.20.
A rega protexe contra as xeadas. Ramón Varela Díaz.Núm.55.23-3-79.P.16.
Outras pragas e enfermedades. Ester Romero Casal.Núm.56.30-3-79.P.16.
A marcha contra da contamina-

ción, proibida. Núm.57.6-4-79.P.4.
O perigo das centrais nucleares. R.V.D.-Núm.57.P.5.
Accidente nuclear en USA. J.J.Navarro-Li.Moix.Núm.57.P.12.
Nucleares en cadea. Catro accidentes en 10 días. Núm.58.12-4-79.P.8.
iOllo cos abonos químicos! (I). R.V.D.-Núm.58.P.16.
Lugo: a praga de tipulas nos prados. R.V.D.-Núm.59.27-4-79.P.9.
Harrisburg: coa espada de Damocles. Raúl Freire.Núm.59.P.14.
Xove xa non é xomente unha ameaza. R.V.D.-Núm.60.4-5-79.P.9.
Escape de líquido radioactivo. Carlos Durán.Núm.60.4-5-79.P.14.
iOllo cos abonos químicos! R.V.D.-Núm.61.11-5-79.P.20.
A política das centrais nucleares. Xove.R.V.D.-Núm.62.18-5-79.P.5.
O mundo enteiro funciona a pilas. Núm.62.P.6.
Medio ambiente galego: desfeita sistemática. Patiño.Núm.64.1-6-79.P.8.
Medio ambiente: asignatura escolar. Unha programación posible. Adela Figueroa Núm.64.P.9.
Inos quedando sin ar, sin auga, sin terra. Camino.Núm.67.22-6-79.P.15.
As londras do Eo: non están demasiado. Camino.Núm.67.22-6-79.P.15.
A contaminación por fluor comenzou coa Alumina. R.V.D.-Núm.73.14-9-79.P.6.
Xove: contra a contaminación. Núm.74.21-9-79.P.6.
As 7 pragas da Alumina. Núm.76.5-10-79.P.5.
Especies protegidas. Patiño.Núm.77.15.
Dos soutos e dos castiñeiro. Chairea.Núm.78.19-10-79.P.17.
As centrais nucleares e a trampa da publicidade. R.V.D.-Núm.80.2-11-79.P.9.

Regodela (Xove). FENOSA, ás agachadas. Paco Arrizado.Núm.81.9-11-79.P.5.
Os montes antes, durante e despois do incendio. Chairea.Núm.82.16-11-79.P.17.
Con Castroviejo, en defensa da Galicia natural. Núm.83.23-11-79.P.15.
O Goberno español xustifica a contaminación da Alumina. V.D.-Núm.85.7-12-79.P.8.
Cobrir un pedido a bon preçío, causa do escape de fluor. Correspondencia na Costa luguesa.Núm.86.14-1-279.P.5.
Antela, somente unha lembranza. Chairea.Núm.86.P.17.
O petroleiro "Turgutreis": non foi, pero puidoo ser. Núm.87.21-12-79.P.5.

CONSTRUCCIONS, ARQUITECTURA E URBANISMO

AXUNTAMENTOS

Crisis municipal negociada. N.1. 27-1-78.P.11.

Vigo: un pleno axitado. Abucheos e suspensións. Núm.2.3-2-78.P.6.
As víctimas da corrupción municipal. Núm.3.10-2-78.P.6.
Fene: unha Corporación anti-popular. Núm.11.7-4-78.P.6.
Santiago: queremos participar no presupuesto municipal. Núm.22.23-6-78.P.8.
Axuntamentos galegos e populares. Xavier B. Martíño.Núm.47.26-1-79.P.8.
Asambleas de cara ás municipais. Núm.49.9-2-79.P.6.
Eu fun concelloal. Xosé R. Martínez Sánchez.Núm.52.2-3-79.P.12.
Así "ganaron". Pablo Vázquez. Núm.53.9-3-79.P.3.
Ourense, a corruptela municipal de cada dia. Núm.56.30-3-79.P.6.
Os concelleais do Bloque xuntos. Núm.58.12-4-79.P.8.

Muros: a UCD dimite. Núm.64.1-6-79.P.4.
Cangas: as sancions demócratas. Núm.70.13-7-79.P.6.
Tres meses de concelloal. Manuel María.Núm.71.20-7-79.P.14.
Política municipal: os que dan a cara. Núm.73.14-9-79.P.12.
Muros: ilegal, pero hai alcalde. Núm.74.21-9-79.P.4.
Veciños de Filgueira (Pontevedra): Sós frenta ao consenso. Xoséfa López Corral.Núm.74.21-9-78.P.4.
"Todos a unha" Núm.74.21-9-79.P.4.
O axuntamento derradeiro pode ser demandado por incumplimento das suas obrigas. Pucheiro. Núm.76.5-10-79.P.6.
Castriz: o alcalde quixo facer as suas eleccións, pero... Núm.77.12-10-79.P.6.
Santiago: remendo da alcaldía para o Mercado do Gando. Manuela Fraguella Seoane.Núm.78.19-10-79.P.6.
Fene: o Estatuto non pasou. Núm.78.P.6.
Fene: Autonomía por... narices. Correspondencia.Núm.79.26-10-79.P.4.
Vigo: é extravio ou chancullo? Núm.80.2-11-79.P.4.
Fene: PCE, PSOE, UG, nen si, nen non. Suso Piñeiro.Núm.81.9-11-79.P.6.
Silleda: "predileccións democráticas". Correspondencia.Núm.82.16-11-79.P.8.
Lalín: o alcalde Cuiña, despota e anti-galego. F.P.N.83.23-11-79.P.8.
Pontedeume: o alcalde Sardiña: "agua pasada no mueve molinos". Núm.84.30-11-79.P.6.
Vigo: tras da Constitución consensual, PSOE, PCG e UG executan. Xavier B. Martíño.Núm.84.P.8.
Lugo: racionalidade contra maioria. Xosé Sanz.Núm.84.P.8.
Carballiño: os caciques non respetan a vontade popular. Xulio Alvarez.Núm.86.14-1-2-79.P.8.

ELECCIONES

"Eleccións xerais". 79 cara o Parlamento español". Marita Otero. Núm. 49. 9-2-78. P. 10-11.

"Mitín da UG: o berro frente á frustración". Núm. 50. 16-2-78. P. 4.

"PSOE: os tópicos do electoralismo". Núm. 50. P. 4.

"Mitín do Bloque: razóns pra o voto". Núm. 51. 23-2-79. P. 5.

"Por qué votar. Dos coletazos do españolismo ao mito da unidade". Núm. 51.

"Por culpa do Bloque". Lois Díéguez. Núm. 53. 9-3-79. P. 6.

"Resultados das eleccións por axuntamentos". Núm. 53. P. 8.

"Quen fai a lei fai a trampa". X. L. Fontenla. Núm. 53. P. 9.

"Pra un mapa político de Galicia". Núm. 53. P. 10-11.

"Campaña electoral e medios de comunicación". Núm. 53. P. 12.

"Así preparam as municipais". Núm. 54. 16-3-79. P. 4.

"Castelao, proibido". Núm. 55. 23-3-79. P. 4.

"A palabra dos partidos ante as municipais". Núm. 56. 30-3-79. P. 3-4.

"Castelao ao Fiscal". Núm. 56. P. 5.

"Candidatos galegos a axuntamentos básicos". A. Freixomil. Núm. 56. P. 8.

"Ante as municipais". Conde-Pompidou. Núm. 56. P. 20.

"As municipais". Núm. 57. 6-4-79. P. 3-4.

"Os acordos municipais". Núm. 58. 12-4-79. P. 3.

"A división do nacionalismo galego". Xosé Escudero. Núm. 58. 12-4-79. P. 12.

"Acordos e desacordos á alcaldía". Pablo Viz. Núm. 59. 27-4-79.

"As municipais en Lugo: cinvalidez?". Núm. 63. 25-5-79. P. 8.

"Municipais en Lugo: maniobras pouco claras". Xosé Sanfiz. Núm. 73. 14-9-79. P. 3.

"Municipais luguesas: illar o nacionalismo, salvar o sistema caciquil". Xosé Sanfiz. Núm. 75. 28-9-79. P. 3-4.

"Eleccións 'bis' en Lugo: 'misión cumplida'". Xosé Sanfiz. Núm. 76. 5-10-79. P. 3.

"A 'democracia' amosa as gadoupas: como tentaron reventar unha campaña". Núm. 76. 5-10-79. P. 4.

ECONOMIA

Galicia-Estado español: as diferencias cuantitativas son estructurais. Ramón L. Suevos. Núm. 4. 17-2-78. Pax. 9.

Os Pactos da Moncloa: a solidariedade da clase política española. Xavier Alvarez Olariaga. Núm. 5. 24-2-78. Pax. 9.

A Economía no Estado. Manuel Rego Nieto. Núm. 6. 3-3-78. Pax. 12.

Lignitos de Meirama: carbón galego para os monopólios. Ma. Carmen García Negro. Núm. 17. 19-5-78. Pax. 9.

Europa, Europa.. Núm. 31. 1-10-78. Pax. 10-11.

Monopolios e grupos de presión en Galicia. Núm. 41. 9-3-79. Pax. 4.

Monopolios e CEE contra as leiteiras. Núm. 53. 9-3-79. Pax. 4.

A integración na CEE. Un debate necesario (I). Ramón L. Suevos. Núm. 55. 23-3-79. Pax. 9.

A integración na CEE. Un debate necesario (II). Ramón L. Suevos. Núm. 56. 30-3-79. Pax. 9.

A popularización dun oficio: o contrabando. M. Prieto. Núm. 59. 27-4-79. Pax. 10-11.

España xa entrou na Trilateral. J.J. Navarro-LL. Moix. Núm. 59. Pax. 12.

O Corte Inglés. Xan Bouzada. Núm. 77. 12-10-79. Pax. 20.

Galicia non ten por qué pagar "a crise". Antonio Eiriña. Núm. 79. 26-10-79. Pax. 9.

O PEG, ¿Qué vai suponer para Galicia?. Manuela Fraguera S. Eoane. Núm. 81. 9-11-79. Pax. 9.

O acasirado, buraco do capital. S.D. Campana Ferro. Núm. 81. Pax. 12.

INDUSTRIA

A construcción Naval toca fondo. M. F. Núm. 0. 2-12-77. Pax. 9.

Prohibido invertir en Galicia. Núm. 0. Pax. 14.

As Pontes: destri os nosos recursos. Núm. 15. 5-5-78. Pax. 5.

Informe: a pequena e mediana empresa galega. Núm. 8. 17-3-78. Pax. 4.

¿Teñen futuro as pequenas e medianas empresas galegas?. Demetrio Sáez de Viteri Arranz. Núm. 8. Pax. 12.

Riotorto. Traballar o ferro. Núm. 17. 19-5-78. Pax. 6.

Pra unha industria aceitada a Galicia. Ramón L. Suevos. Núm. 18. 26-5-78. Pax. 20.

Outro "peche" máis: CENGAL. Núm. 77. 12-10-79. Pax. 5.

Casalderrey e Blanco Raboy, padriños: exportar, vis elegante para amiguar. Núm. 81. 9-11-79. Pax. 3-4.

Sargadelos, memoria do noso albor industrial. M. Ledo. Núm. 86. 12-12-79. Pax. 10-11.

HISTORIA

1.972: un ano decisivo pra o proletariado galego. Francisco Carballo. Núm. 7. 10-3-78. P. 20.

Galicia 1.931-36. Tempo de pasións e sementemas. Francisco Carballo. Núm. 12. 14-4-78. P. 9.

"Breogán": refacer a Prehistoria. Xesús Franco. Núm. 13. 21-4-78. P. 8.

O levantamento galego de 1.846. Xosé Ramón Barreiro Fernández. Núm. 13. P. 20.

Chicago 1.886. Nace o Primeiro de Maio. Xesús Piñeiro. Núm. 14. 28-4-78. P. 12.

O longo camiño da recuperación política de Galicia. Xosé Ramón Barreiro Fernández. Núm. 22. 23-6-78. P. 9.

Alba de gloria (Castelao). Núm. 26. 21-7-79. P. 9.

Alborada. Núm. 26. P. 20.

Alexandre Bóveda e o Partido Galeguista. Anselmo López Carrera. Núm. 27. 31-8-78. P. 20.

Santa Trega, unha aldrave contra a nosa Historia. Fernando Bellas. Núm. 38. 17-11-78. P. 8.

O papel da cultura "Nós". Alberete de Esteban Gracia. Núm. 41. 8-12-78. P. 9.

Republicanismo e movemento obrero. Alvaro Blanco Gorgoso. Núm. 47. 26-1-79. P. 9.

O Foro na Historia de Galicia. Ramón Villares Paz. Núm. 52. 2-3-79. P. 20.

1.972: o 10 do Marzal no Ferrol. Núm. 53. 9-3-79. P. 5.

Hai cen anos. J.J. Navarro-LL. Moix. Núm. 54. 16-3-79. P. 14.

Achegamento ao vello "Partido Galeguista" (I). Xavier Castro. Núm. 60. 4-5-79. P. 12.

Achegamento ao vello "Partido Galeguista" (II). Xavier Castro. Núm. 62. 18-5-79. P. 12.

Dous libros de Prehistoria galega. Núm. 71. 20-7-79. P. 20.

A prensa obrera en Galicia (1930-30). Dionisio

10-79. P. 20.

Confederación Regional Gallega e crise da CNT. Dionisio Pereira. Núm. 86. 14-12-79. P. 20.

LABORAL

En toda Galicia manifestacións e actos contra o Pacto da Moncloa. Núm. 0. 2-12-77. P. 8.

Astano: menos barcos, máis paro. Núm. 0. P. 8.

Paro en Galicia. Núm. 0. P. 8.

18 Días de conflicto na construcción. Núm. 1. 27-1-78. P. 5.

Sindicatos e eleccións. UGT. ING. Núm. 1. P. 12.

Contestación galega do Pacto da Moncloa. Núm. 2. 3-2-78. P. 3-4.

Os funcionarios de Xusticia dispostos a sindicarse. Núm. 2. P. 6.

"San Remo". Primeira folga nunha mediana empresa

P. 6.

Ourense: Union Cradytor: difícil saída pra un conflito. Jaúcar. Un decreto restrictivo das eleccións sindicales. Núm. 3. 3-2-78. P. 4.

Vigo. Os días 21 e 22, paro na pequena empresa do metal. Núm. 4. 17-2-78. P. 4.

Pontevedra. O metal de menos de cen dispuesto a ir á folga. Núm. 5. 24-2-78. P. 5.

Os dereitos da mocedade traballadora. Núm. 5. P. 6.

Os transportistas do leite paran. Núm. 5. P. 8.

As eleccións sindicales. Núm. 6. 3-3-78. P. 3.

Protesta pola usurpación do patrimonio sindical. Núm. 6. P. 4.

Despidos na pequena e mediana empresa. Núm. 6. P. 8.

O Patrimonio Sindical. Fernando Acuña Rúa. Núm. 6. P. 9.

Centrales estatais acusadas de esquiroles. Folga do metal

10-3-78. P. 5.

Ascom: as factorías siguen pechadas. Núm. 7. P. 8.

Transportistas do leite: vintecin

co días de paro Núm. 8. 17-3-78. P. 6.

Paro ou desterro. Núm. 9. 24-3-78. P. 3.

A sindicación nos traballadores da Xusticia. M. Conde. Núm. 9. P. 12.

Ascom: manter o posto de traballo. Núm. 11. 7-4-78. P. 5.

Ascom: conflicto abierto e negociacións. F. Franco. Núm. 12. 14-4-78. P. 4.

Ascom exige medidas políticas. Núm. 13. 21-4-78. P. 3-4.

Xornada do 25: CC.OO.-UGT despidos.. da manifestación. F. Franco. Núm. 14. 24-4-78. P. 4.

A mocedade traballadora exige e denuncia. Núm. 14. P. 5.

Significado galego do primeiro de Maio. Núm. 15. 5-5-78. P. 3-4.

Alumina, a quinta columna. Núm. 17. 19-5-78. P. 3-4.

Os pechados de Ascom. Guillermo P.L.-X. Brisset. Núm. 17. P. 8.

A lei de acción sindical na empresa ou os proyectos coexistenciais do imperialismo. Núm. 19. 2-6-78. P. 9.

Corfi: o peche, argumento da patronal. F. Franco. Núm. 19. P. 3.

Peche de traballadores da banca. Núm. 19. P. 4.

Aspectos do panorama sindical. F. Acuña. Núm. 75. P. 8.

Para nós, a

ETNOGRAFIA

"O Antroido. Anque ou anque neve, a Morena ha de sair". Miguel Pérez Romero. Núm. 2. 3-2-78. P. 20.

"Antroido en Laza". Mario Pousa. Núm. 3. 10-2-78. P. 8.

"A Golada tamén vive da sua feira". Núm. 4. 17-11-78. P. 8.

"Arzúa: A feira do Queixo". Núm. 6. 3-3-78. P. 6.

"Fillos de sangue de porco". Núm. 20. 9-6-78. P. 19.

"O augardente: o bon estiladeito conócea pola cor e o ruido". Núm. 21. 16-6-78. P. 8.

"O San Xohán no Outeiro do Rei da Terra Chá". Manuel María. Núm. 22. 23-6-78. P. 20.

"Caldeirada de porco. O pipereteiro". Núm. 23. 29-6-78. P. 19.

"A dulcería no paraíso terrenal (un pouco antes de tirar o mantei)". M. Vázquez. Núm. 24. 7-7-78. P. 18.

"Os campenaneiros de Arcos da Condesa". Núm. 24. P. 6.

"Traballar o acibache". Núm. 25. 14-7-78. P. 6.

"O reuma, a pel, a vesícula... cúrarse nos balnearios". L. C. Núm. 5. P. 8.

"Os nosos pulpeiros: "Se morren as feiras, nós tamén morreremos un moito". Pintor. Núm. 27. 31-8-78. P. 6.

"As ensaladas". Xan Bouzada. Núm. 28. 8-9-78. P. 19.

"San Andrés de Teixido: "Vai de morto o que non vai de vivo". Núm. 29. 15-9-78. P. 8.

"Millo novo con amorotes". M. Vázquez. Núm. 30. 23-9-78. P. 19.

"Cociña galega de onte e de hoxe". Maruxa. Núm. 31. 1-10-78. P. 19.

"San Foián". Núm. 32. 6-10-78. P. 6.

"Chegará ás festas o popular Pelández". Núm. 32. P. 6.

"¿Qué foi das feiras e festas do San Foián?". Dario Xohán Cubas. Núm. 32. P. 20.

"A empanada de millo". Núm. 34. 20-10-78. P. 19.

"A cerámica popular en Galicia". Elio Lozano Coello. Núm. 35. 27-10-78. P. 20.

"Os cabozos". M. V. Camino. Núm. 37. 10-11-78. P. 19.

"Aprender dos meigos". Manuel Vázquez Camino. Núm. 39. 24-11-78. P. 8.

"Berza branca con castañas". Núm. 40. 1-12-78. P. 19.

"As capitais da cerámica en Galicia". Elio Lozano Coello. Núm. 40. P. 6.

"Medicina marxinal. "Eu curo o cáncer". X. R. Pousa-L. Celeiro-A. L. Galocha. Núm. 41. 8-12-78. P. 10-11.

"Chourizos de Poteiros". Núm. 41. P. 19.

"A figallada". M. V. Camino. Núm. 42. 15-12-78. P. 19.

"O raión, o mar e a pedra de abalar de Muxia. A renovación da natureza". F. Senén. Núm. 44. 29-12-78. P. 5.

"As ceas de Nadal". Núm. 43. 22-12-78. P. 19.

"A cociña galega onte e hoxe". Núm. 45. 12-1-79. P. 19.

"A matanza do porco". Núm. 46. 19-1-79. P. 19. Xerardo das Airas.

"Sopas, prebes e cremas de cogumelos". Maruxa e Carmela. Núm. 48. 2-2-79. P. 19.

"Dos hórreos gallegos". Begoña

POLITICA

"Nación e federalismo (de A NOSA TERRA do 25 de xullo de 1934)". Núm. 0. 1-12-77. P. 12.

"Congreso do PCG". Núm. 3. 10-2-78. P. 6.

"O exemplo de Murguía: galeguismo e práctica política". Francisco Rodríguez. Núm. 3. P. 20.

"A Coruña: sarampelo dimisionario na Comisión municipal". Isabel Alvarez. Núm. 4. 17-2-78. P. 4.

"Definirse políticamente". Avelino Pousa Antelo. Núm. 4. P. 12.

"A legalización da AN-PG". Núm. 6. 3-3-78. P. 4.

"¿Armas pra Marrocos dende Vigo?". Núm. 6. P. 5.

"O anarquismo na Galicia". Xosé Paio. Núm. 7. 10-3-78. P. 12.

"Clases medias: suicidio ou galleguización". Ramón L. Suevos. Núm. 8. 17-3-78. P. 9.

"A nosa nación". Núm. 8. 17-3-78. P. 10-11.

"Preautonomía, unha falta de respeto". Núm. 9. 24-3-78.

"A AN-PG xa é legal". Núm. 10. 31-3-78. P. 3-4.

"Replica ao artigo "O anarquismo na Galicia". Fermín Breteiros. Núm. 10. P. 12.

"O fraude da preautonomía". X. L. Fontenla Rodríguez. Núm. 11. 7-4-78. P. 9.

"Galicia é outra cousa". Núm. 12. 14-4-78. P. 3.

"Primeiro de maio: a clase obrera dunha colonia". Núm. 14. 28-4-78. P. 20.

"Dimita, Sr. Presidente". X. L. F. R. Núm. 15. 5-5-78. P. 12.

"Remoción de cargos". Jáucaro. Núm. 18. 26-5-78. P. 5.

"Dimisión de Elvira Souto como Secretaria Xeral da UPG". Núm. 18. P. 5.

"O POG vai decantándose". Núm. 19. 2-6-78. P. 4.

"Da autonomía da II República á autonomía da monarquía". X. L. F. R. Núm. 22. 23-6-78. P. 16.

"O eurocomunismo". Francisco Rodríguez. Núm. 23. 29-6-78. P. 9.

"O confuso Día do Estatuto". Núm. 24. 7-7-78. P. 3.

"A festa da crisis". Núm. 25. 14-7-78. P. 3-4.

"A polémica Lenin-Rosa Luxemburgo". Begoña Moa. Núm. 25. P. 12.

"1920-1978. Do sentimento patriótico á patria anti-colonial". Núm. 26. 21-7-78. P. 12-13.

"A bandeira de Galicia". Francisco Carballo. Núm. 26. P. 16.

"A soberanía galega contemplada dende as Bases Constitucionais". Bautista Alvarez. Núm. 26. P. 17.

"Crónica da independencia". Margarita Ledo Andión. Núm. 26. P. 26.

"A patria galega, máis perto". Núm. 27. 31-8-78. P. 10-11.

"Galicia, nación negada". X. L. F. R. Núm. 30. 23-9-78. P. 9.

"Porriño. Manifestación nacionalis-

ta". Núm. 34. 20-10-78. P. 6.

"Votemos non". Núm. 36. 3-11-78. P. 8.

"¿Qué é unha Constitución?". María Teresa Conde Pumpido. Núm. 37. 10-11-78. P. 20.

"Manifestación do día 10. Rotundo fracaso". Núm. 38. 17-11-78. P. 5.

"A casa do Pobo ourensano". María Xesús Pato Díaz. Núm. 38. P. 9.

"O matrimonio na URSS". Po mba Navarro. Núm. 38. P. 20.

"¿Qué é o federalismo?". X. L. F. R. Núm. 39. 24-11-78. P. 9.

"Ahí vén unha Constitución". M. O. Teo-Xosé R. Pousa. Núm. 39.

"Votemos NON". F. Rodríguez. Núm. 40. 1-12-78. P. 9.

"Constitución española: Galicia non aprobou". Núm. 41. 8-12-78. P. 5.

"O Goberno mandounos a "salvación". Núm. 43. 22-12-78. P. 5.

"A inexistente extrema dereita". Núm. 53. 9-3-79. P. 5.

"O ulido político do noso pobo". Núm. 53. P. 5.

"As reglas do xogo". X. Vázquez. Núm. 54. 16-3-79. P. 12.

"Encol do posibilismo político". Xan Barxa de Quiroga. Núm. 54. P. 12.

"Crítica do programa da UG". Ramón López-Suevos Fernández. Núm. 58. 12-4-79. P. 9.

"Crítica ao programa da UG (II)". R. L.-S. F. Núm. 59. 19-4-79. P. 9.

"Madrid tén novo presidente". Núm. 64. 1-6-79. P. 3.

"Unidade pero menos". Núm. 64. P. 4.

"Celebración do "Día da Patria Galega". Núm. 64. P. 6.

"De "Res Pública": o fracaso da Xunta". X. L. F. R. Núm. 68. 28-6-79. P. 9.

"A UPG pronunciouse sobre a crise". Núm. 70. 13-7-79. P. 6.

"Velai vén o 25 de xullo". C. Queimado. Núm. 71. 20-7-79. P. 8.

"Un ano políticamente significativo". F. Rodríguez. Núm. 71. P. 9.

"O camiño certo para soberanía". Núm. 71. P. 12-13.

"De "Res publica": a luta dos nacionalismos". X. L. F. R. Núm. 71. P. 15.

"A patria, unha cuestión popular". Núm. 72. 27-7-79. P. 10-11.

"Crónica do 25. Refrendo á soberanía". Núm. 72. P. 20.

"Pola participación popular". Núm. 74. 21-9-79. P. 11.

"Os comunistas galegos, de Congreso". Núm. 78. 19-10-79. P. 8.

"Madrid xa ten Estatuto". X. M. González-X. L. Corral. Núm. 80. 2-11-79. P. 10-11.

"A UCD: cada un no seu feudo (I)". Núm. 81. 9-11-79. P. 10-11.

"Entre Quiroga e Rosón, Estatuto de quita e pón". Núm. 83. 23-11-79. P. 3.

"De "Res publica": O dilema dos Estatutos: entre o teito e o tellado". X. L. F. R. Núm. 83. P. 9.

"IV Plenario do Frente Patriótico". Núm. 84. 30-11-79. P. 5.

"Sentando as bases do novo fraude político". Bautista Alvarez. Núm. 84. 7-12-79. P. 9.

"Autonomistas e catros de Nadal". Núm. 84. P. 10-11.

"Cousas da "Santa Constitución". Luz Fandino. Núm. 84. P. 11.

"4 de Nadal: nunca segundas partes...". Núm. 85. 13-12-69. P. 3.

"Campaña do BN-PG, o único anti-autonomismo". Núm. 85. P. 5.

"Patada da UCD. Grupo de emigrantes de Sabadell". Núm. 85. P. 12.

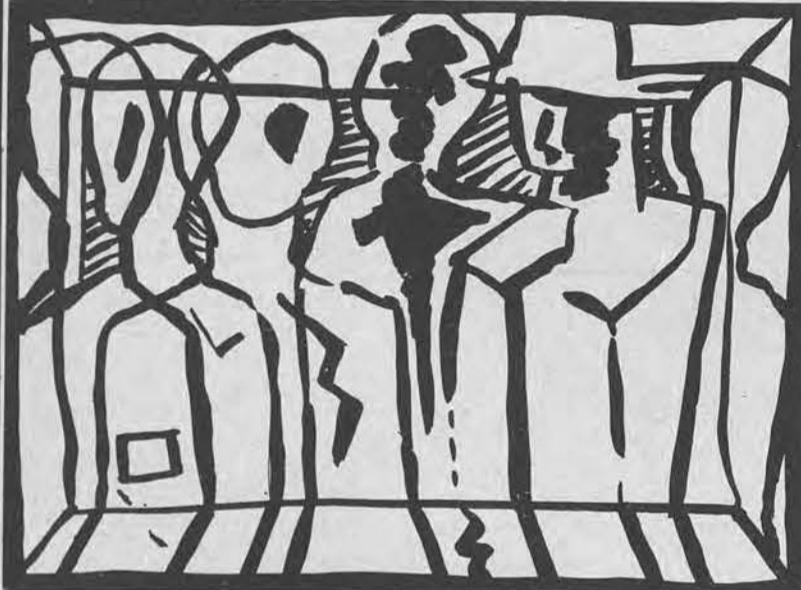
"Ulio o PSG?". Xulio de Trasdeza. Núm. 85. P. 12.

"Plenario nacionalista". Núm. 86. 20-12-79. P. 4.

MOVIMENTO SOCIAL

Guísamo-Barcalá: resistir pra negociar. Núm. 1.27-1.78.P.4.
CÁMPSA: non podía estar onde está. Núm. 1.P.6.
Continua a oposición á Nuclear. Núm. 1.P.8.
Audiencia da Coruña: a canteira, nas mans da próxima Corporación. Isabel Alvarez. Núm. 2. 3-2-78.P.5.
Pontedeume: mobilización por ter auga clara. Suso Piñeiro. Núm. 2. P.6.
Autopista: siguen os enfrentamentos. Núm. 3. 10-2-78.P.4.
Os veciños de Castriz pecháronse no Xuzgado. Núm. 3.P.8.
Os ancares: a loita pola vida. X.R.Pousa. Núm. 3.P.10-11.
A xogada da Corporación era tan clara... AA.VV. de Coia, Lavadores e Sampayo (Vigo). Núm. 3.P.12.
Conflicto de augas en Gondomar. Mario Pousa. Núm. 4. 17-2-78.P.6.
Meisa: cartos e terras do pobo pra beneficio privado. Núm. 5. 24-2-78.P.3-4.
Xuicios con medios indebidamente. F. Franco. Núm. 5.P.6.
Drogas, cultura e sociedade. Cipriano Luis Jiménez Casas. Núm. 7. 10-3-78.P.9.
O falar ainda ten cancelas. Núm. 9. 24-3-78.P.6.
Santa Comba: wolfram do Banco Central. Lois Celeiro e Antón L. Galocho. Núm. 9.P.11.
Liberdade de expresión. Alberto Permuí. Núm. 9.P.20.

Alumina-Costa Norte: A subversión dos amos. Núm. 11.7-4-78.P.3.
Alumina: Análisis dunha subversión. Carlos Almuíña. Núm. 11.P.4.
Marín: abastecemento de auga sin solucionar. Núm. 11.P.6.
Drogas, cultura e sociedade. A mitificación e o dereito ao placer. Cipriano Luis Jiménez Casas. Núm. 12. 14-4-79.P.12.
O dereito a unha casa. F. Franco. Núm. 13. 21-4-78.P.6.
Lugo: nin cepos nin gruas. Núm. 16. 12-5-78.P.6.
Dous velllos conflictos e un novo Gobernador. Sisto G. Cabana. Núm. 16.P.8.
Cadeas galegas. Os presos, dentro e fora. F. Franco. Núm. 17. 19-5-78.P.5.
A Coruña: razóns dos presos. Núm. 19. 2-6-78.P.10.
Os presos secuestrados. Núm. 20. 9-6-78.P.3-4.
Autopista decidece a disparar. Núm. 21. 16-6-78.P.3.
Galicia, gran reserva en alcoholismo. Lois Celeiro, X.R.Pousa e M. Ledo. Núm. 21.P.10-11.
A droga occidental. Xavier Blanco. Núm. 21.P.12.
San Ciprián: dossier contra do caciquismo. Núm. 24. 7-7-78.P.5.
ELNOSA xa matou. Núm. 25. 14-78.P.5.
Conflictos de Balea. Os veciños saen da cadea. Núm. 25.P.6.
A Penouta: escándalo mineiro a ceo aberto. Núm. 25.P.10-11.
"Ahí vai un tolo...! écomprended?" Margarita Ledo Andion. N.29. 16-10-78.P.10-11.
Cortegada, un regalo ao Rei. Núm. 30. 29-9-78.P.3-4.
Servicio civil no país. Núm. 30. P.8.

Outro val asilagado. Núm. 33. 13-10-78.P.5.
A droga en Galicia. "A revolución dos sentidos". X.R.Pousa. A.L.Galocho. Núm. 37. 10-11-78.P.10-11.
As ratas gobernan Santiago. L.Galocho. Núm. 39. 24-11-78.P.3.
A poboación galega. Vannos desfiando... Núm. 42. 15-12-78.P.3-4.
Despidente e... oficina de "desemprego". Margarita Ledo Andion. Núm. 43. 22-12-78.P.3-4.
O divorcio. Pomba Navarro. Núm. 43. P.12.
Autopista: de novo o tira e afloxa. Núm. 47. 26-1-79.P.3.
Portodemouros: por unha ponte. Lois Celeiro. Núm. 48. 2-2-79.P.4.
Especulación con cara de ben social. Pablo Viz. Núm. 54. 15-3-79.P.3.
ELNOSA, fuga de gas cloro nun camión cisterna. Núm. 55. 23-3-79.P.5.
Monterroso-Lugo. Unha "familia" fai e desfai. Pablo Viz. Núm. 55.P.6.
"Finca Sevilla" (Ourense): A S.A. ten nomes. Núm. 67. 22-6-79.P.3.
Lugo: loitar "por" FRIGSA. Núm. 68. 28-6-79.P.6.
Estrada Ribeira-Padrón: protesta motorizada. Núm. 68. 28-6-79.P.6.
A Coruña: 21 de xunio: dia "F" de Ficción. X.B.Martiño. Núm. 68. P.8.
O Morrazo: péchanllas as saídas. Núm. 70. 13-7-79.P.3-4.
Monforte. O que a outra prensa non dixo: tan criminal e quen manda coma quen mata. Núm. 73. 14-9-79.P.8.
Goberno Civil-Autopista: de novo aparelado. Núm. 73.P.5.

CULTURA

"Real Academia: novo Presidente", Núm. 0. 2-12-77. P.8.
 "Cinco anos pra legalizar unha agrupación cultural". Núm. 3. 10-2-78. P.8.
 "Astérix, ¿O Galo?", Enxame. Núm. 7. 10-3-78. P.18.
 "Denuncia dos filatélicos galegos". Núm. 8. 17-3-78. P.8.
 "Medio ano dunha nova editorial". X. Moreiras. Núm. 8. P.19.
 "A nosa cultura e o centralismo cultural". Xesús Cambre Mariño. Núm. 9. 24-3-78. P.12.
 "Lóstrego, a cultura na emigración". Lois Corredoira. Núm. 11. 7-4-78. P.19.
 "Día das Letras". Do culturalismo ao nacionalismo". Núm. 16. 12-5-78. P.10.
 "Chamamento do Frente Cultural da AN-PG co gallo do "Día das Letras Galegas". Núm. 16. P.10.
 "O libro galego na nosa xeografía". Xán Bouzada. Núm. 16. P.12.
 "As "Letras Galegas", un ano máis". Núm. 18. 26-5-78. P.6.
 "As "Letras" na emigración". Xesús Cambre. Núm. 19. 2-6-78. P.8.
 "A "Animación cultural" na nosa nación". Xan Bouzada. Núm. 20. 9-6-78. P.20.
 "A distribución do libro galego". Xan Bouzada. Núm. 23. 29-6-78. P.8.
 "Cómico galego". Xaquín Marín. Núm. 31. 1-10-78. P.20.
 "Reconstruir a zanfona, recuperar a cultura". X. R. Pousa. Núm. 38. 17-11-78. P.6.
 "A gran figura de Xelmírez". Antonio Prado Díaz. Núm. 39. 24-11-78. P.19.
 "Ciencia, saber, fantasía". Xosé A. Parada Fernández. Núm. 41. 8-12-78. P.20.
 "Recuperar os nosos nomes". Núm. 42. 15-12-78. P.6.
 "Africa, literatura, arte e cultura". Núm. 42. P.17.
 "Galicia canta o nenó". Cultura e relixiosidade popular". Núm. 43. 22-12-78. P.8.
 "Defensa dos nomes da terra". Dario Xohán Cabana. Núm. 43. 22-12-78. P.20.
 "Un vilánico galego-portugués de Gil Vicente", Xosé María Alvarez Blázquez. Núm. 44. 29-12-78. P.20.
 "Actos. Colonialismo e lingua". F. C. Núm. 48. 2-2-79. P.18.
 "A herdanza do SEG. Cara a propia realidade nacional". Carlos García Martínez. Núm. 50. 16-2-79. P.8.
 "Bonaval: encher en valeiro". Núm. 56. 30-3-79. P.18.
 "Xeografía descriptiva de Galicia". Núm. 58. 12-4-79. P.18.
 "Luis Seoane". Manuel María. Núm. 58. P.20.
 "78-79: a loita cultural e o reduto oficialista". Núm. 61. 11-5-79. P.10.
 "17 de maio: o conflito estivo nas ruas". Núm. 63. 25-5-79. P.5.
 "Lóstrego", a cultura galega na emigración". X. L. García Labandeira. Núm. 64. 1-6-79. P.19.
 "Nota encol das Guías de Galicia". Manuel María. Núm. 66. 15-6-79. P.19.
 "Enquisa e análise da realidade galega". F. C. Núm. 69. 6-7-79.
 "Festas do San Cibrao no Carballiño: UCD ordena e desordena". A. C. Avantar. Núm. 73. 14-9-79. P.10.
 "Na morte de Celso Emilio Ferreiro". Dario Xohán Cabana. Núm. 73. P.20.
 "Xornadas Culturais galegas en Holanda". Domingo Prieto. Núm. 79. 26-10-79. P.18.
 "Sobre o divorcio". María Xosé Molina Blanco. Núm. 78. 19-10-79. P.12.
Un derecho civil incuestionable. Comisión de Estudios da AN-PG. Núm. 78. 19-10-79. P.12.
Herrera de la Mancha, motivos e consecuencias (I). Manuel P. Mahía. Núm. 79. 26-10-79. P.12.
Herrera de la Mancha, motivos e consecuencias (II). Manuel P. Mahía. Núm. 80. 2-11-79. P.12.
Abortar: represión versus legalización. Núm. 79. 26-10-79. P.5.
Unha viaxe a Londres. Núm. 83. 23-11-79. P.12.
Hastra que o corpo aguante. Xoséfa López Corral. Núm. 85. 7-12-79. P.10-11.

MARXINADOS

COPEL: O pan, o sal, o pataleo. Ferando Romay. Núm. 1. 27-1-78. P.20.
Piropos, agresións... violacións! Berta Rey. Núm. 2. 3-2-78. P.12.
A loita dos minusválidos pola sua integración social. Núm. 4.
As empregadas do fogar. Guillermo P. L. Núm. 7. 10-3-78. P.10-11.
Viveiro: Duas xeneracións de xiános. Xulía Canoura. Núm. 7. 10-3-78. P.6.
Minusválidos: Sin deberes nin dereitos. Bieito Iglesias. Núm. 8. 17-3-78. P.20.
Morrer de veño, morrer de abandono. Núm. 9. 24-3-78. P.8.
Prohibido falar cos presos. Fernando Romay. Núm. 5. 24-2-78. P.3-4.
Minusválidos, équé? Colectivo "O

LITERATURA

"O espertar tamén é noso". N. 1.
—1—78. Pax 18.

"Antifona da Redención" Manuel
María. N. 3. 10—2—78. Pax. 18.

"Obra poética de Luis Seoane"
Manuel María. N. 4. 17—2—78. Pax.
18.

"Mar e naufragio, de Alfonso
Pexequero" Manuel María. N. 7

"Galicia". X. Oteira. *Copa*. N. 11. Pax. 18.

"La Iglesia en la Galicia Contemporánea". Manuel María. N. 12. 14—4—78. Pax. 18.

"López Ferreiro, escritor en galego". R. Carballo Calero. N. 16. 12—5—78. Pax. 13.

"Escolma de poemas recibidos" N. 16. Pax. 23.

"A revolución das letras" de M.A. Pina e João. N. 16. Pax. 16.

"Presentouse o "Libro negro da Galicia electoral". N. 17. 19—5—79. Pax. 18.

"Nidamente nos llindeiros". Conto de Vicente Vázquez Diéguez. N. 17. Pax. 19.

"A siquiatría en Galicia". N. 18. 26—5—78. Pax. 18.

"A emigración" Conto de Elena Silva Calvo. N. 19. 2—6—78. Pax. 19.

"Problemática nacional e colonialismo. O caso galego". Manuel María. N. 20. 9—6—78. Pax. 18.

"As institucións da locura en Galicia". X.M. Carreira. N. 22. 23—6—78. Pax. 18.

"Nicolás Guillén en galego". N. 24. 24.7.78.

"Gaspariño". N. 25. 14—7—78. Pax. 18.

"A Farsa e Andromena do Antrópido" de Camilo Valdeorras". Dario X. Cabana. N. 26. 21—7—79.

"Paisaxe de Gosgow" N. 31. 1—10—78. Pax. 18.

"O Galego hoxe. Pilar García Negro. N. 33. 13—10—78. Pax. 18.

"Para unha educación preescolar galega". C.R. N. 34. 20—10—78. Pax. 18.

"Galicia viva, la fauna gallega y algo más". Manuel María. N. 35. 27—10—78. Pax. 18.

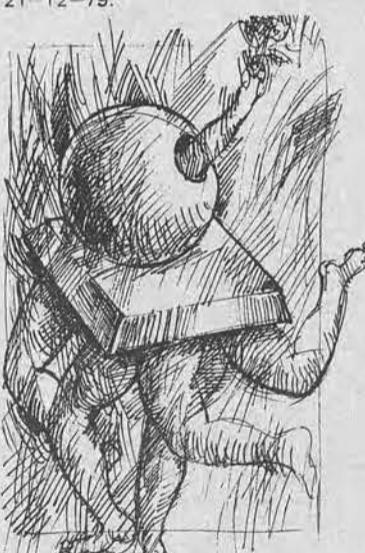
"Come e bebe que o barco é do amo". Xosé M. Dobarro. N. 39. 24—11—78. Pax. 18.

"O poema do país que ten fame" e as traducións ao galego". X. M. Monterroso Devesa. N. 40. 1—12—78. Pax. 17.

"Silenesas e conversas de inverno". Por Cesáreo Sánchez Iglesias. N. 44. 24—9—78. Pax. 18.

"Xosé Conde: o maldito e desconocido poeta da emigración galega". X. Gómez. N. 44.

"Silvánia", Manuel María. N. 45. 12—10—78. Pax. 18.

TEATRO

"O Antroido". Núm. 2. 3-2-78. P. 18.

"I Viva o Antroido!". Núm. 3. 10-2-78. P. 18.

"Duas farsas dos medios de comunicación. "Somente de Dramón". Manuel María. "A Gran Candonga". Emilio Picouto. Núm. 16. 12-5-78. P. 14.

"A mostra de teatro galego de Ribadavia". Miguel Pérez Romero. Núm. 21. 16-6-79. P. 20.

"A producción teatral está a ser asumida por xente do teatro". X. R. Pousa. Núm. 24. 7-7-78. P. 7.

"Un teatro estable galego". Núm. 54. 16-3-79. P. 18.

"Sol, solet". Els Comediants". Núm. 62. 18-5-79. P. 18.

"Seiva Trupe", na séptima mostra". M. Ledo. Núm. 66. 15-6-69. P. 18.

"5 días na "Mostra". Andrade. Núm. 67. 22-6-79. P. 6.

"Teatro e colonización". Núm. 68. 28-6-79. P. 18.

"O teatro galego (aspectos ideolóxicos)". Torán. Núm. 68. P. 18.

"Varela Buxán: "o teatro dos nosos días ten pouco de realista e menos de galego". Pintor. Núm. 76. 5-10-79. P. 18.

MUSICA

O folklorismo sofisticado de "Rey de Viana". Lois Rodríguez Andrade. Núm.1.27-1-78.P.18.

Música. Lois Rodríguez Núm.3.10-2-78.P.18.

O que sementa, sega, o que non, tusca o freno. Xoan M. Carreira. Núm.4.17-2-78.P.18.

O Cancioneiro. Xoan M. Carreira-Lois R. Andrade. Núm.4.P.20.

Conversa con José Antonio La bordeta. M. Castelo. Núm.5.24-2-78. P.18.

Profesionalizar a dirección dos coros. 19

acústica en Euskadi.
77.12-10-79.P.19.

Anotaciones disidentes sobre a zarzuela.
18.

A cultura europea do medioevo e os *Carmina Burana*.X.M.C.
Núm.81.7-11-79.P.18.

Catro gravacions de música renacentista.X.M.C.-Núm.82.14-11-79.
P.18.

Wellcome, nn. Purcell.
Núm.84.30-11-79.P.18.

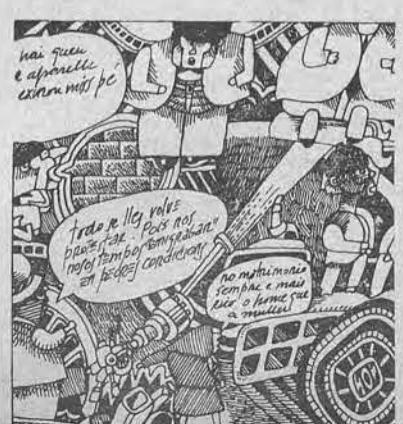
XXVI Edición do festival de "Amigos de la ópera" da Coruña
M.Soto.Núm.86.14-12-79.P.18.

"Ruada", editorial discográfica:
"Serios, homrados e mor gallegos".X.M.González.Núm.87.21-12-
79.P.18.

O álbum de Soler.Andrade.Núm.87.
P.18.

MEDIOS DE COMUNICACION

16-6-78.P.18.
Do engaleiro do premio da crítica. L.R.A.-N.23.29-6-78.P.18.
Lopez Calo, contencioso co M.E.C.-X.M.C.-N.23.29-6-78.P.18.
Andrés Gaos-L.R.A.N.24.7-7-78.P.20.
A ópera na Coruña, morte dunha tradição-X.M.C.N.25.14-7-78.P.18.
O nacionalismo musical-Xaime Quintanilla.N.26.21-7-78.P.22.
Esperanza Abad, no abreto do novo dia-X.M.C.N.27.31-8-78.P.18.
O fenómeno calcakis-X.M.González.N.28.8-9-78.P.18.
As cancións galegas de Marcial del Aldaliz (1.826-1.881). Margarita Soto Viso.-N.28.8-9-78.P.20.
Jesús Villa Rosa "Hombre atemorizador" X.M.C.-N.29.16-9-78.P.18.
Camino de Santiago. X.M.C.-N.30.23-9-78.P.18.
Los calcakis. Toda América India. X.M.C.-N.31.1-10-78.P.18.
Porque no mundo mengou a verdade. Lois Rodríguez Andrade.-N.32.6-10-78.P.18.
O Beethoven de Casals-Serkin. Un modelo de interpretación.-33.13-10-78.P.18.
"Intres Boleses", unha suite barroca galega-X.M.C.-N.35.27-10-78.P.18.
Vindiquen un amor etern inmarcescible-X.M.C.-N.36.3-11-78.P.18.
A orquesta sinfónica de Galicia éunha utopía?-X.M.C.-N.37.10-12-78.t8.P.12.
Symposium de creación artística sobre la guitarra-X.M.C.-N.37.10-11-78.P.18.
N.H.U. disco polémico-Lois Rodríguez Andrade.-N.38.1-12-78.P.18.
"TV". Vexote. N. 0. 2-12-77. Pax. 18.
"TV". Vexote. N. 2. 3-2-78. Pax. 18.
"Támén hai algo que ver". Vexote. N. 6. 3-3-78. Pax. 18.
"Os lobos da TVE" Manuel López Martínez. N. 13. 21-4-78. Pax. 19.
"A prensa galega" Manuel María N. 16. 12-5-78. Pax. 20.
"TV". Vexote. N. 18. 26-5-78. Pax. 18.
"TVG: unha pena". Miguel Castelo. N. 23. 29-6-78. Pax. 12.
"Aos nosos lectores e suscriptores". N. N. T. N. 45. 12-1-79. Pax. 5.
"Réplica a "La Calle". Secundino Dopico Galego. N. 45. Pax. 12.
"Bonaval" N. 50. 16-2-79. Pax. 8.
"Carta aberta a Augusto Assia: nin tan sincero nin menos independente". Lois Celeiro. N. 51. 27-2-79. Pax. 10-11.
"Unha posible lectura. Pra "Ier" as imaxes políticas". P. Barro. N. 51. Pax. 20.
"Chegou a imprenta". Xerardo das Arias. N. 62. 18-5-79. Pax. 20.
"Ironías na BBC". Carlos Durán. N. 63. 25-5-79. Pax. 14.
"Manifesto pola libertade de expresión e información". N. 67. 2-6-79. P. 19.
"Ideoloxia burguesa e comunicación". M. Valcarcel. N. 72. 27-7-79. Pax. 12.
"Unha comida coa "Xunta". N. 87. 21-12-79.
"King" Loval. N. 85. 7-12-79. Pax. 18.

MAR

"Continua o conflicto no arrastre". Núm. 0. 2-12-77. P. 3.

"Pesca galega pra barcos extranxeiros". Núm. 2. 3-2-78. P. 10.

"27 mariñeiro mortos". Núm. 2. P. 11.

"As 200 millas e a pesca galega". María Carmen García Negro. Núm. 2. P. 9.

"Amiguiños, ainda hai esperanza".

Núm. 3. 10-2-78. P. 5.

"O acordo pesqueiro con Marrocos". Núm. 4. 17-2-78. P. 5.

"Apresamento de barcos galegos: a CEE enderece posturas". Núm. 12. 14-4-78. P. 8.

"Carnota: Caldebarbos contra a Cooperativa". Núm. 13. 21-4-78. P. 5.

"O desmembramento da pesquería tradicional Galega". Fernando González Laxe. Núm. 13. P. 12.

"Baixo Miño". Núm. 14. 28-4-78. P. 6.

"Bueu: un club sober da praia". Núm. 15. 5-5-78. P. 8.

"A ostra". Xaime Mejuto García e Celestino Sieira. Núm. 17. 19-5-78. P. 20.

"Arteixo: intereses privados nas praias de Alba e Barrañán". Núm. 22. 23-6-78. P. 6.

"O mar galego pra o futuro". María Carmen García Negro. Núm. 26. 21-7-78. P. 10.

"200 millas, o goberno "embarca" aos armadores". Núm. 27. 31-8-78. P. 3-4.

"O Burgo, cinco anos na defensa

DEREITO

"A ignorancia da lei non escusa do seu cumprimento". María Teresa Conde-Pompidio. Núm. 0. 2-12-77. P. 16.

"Teña fillos cando queira". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 1. 27-1-78. P. 16.

"Os débiles quedan sin traballo". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 2. 13-2-78. P. 16.

"Chamada de atención aos inquilinos". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 3. 10-11-78. P. 16.

"Na percura da propiedade colectiva: os montes veciñas". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 4. 17-2-78. P. 16.

"Problemas das casadas: fillos e cartos". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 5. 24-2-78. P. 16.

"Descifremos os misterios das follas de salarios". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 6. 3-3-78. P. 16.

"Fillos de primeira, fillos de segunda". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 7. 10-3-78. P. 16.

"Os bens que son de todos". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 8. 17-3-78. P. 16.

"Erros e dudas dos traballadores". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 9. 24-3-78. P. 16.

"Os presos sociales, un problema de todos". Miguel A. González Trigas. Núm. 10. 31-3-78. P. 16.

"Os labregos van votar". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 11. 7-4-78. P. 16.

"Por qué nos botan da casa". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 12. 14-4-78. P. 16.

"O dereito galego". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 13. 21-4-78. P. 16.

"A reforma fiscal española". F. J. Constenla Acasuso. Núm. 14. P. 9.

"Evite os desahucios". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 14. P. 16.

"Duas reformas". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 15. 5-5-78. P. 16.

"A reforma fiscal española". F. J. Constenla. Núm. 16. 12-5-78. P. 7.

"Outro artigo maldito". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 16. P. 20.

"Cando chegue o divorcio". M. T. Conde-Pompidio. Núm. 17. 19-5-78. P. 16.

"Delito e sociedade". M. T. C. P. Núm. 18. 26-5-78. P. 16.

"Leis do medio ambiente, parque mollado". M. T. C. P. Núm. 19. 2-6-78. P. 16.

"Seducida e engañada". M. T. C. P. Núm. 20. 9-6-78. P. 16.

"O accidente de traballo". M. T. C. P. Núm. 23. 26-6-78. P. 16.

"Seguro de desemprego: ¿dereito ou esmola?". M. T. C. P. Núm. 24. 7-7-78. P. 16.

"Paus na familia". M. T. C. P. Núm. 25. 14-7-78. P. 16.

"O que cobran os vellos". M. T. C. P. Núm. 27. 31-8-78. P. 16.

"A familia do traballador". M. T. C. P. NNúm. 28. 8-9-78. P. 16.

"Os dereitos que trae a morte". M. T. C. P. Núm. 28. 8-9-78. P. 16.

"O poder sober dos fillos". Núm. 30. 23-9-78. P. 16.

"Algunhas ideas sober do alquiler". M. T. C. P. Núm. 31. 1-10-78. P. 16.

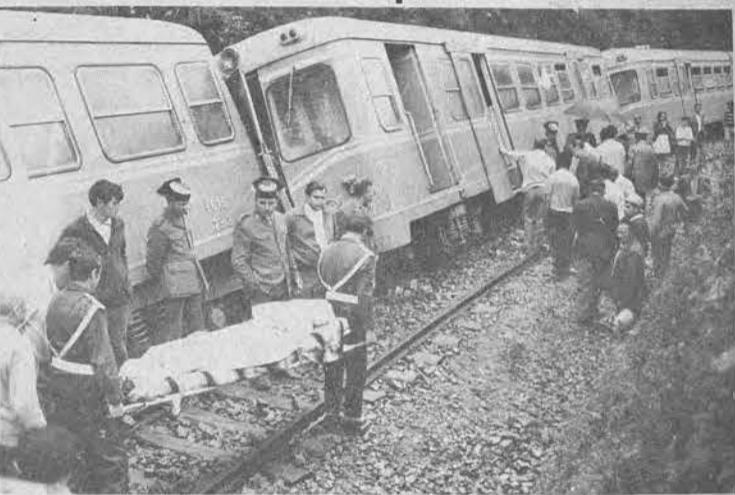
"Como facer testamento". M. T. C. P. Núm. 32. 6-10-78. P. 16.

"Vivir en comunidade". M. T. C. P. Núm. 33. 13-10-78. P. 16.

"Os nenos abandonados". M. T. C. P. Núm. 35. 27-10-78. P. 16.

"Ornitoxia e medio ambiente. Un valeiro na lexislación". Patiño. Núm. 42. 15-11-78. P. 15.

"Os dereitos humanos". Regino Dapena. Núm. 63. 25-5-79. P. 9.

TRANSPORTES E COMUNICACIONES

"A Autopista, un negocio concárcara de servicio". Xaquín L. Facal. N. 0. 2-12-77. Pax. 5.

"A Autopista, os favores do senado". N. 1. 27-1-77. Pax. 3.

"Carreteira da Costa. As comunicacions secundarias derrumbanse". N. 3. 10-2-78. Pax. 3.

"O tren da Costa volvve facer das suas". N. 20. 9-6-78. Pax. 8.

"A autopista do progreso". M. Xosé Souto. N. 20. Pax. 12.

"Pedrafita do Cebreiro: as comeñencias dunha corporación". N. 20. 6-6-78. Pax. 6. Paco Arrizado.

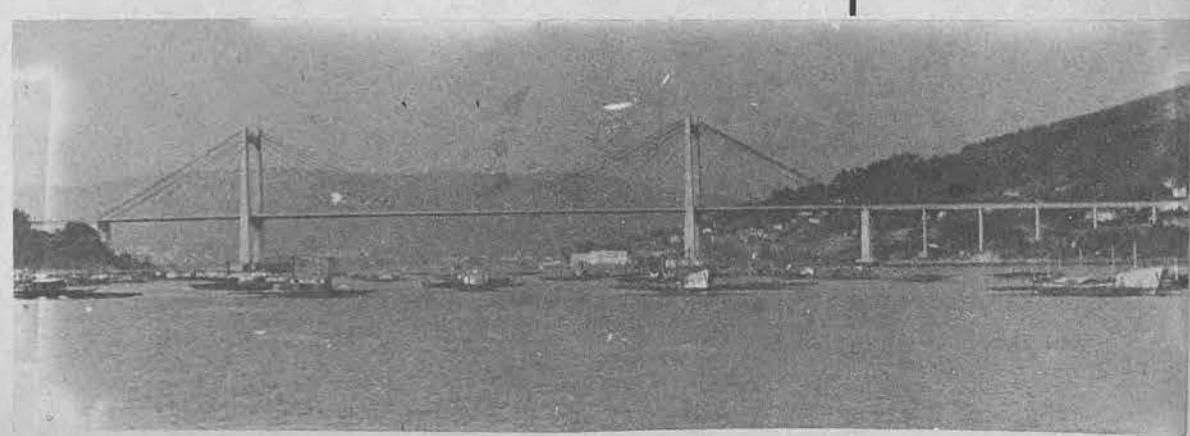
"Vigo: sube o Vitrasa". N. 22. 23-6-78. Pax. 8.

"Comunicacions e transporte". Xaquín L. Facal. N. 26. 21-7-78. Pax. 14.

"¡Viva Galicia. Queremos ferrocarril!". M. Xesús Pato Díaz. N. 30. 23-9-78. Pax. 9.

"Merza. Un mes cunha carreteira pechada". N. 52. 2-3-79. Pax. 5.

"Vigo, falta chan, falta transporte". N. 55. 23-3-79. Pax. 5.

SANIDADE E SEXUALIDADE

"O Barco: a residencia da Seguridade Social". F. Delgado. Núm. 0. 2-12-77. P. 6.

"Cara o estudo e recuperación da medicina popular". Cipriano Jiménez. Núm. 0.

"Siquiatría galega, siquiatría pros galegos". Emilio Fernández González. Núm. 1. 27-1-78. P. 9.

"Castro, illamento e esplotación". Núm. 1. 27-1-78.

"Galego necesita un hospital comunitario". Núm. 10. 3-3-78. P. 5.

"Quinto aniversario das enfermeiras mestres e padres". Loira Celeiro. Núm. 11. 7-1-78. P. 16-17.

"Un sable cada día". Núm. 12. 24-3-78. P. 3.

"Lalín. Fraudes na Sanidade". Núm. 17. 19-5-78. P. 8.

"Antimecincia social". Sócrates Núm. 20. 9-6-78. P. 9.

"As enfermedades endémicas en Galicia". Núm. 32. 6-10-78. P. 5.

"Pontedeume: a disentería, á conta do Sr. alcalde". S. Piñeiro. Núm. 32. 6-10-78. P. 8.

"Inventar unha illa médica-enfermo". M. Ledo. Núm. 34. 20-1-78. P. 7.

"O médico da Seguridade Social". M. T. C. P. Núm. 34. P. 16.

"Podemos controlar os nacimentos?". C. L. Jiménez. Núm. 34. P. 20.

"A sanidade da Constitución (I)". Xenoveva Ferreiro Antelo. Núm. 45. 12-1-79. P. 9.

"A sanidade e a Constitución (2)". X. F. A. Núm. 46. 19-1-79. P. 9.

"O rexurdimento da Medicina naturista". Manuel Martínez Pérez. Núm. 55. 23-3-79. P. 12.

"Boiro: as desatenencias sanitarias". Núm. 64. 1-6-79. P. 5.

"Que pasa coa Sanidade en Pontevedra". Juan Luis Ruiz Jiménez. 8-6-79. P. 6.

"No pasamento do psicoanalista Oscar Masolta". C. L. J. C. Núm. 75. 28-9-79. P. 16.

"Identidade sexual (1)". C. L. J. C. Núm. 76. 5-10-79. P. 16.

"Identidade sexual. Transsexualismo e travestismo (e 2)". C. L. J. C. Núm. 77. 12-10-79. P. 16.

"Drogas e sexualidade: comportamento sexual dos toxicómanos de

haschis". C. L. J. C. Núm. 78. 19-10-79. P. 16.

"Drogas e sexualidade: comportamento sexual dos toxicómanos de haschis (e 2)". Núm. 79. 26-10-79. P. 16.

"Aocoolismo e sexualidade". C. L. J. C. Núm. 80. 2-11-79. P. 16.

"Aborto e sexualidade (1)". C. L. J. C. Núm. 81. 9-11-79. P. 16.

"Aborto e sexualidade (2)". C. L. J. C. Núm. 82. 16-11-79. P. 16.

"Aborto e sexualidade (3)". C. L. J. C. Núm. 83. 23-11-79. P. 16.

"Resposta sexual humana na obra de M. J.". C. L. J. C. Núm. 84. 30-11-79. P. 16.

"Resposta sexual humana (e 2)". C. L. J. C. Núm. 85. 7-12-79. P. 16.

"O desconocemento da sexualidade infantil (1)". C. L. J. C. Núm. 86. 14-12-79. P. 16.

"Manifestacións da sexualidade infantil (e 2)". C. L. J. C. Núm. 87. 21-12-79.

VARIOS

"Dibuxos". Seoane. N. 0. 2-12-77. P. 17.

"Este é o noso". Antonio Prado Díaz. N. 1. 27-1-78. P. 19.

"A floresta das adivinhas". Manuel Antonio Pina e João B. N. 2. 3-2-78. P. 17.

"A protección á muller e á familia". A.P.D. N. 3. 10-2-78. P. 8.

"O banquete democrático de Conxo". A.P.D. N. 5. P. 19.

"O Bierzo: a terra de ninguén". Ricardo L. Témez. N. 8. 17-3-78. P. 8.

"Portomarín: Festas de FENO-SA". Paco Arrizado. N. 10. 31-3-78. P. 8.

"A Toxa. ¿Nova 'Atlántic City' na Costa galega?". Xesús Cambre Mariño. N. 20. 9-6-78. P. 12.

"As arelas da imortalidade do home: Os meniños—enxeño de laboratorio". Adela Figueroa Panisse. N. 15. 5-5-78. P. 20.

"A bomba de Ourense, unha operación amable". N. 21. 16-6-78. P. 4.

"Folklore: Os pretos de Loiza Aldea báilellle a Sant-Iago". X. M. García Riguez. N. 22. 23-6-78. P. 19.

"O Tarot". M. V. Camino. N. 23. 29-6-78. P. 20.

"O milagre da autocuración". N. 22. P. 10-11.

"Mar adiante". M. Ledo-X.R. Pousa-L. Celeiro. N. 24. 7-7-78. P. 9-10-11.

"O Vixaxe". M.V.C. N. 29. 16-9-78. P. 12.

"Radioaficionados. O clan das ondas probes". N. 37. 10-11-78. P. 5.

"O 'Corte Inglés', un mercado popular". Piñón. N. 37. P. 8.

"Gondomar, alcaldada contra da Asociación xuvenil". N. 40. 1-12-78. P. 5.

"O temporal". N. 42. 15-12-78. P. 8.

"O Nadal". Xan Bouzada. N. 43. 22-12-78. P. 9.

"Despedida de Ano Vello, entradiña de Aninovo". A Nosa Terra por A NOSA TERRA. N. 44. 29-12-78. P. 10-11.

"Incontrolados" en Compostela". N. 48. 2-2-79. P. 5.

"Coa volta de Castelao traiciona-riase o seu ideario". F. Pereira Caamaño. N. 48. P. 8.

"Non é cacique quen quiere serón quen pode". M.L.A. N. 50. 16-2-79. P. 6.

"Os terremotos: a visita que ninguén agardaba". N. 51. 23-2-79. P. 3-4.

"Curso de Electrónica básica (I)". X. R. Rodríguez Fernández. N. 53. 9-3-79. P. 19.

"A pescada de vida noutros mundos". Adela Figueroa Panisse. N. 53. P. 20.

"A bandeira nacional de Galicia". Severino Puzas. N. 54. 16-3-79. P. 12.

"A Coruña, récord en accidentes". N. 55. 23-3-79. P. 3.

"Curso de Electrónica (2)". X.R.R.F. N. 55. P. 19.

"A base do noso desacougo". M. Prieto. N. 56. 30-3-79. P. 10-11.

"Curso de Electrónica (3)". X.R.R.F. N. 56. P. 19.

"Curso de Electrónica (4)". X.R.R.F. N. 57. 6-4-79. P. 15.

"O accidente de Santa Cristina de la Polvorosa. O rescate foi outro desastre". P. Viz. N. 58. 12-4-79. P. 4.

"Curso de Electrónica (5)". N. 58. P. 19.

"Acordos e desacordos á alcaldía". P. Viz. N. 59. 27-4-79.

"Declaración dun fascista: O que fixemos". N. 64. 1-6-79. P. 10-11.

"Curso de Electrónica" (6). N. 64. P. 19.

"Estafar, esa ledicia...". N. 65. 8-6-79. P. 10-11.

"En recodo de Anxel Casal". A.D.P. N. 65. P. 19.

"Encol de xeografía". N. 66. 15-6-79. P. 6. II Xuntanza de estudantes de xeografía.

"Catro días en Ourense". C. Verde. N. 66. P. 8.

"Unha volta pola Terra Chá". Dario Xohán Cabana. N. 66. P. 8.

"As Rías Altas: de Pontedeume a Ortigueira". Suso Piñeiro. N. 66. P. 12.

"As axencias de viaxes: 'un mundo de coor...'". N. 66. P. 14.

"Salvar Ferrol" (II). D.R. N. 67. 22-6-79. P. 5.

"Estructuras españolas". X. M. Vizcaíno. N. 68. 28-6-79. P. 12.

"A temible Pepa 'A loba'". A.P.D. N. 68. P. 19.

"Parapsicoloxía: de costas aos santos e en nome da ciencia". M. Prieto. N. 69.

"A temible Pepa 'A Loba' (fin)". A.P.D. N. 69. 6-7-79. P. 19.

"O que é a heranza biolóxica". Adela Figueroa Panisse. N. 70. 12-7-79. P. 20.

"A unidade territorial primaria de Galicia". F. Carballo. N. 71. 19-7-79. P. 11.

"No Día da Patria Galega". A.P.D. N. 71. P. 23.

"Andando unha terra colonizada". P. Arrizado. N. 72. 27-7-79. P. 4.

"Lousame: a espolación baixo terra". N. 73. 14-9-79. P. 4.

"Mariquilla de Belvís". A.P.D. N. 73. P. 19.

"Cabalo branco, 'brown sugar', pó de deuses". M.V.C. N. 74. 21-9-79. P. 20.

"No enterro do Gobernador militar". N. 75. 28-9-79. P. 8.

"A congoxa dos anos 41-41". A.P.D. N. 76. 5-10-79. P. 19.

"A malencolía do outono". A.P.D. N. 78. 19-10-79. P. 19.

"Regalo mortal". N. 79. 26-10-79. P. 8.

"Asistentes sociais: do servizo do franquismo ao servizo do país". N. 80. 2-11-79. P. 6.

"O Conde de Traba". A.P.D. N. 81. 9-11-79. P. 19.

"Escala galega a Mont Blanc". Xan Anillo. N. 82. 16-11-79. P. 19.

"Cirros, cogumelos, zarotes...". Ana Castelao. N. 82. 23-11-79. P. 20.

"Marcial del Adalid". A.P.D. N. 84. 7-12-79. Pax. 19.

"O primeiro, amamantar". N. 86. 21-12-79. P. 3.

"Créditos dabondo na Caixa de Aforros de Ourense". N. 86. P. 5.

"Aurelio Aguirre". A.P.D. N. 87. 28-12-79. P. 19.

N. de R.—Entre as seccións habituais que publicamos neste periódico semanal compre lembrarse da de M. Hortas Vilanova sob o epígrafe de ANDANDO A TERRA. Asimismo, número a número poden toparse as crónicas que dende diferentes nacións do Estado remesaron os nosos corresponsais.

